

UNIwersYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
ul. Gagarina 11, 87-100 Toruń

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Finanse i rachunkowość

1. Poziom/y studiów: I i II stopień (6 i 7 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji)
2. Forma/y studiów: stacjonarna, niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

I stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	162	90%

II stopnia

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Ekonomia i finanse	108	90%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

I stopnia

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki o zarządzaniu i jakości	18	10%

II stopnia

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki o zarządzaniu i jakości	12	10%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

I stopień

Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
K_W01	charakter i ewolucję teorii ekonomii i finansów oraz ich miejsce w systemie nauk społecznych
K_W02	w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych
K_W03	w zaawansowanym stopniu – z punktu widzenia finansów i rachunkowości – relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji i organizacji ze szczególnym uwzględnieniem systemów bezpieczeństwa finansowego
K_W04	rolę i miejsce człowieka w strukturach finansowych – na poziomie indywidualnym, grupowym i instytucjonalnym
K_W05	w zaawansowanym stopniu zasady racjonalnego podejmowania decyzji finansowych oraz rozumie ich skutki
K_W06	w stopniu zaawansowanym stopniu metody i narzędzia oraz techniki pozyskiwania i analizy danych niezbędnych do oceny sytuacji finansowej różnych podmiotów
K_W07	w stopniu zaawansowanym cele, istotę, charakter i wzajemne powiązania procesów finansowych, sposobów ich ewidencji oraz wdrażania zmian w tym zakresie
K_W08	z punktu widzenia finansów i rachunkowości - normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne, ich źródła oraz uwarunkowania
K_W09	współczesne dylematy oraz powiązania rachunkowości i finansów z działalnością gospodarczą w warunkach zmieniającego się otoczenia
K_W10	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich
K_W11	ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
K_U01	wykorzystując posiadaną wiedzę i właściwe źródła – prawidłowo diagnozować procesy gospodarcze, w szczególności w kontekście aspektów finansowych
K_U02	wykorzystać i integrować posiadaną wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości oraz powiązanych dyscyplin, a także pozyskiwać, syntetyzować dane i informacje z właściwie dobranych źródeł do analizowania i krytycznej oceny procesów i zjawisk gospodarczych związanych z praktyką gospodarczą
K_U03	właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów oraz zdarzeń gospodarczych w zakresie finansów, z uwzględnieniem zagadnień z zakresu rachunkowości
K_U04	prognozować procesy i zjawiska ekonomiczne w warunkach nie w pełni przewidywalnych z wykorzystaniem wybranych metod i narzędzi z zakresu finansów i rachunkowości, w tym technik informacyjno-komunikacyjnych
K_U05	w celu rozwiązania konkretnego zadania z zakresu finansów i rachunkowości, prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami zawartymi w regulacjach prawnych, zawodowych oraz normami etycznymi
K_U06	wykorzystywać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów z zakresu finansów i rachunkowości pojawiających się w pracy zawodowej
K_U07	analizować rozwiązania nietypowych i złożonych problemów z zakresu finansów i rachunkowości, proponując odpowiednie rozstrzygnięcia
K_U08	analizować i oceniać złożone zjawiska społeczne w kontekście aspektów ekonomicznych i finansowych
K_U09	przygotować prace pisemne, wystąpienia ustne oraz brać udział w debatach z finansów i rachunkowości
K_U10	posługiwać się specjalistycznym językiem obcym (angielskim) na poziomie B2
K_U11	potrafi samodzielnie planować i realizować własny rozwój przez zdobywanie wiedzy i doskonalenie umiejętności
K_U12	współdziałać i pracować w interdyscyplinarnych zespołach, przyjmując w nich różne role

K_U13	aktywnie uczestniczyć w zespołowej realizacji przedsięwzięć finansowo-księgowych wpływających na rozwój organizacji
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
K_K01	krytycznej oceny i odpowiedniego definiowania priorytetów służących realizacji określonych przez siebie i innych zadań oraz współpracy z ekspertami w przypadku trudności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu finansów i rachunkowości
K_K02	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów etycznych związanych z wykonywanym zawodem, wymagania przestrzegania etyki zawodu od innych
K_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, z uwzględnieniem odpowiedzialności za skutki tych działań, rozwoju dorobku zawodu, przy poszanowaniu zobowiązań społecznych oraz działania na rzecz zrównoważonego rozwoju

II stopień

Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
K_W01	w sposób pogłębiony, na bazie uporządkowanej wiedzy teoretycznej, zagadnienia i tendencje rozwojowe ekonomii i finansów oraz ich miejsce w systemie nauk społecznych
K_W02	w sposób pogłębiony, różne rodzaje więzi społecznych, występujące między nimi prawidłowości, zna rolę i znaczenie społecznej odpowiedzialności w procesach ekonomicznych
K_W03	w sposób pogłębiony, zachowania ludzi w organizacji na poziomie indywidualnym, grupowym i instytucjonalnym
K_W04	nowoczesne metody badań naukowych, a także narzędzia analizowania oraz prognozowania finansowego
K_W05	z punktu widzenia właściwego dla nauk o finansach i rachunkowości, procesy gospodarcze i społeczne zachodzące w instytucjach i ich otoczeniu
K_W06	w sposób pogłębiony, statyczne i dynamiczne relacje między strukturami i instytucjami ekonomiczno-finansowymi na szczeblu krajowym i międzynarodowym
K_W07	w sposób pogłębiony, z punktu widzenia właściwego dla nauk o finansach i rachunkowości – wybrane systemy norm i reguł prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych warunkujących funkcjonowanie finansowe zarówno przedsiębiorstw, jak i państwa oraz gospodarstw domowych
K_W08	w sposób pogłębiony, istotę, zakres i skutki oddziaływania ryzyka na rynku finansowym
K_W09	w sposób pogłębiony, zagadnienia z zakresu własności intelektualnej i praw autorskich
K_W10	zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
K_U01	analizować, twórczo interpretować i wyjaśniać zjawiska gospodarcze oraz oceniać uwarunkowania ekonomiczno-finansowe działalności jednostek gospodarczych
K_U02	analizować przyczyny i przebieg zjawisk finansowych, formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać hipotezy badawcze i je weryfikować
K_U03	pozyskać, analizować, syntetyzować oraz prezentować dane finansowe wykorzystywane w procesach decyzyjnych
K_U04	prognozować i modelować złożone zjawiska finansowe, z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi ilościowych, a także nowoczesnych technik informatyczno-komunikacyjnych
K_U05	sprawnie posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) z zakresu finansów i rachunkowości w celu rozwiązywania konkretnych problemów
K_U06	wykorzystywać zdobytą wiedzę, rozszerzoną o krytyczną analizę, w celu rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu finansów i rachunkowości
K_U07	samodzielnie wykorzystywać zdobytą wiedzę w prowadzeniu działalności gospodarczej
K_U08	analizować zjawiska finansowe z zastosowaniem metod badawczych właściwych dla dyscypliny ekonomia i finanse, a także dostosować metody lub opracować nowe w celu rozwiązania problemów z zakresu finansów i rachunkowości

K_U09	tworzyć prace pisemne, przygotowywać wystąpienia oraz prowadzić debaty w zakresie finansów i rachunkowości ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców
K_U10	posługiwać się specjalistycznym językiem angielskim w zakresie finansów i rachunkowości
K_U11	komunikować się w mowie i piśmie językiem angielskim na poziomie B2+ w zakresie właściwym dla praktyki biznesu
K_U12	współdziałać i pracować w ramach grup zadaniowych, przyjmując w nich różne role, w tym wiodącą kierowania pracą zespołu
K_U13	samodzielnie planować i realizować proces pogłębiania własnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz inspirować do tego innych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
K_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznania jej znaczenia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu finansów i rachunkowości oraz współpracy z ekspertami w przypadku trudności z ich rozwiązywaniem
K_K02	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, odwołując się do jego etosu, przestrzegania etyki zawodowej oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
K_K03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny, przy poszanowaniu zobowiązań społecznych oraz podejmowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Ryszard Lorenczewski	dr, Prodziekan ds. Studenckich
Damian Walczak	dr hab., prof. UMK, Katedra Zarządzania Finansami
Michał Buszko	dr, Katedra Zarządzania Finansami, opiekun programu Double Diploma z Uniwersytetem w Oldenburgu
Dariusz Piotrowski	dr, Katedra Zarządzania Finansami, koordynator kierunku finanse i rachunkowość I stopnia
Katarzyna Szortyka	dr, Katedra Rachunkowości Finansowej, koordynator kierunku finanse i rachunkowość II stopnia
Aleksander Zawadzki	dr, Katedra Rachunkowości Finansowej, Kierownik Studiów Podyplomowych Rachunkowości
Ewa Chojnacka-Pelowska	dr, Katedra Rachunkowości Finansowej
Katarzyna Goldmann	dr, Katedra Rachunkowości Zarządczej
Ewa Makowska	dr, Katedra Rachunkowości Zarządczej, członek zespołu ds. akredytacji AACSB w sekcji 'Assurance of Learning (AoL)'
Piotr Kozak	dr, Katedra Rachunkowości Zarządczej
Robert Huterski	dr, Katedra Gospodarki i Finansów Cyfrowych
Anna Piotrowska	dr, Katedra Gospodarki i Finansów Cyfrowych, Członek Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia
Dorota Krupa	dr, Katedra Zarządzania Finansami
Barbara Polaszek	mgr, zastępca kierownika dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	5
Prezentacja uczelni	7
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	51
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	57
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	65
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	76
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	81
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	96
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	99
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	108
Część III. Załączniki	111
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	111
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	120

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu został założony w roku 1945. Pierwszą kadram uczelni stanowili w przeważającej większości pracownicy Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, którzy osiedlili się w Toruniu po wojnie. Początkowo powołano dwa Wydziały – Humanistyczny i Matematyczno-Przyrodniczy, wkrótce utworzono dwa kolejne – Prawno-Ekonomiczny i Sztuk Pięknych. Uniwersytet rozpoczął swą działalność w przedwojennych, obecnie zabytkowych budynkach w centrum miasta, niektóre z nich użytkuje do dziś.

W pierwszych dekadach działalności pomimo problemów organizacyjnych i politycznych uczelnia konsekwentnie rozszerzała ofertę kształcenia i zakres badań. W latach 70. rozpoczęto budowę Miasteczka Uniwersyteckiego, pierwszego tego typu kompleksu w Polsce. W położonym w Bielańskim Lasku kampusie znajdują się obecnie budynki dydaktyczno-badawcze, akademiki, biblioteka, Rektorat, nowoczesne Uniwersyteckie Centrum Sportowe, znane w Polsce Akademickie Centrum Kultury i Sztuki Od Nowa, a także Interdyscyplinarne Centrum Nowoczesnych Technologii z unikatową aparaturą badawczą. Uniwersytet posiada Obserwatorium Astronomiczne w Piwnicach pod Toruniem z radioteleskopem o średnicy 32 m, trzecim pod względem wielkości w Europie oraz najdalej wysuniętą na północ polską jednostkę badawczą – Stację Polarną na Spitsbergenie. W Krajowym Laboratorium Fizyki Atomowej, Molekularnej i Optycznej działa pierwszy polski optyczny zegar atomowy, najdokładniejsze urządzenie do pomiaru czasu w tej części świata. Uniwersytet zakończył niedawno budowę Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego oraz zaplecza klinicznego i dydaktycznego Centrum Medycyny Weterynaryjnej. Dokonał też unikatowych w skali kraju modernizacji zabytkowych budynków; była przychodnia jest obecnie siedzibą Instytutu Psychologii, a dawna stacja pomp – Kopernikańskiego Ośrodka Integracji.

Jednym z najważniejszych wydarzeń w dziejach Uniwersytetu było połączenie w roku 2004 z Akademią Medyczną im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Collegium Medicum UMK składa się z trzech Wydziałów – Farmaceutycznego, Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu. Uczelnia jest organem założycielskim dwóch Szpitali Uniwersyteckich w Bydgoszczy.

Toruński Uniwersytet kształci obecnie ponad 18 i pół tysiąca studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych na ponad 100 kierunkach. Uczelnia zatrudnia 4461 pracowników, w tym 2354 pracowników naukowych.

W roku 2019 Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jako jedna z dziesięciu polskich szkół wyższych uzyskał status Uczelni Badawczej i realizuje obecnie sześciolletni projekt Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Od 2020 roku Uniwersytet wchodzi także w skład powołanego przez Komisję Europejską konsorcjum dziesięciu uczelni europejskich – Young Universities for the Future of Europe (YUFE), co stwarza studentom możliwość odbycia części cyklu kształcenia na stowarzyszonych uniwersytetach i uzyskania dyplomu, który będzie uznawany w całej Europie. Konsorcjum w ścisłej współpracy z regionalnymi społecznościami, samorządami i przedsiębiorcami dąży do wypracowania modelu nieelitarnego Europejskiego Uniwersytetu Przyszłości, skupionego na studentach i ich karierze zawodowej oraz opartego na doskonałości badawczej.

Ponadto Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jako jedyna polska uczelnia dołączył do stowarzyszenia Young European Research Universities Network (YERUN) i wraz z 22 innymi uczelniami będzie uczestniczył w kształtowaniu polityk europejskich w zakresie badań, innowacji i edukacji.

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania powstał w 1968 roku i jest jednym z 16 wydziałów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Na Wydziale realizowane są studia na kierunkach:

- ekonomia (studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym, studia II stopnia w trybie stacjonarnym - anglojęzyczna ścieżka w języku angielskim),

- finanse i rachunkowość (studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, studia II stopnia w trybie stacjonarnym - anglojęzyczna ścieżka w języku angielskim),
- zarządzanie (studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym - anglojęzyczna ścieżka w języku angielskim),
- logistyka (studia I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym),
- komunikacja i psychologia w biznesie (studia I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym),
- gospodarka cyfrowa (studia I trybie stacjonarnym).

Ponadto, na Wydziale oferowanych jest 10 programów studiów podyplomowych, studia EMBA, akredytowane przez AMBA oraz liczne kursy dokształcające i szkolenia. Na studiach II stopnia oferowanych w języku angielskim możliwe jest wzięcie udziału w programach wielodyplomowych, które umożliwiają zdobycie 2 (w przypadku zarządzania oraz finansów i rachunkowości) lub 3 (w przypadku ekonomii) dyplomów: Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu w Angers (zarządzanie), Uniwersytetu w Oldenburgu (finanse i rachunkowość) oraz Uniwersytetu w Angers i Uniwersytetu w Maceracie (ekonomia).

Na Wydziale zatrudnionych jest 123 nauczycieli akademickich oraz 18 pracowników administracji, 2 pracowników administracyjnych w Zespole Administracyjno-Gospodarczym, 5 bibliotekarzy i 25 pracowników obsługi.

W skład Wydziału wchodzi 14 katedr. Dziekan WNEiZ nadzoruje pracę 5 uniwersyteckich centrów naukowych, tworzonych przez pracowników Wydziału: Centrum Badań Europy Środkowej i Wschodniej, Centrum Projektowania Doświadczeń w Branży Spotkań i Turystyce, Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych, Centrum Przywództwa i Społecznej Odpowiedzialności Biznesu oraz Centrum Danych Badawczych Federalnej Agencji Pracy w Norymberdze. Przy Wydziale od kwietnia 2023 roku działa także zespół pracowników (BIZNESHUB) inicjujących aktywności na rzecz szeroko rozumianej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz rozwijających kompetencje w zakresie przedsiębiorczości wśród członków społeczności Wydziału.

Zgodnie z decyzją Zarządu AACSB, w czerwcu 2020 roku, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu, ponownie uzyskał prestiżową akredytację AACSB, jako dowód skutecznego wdrażania wieloletniej procedury zachowania standardów jakości kształcenia, Akredytację tę posiada elitarne grono około 5% wszystkich szkół biznesu na świecie. Przedłużenie okresu obowiązywania akredytacji AACSB (WNEiZ UMK po raz pierwszy akredytację otrzymał w 2015 roku) to wynik długoletniego i angażującego społeczność akademicką procesu dostosowania się do 15 standardów AACSB, skupionych m.in. na zarządzaniu strategicznym, innowacjach, standardach nauczania, zaangażowaniu pracowników i studentów w życie akademickie oraz rozwój ich karier zawodowych. Akredytacja została przyznana do roku akademickiego 2025/2026.

Program Executive Master of Business Administration, realizowany na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK, uzyskał w 2021 roku po raz kolejny prestiżową akredytację The Association of MBAs (AMBA), organizacji będącej jednym z wiodących autorytetów w dziedzinie kształcenia biznesowego. Po raz pierwszy akredytacja dla Programu została przyznana w 2018 roku. Akredytacja AMBA potwierdza najwyższy poziom osiągnięć w zakresie kształcenia biznesowego i jest przyznawana tylko najlepszym studiom w dziedzinie zarządzania. Posiadają ją programy Master of Business Administration (MBA), Master of Business Management (MBM) oraz Doctor of Business Administration (DBA) tylko w 2% najlepszych szkół biznesu na świecie. Natomiast kierunek Logistyka na WNEiZ UMK w Toruniu, to jeden z 6 akredytowanych kierunków w Polsce, które przystąpiły do Systemu Certyfikacji Candidate European Senior Logistician Europejskiego Towarzystwa Logistycznego (European Logistics Association – ELA) uzyskując tym samym akredytację.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse.

W 2013 r. Wydział został członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Controllerów (Internationale Controller Verein – ICV). Uniwersytet Mikołaja Kopernika dzięki zaangażowaniu WNEiZ, jako trzecia uczelnia w kraju, dołączył do SAP University Alliances w grudniu 2012 roku. Na Wydziale rozwijane są także prężnie aktywności związane z uczestnictwem Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w konsorcjum YUFE, a także szereg innych inicjatyw wpisujących się w zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przy Wydziale działa także Rada Biznesu, która tworzy ciało doradcze m.in. w zakresie opiniowania programów studiów czy strategii Wydziału.

Utworzony przy Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK FinTech Copernicus Hub otrzymał "Pieczęć doskonałości" w konkursie Komisji Europejskiej.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni (przy uwzględnieniu każdego z ocenianych poziomów studiów), oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych specjalności/specjalizacji

Kierunek finanse i rachunkowość jest jednym z najchętniej wybieranych i najbardziej popularnych kierunków studiów oferowanych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prowadzony jest on na studiach zarówno pierwszego stopnia, kończących się nadaniem tytułu licencjata, jak również drugiego stopnia, kończących się nadaniem tytułu magistra. Zasadniczym celem kierunku jest dostarczenie nowoczesnej wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych i poszukiwanych we współczesnej gospodarce, pozwalających na znalezienie ciekawej i atrakcyjnej pracy, dającej możliwość własnego rozwoju oraz życia na dostatnim poziomie.

Kierunek finanse i rachunkowość ściśle wpisuje się w misję Uniwersytetu, którą jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, w szczególności przez traktowanie jako jednakowo ważnych: prowadzenia badań naukowych i udostępniania ich wyników; nauczania na poziomie akademickim oraz prowadzenia innych form działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, odpowiadających aktualnym i przyszłym potrzebom i aspiracjom społeczeństwa; kształcenie pracowników naukowych i związane z tym nadawanie tytułów zawodowych i stopni naukowych.

Misję edukacyjną i kulturotwórczą Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu pojmuje jako swój obowiązek wychowawczy. Jest on wypełniany w ramach kształcenia uniwersyteckiego, obejmującego studentów Uczelni. Działalność ta jest prowadzona w zgodzie z uniwersalnymi zasadami etycznymi i regułami postępowania utrwalonymi w tradycji uniwersytetów europejskich. (<https://www.umk.pl/uczelnia/dokumenty/misja/>).

W odniesieniu do misji UMK kierunek finanse i rachunkowość pozwala na rozwijanie i upowszechnienie wiedzy, łącząc działalność badawczą pracowników z nauczaniem studentów oraz prowadzeniem działalności popularyzatorskiej. Nowoczesna wiedza, umiejętności oraz kompetencje w zakresie ekonomiczno-finansowym oraz rachunkowym dają absolwentom UMK możliwość podjęcia pracy w szerokim spektrum podmiotów gospodarczych, instytucji finansowych i niefinansowych, firm doradczych oraz pozwalają z powodzeniem prowadzić własną działalność gospodarczą.

W odniesieniu do celów strategicznych Uniwersytetu sformułowanych w ramach strategii UMK na lata 2021-2026 (załącznik 3.1.1.), które zakładają: 1) wzmocnienie pozycji Uniwersytetu dzięki doniosłym osiągnięciom naukowym odnoszącym się do wyzwań przyszłości; 2) zapewnienie kształcenia przygotowującego do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie; 3) zwiększenie roli Uniwersytetu i wzmocnienie jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem; 4) trwałe rozwinięcie otwartej i inkluzywnej kultury organizacyjnej odpowiadającej międzynarodowym aspiracjom Uniwersytetu; 5) umożliwienie wykorzystania potencjału Uniwersytetu w zmieniającym się otoczeniu, należy podkreślić spójność kierunku finanse i rachunkowość z każdym z nich. Niewątpliwie obszar finansów i rachunkowości należy współcześnie do najszybciej rozwijających się, innowacyjnych dziedzin gospodarki, stanowiąc często miejsce wykorzystania nowoczesnych technologii oraz wprowadzania rozwiązań cyfrowych, kształtujących trendy rozwoju społeczno-gospodarczego. Prowadzenie kierunku finanse i rachunkowość, który oferuje treści poparte wynikami badań naukowych przede wszystkim w dyscyplinie ekonomia i finanse, ale także i nauk o zarządzaniu i jakości, istotnie wzmacnia pozycję i konkurencyjność uniwersytetu, stanowiąc z jednej strony odpowiedź na wyzwania przyszłości, z drugiej pozwala na kształcenie przygotowujące studentów do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie. Powszechnie realizowane inicjatywy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, m.in. wizyty gości

reprezentujących praktykę gospodarczą, uczestnictwo studentów w konkursach i wydarzeniach organizowanych przez interesariuszy zewnętrznych, doradztwo na rzecz podmiotów praktyki gospodarczej czy umowa o wydawaniu podwójnego dyplomu z Uniwersytetem w Oldenburgu na kierunku finanse i rachunkowość, zdecydowanie pomagają zwiększyć rolę Uniwersytetu jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem, kształtują otwartą, inkluzywną kulturę odpowiadającą międzynarodowym aspiracjom oraz pozwalają wykorzystać potencjał uniwersytetu w zmieniającym się otoczeniu. Dzięki prowadzeniu kierunku finanse i rachunkowość Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu może być postrzegany jako uczelnia efektywnie reagująca na wyzwania zmieniającego się świata oraz jako podmiot poszukujący rozwiązań istotnych problemów cywilizacyjnych w obszarze nauk społecznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość zarówno na poziomie studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia wynika bezpośrednio z misji Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ), którą jest prowadzenie badań naukowych wzbogacających wiedzę o gospodarce, kształcenie na bazie najnowszych osiągnięć teorii i rozwiązań praktycznych oraz kształtowanie postaw społecznej odpowiedzialności, otwartości i pozytywnych relacji (www.econ.umk.pl/wydzial/misja-i-wartosci). Koncepcja ta jest faktycznie realizowana w oparciu o wynikające z misji Wydziału cele strategiczne sformułowane w Strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu na lata 2023-2030 (załącznik 3.1.2.).

Cel główny strategiczny Wydziału zakłada zwiększenie wpływu społeczności akademickiej na otoczenie poprzez badania, kształcenie i przedsięwzięcia stymulujące zrównoważony rozwój, cyfryzację oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki. Jego osiągnięcie jest zakładane poprzez oparcie rozwoju Wydziału na trzech filarach: umiędzynarodowienia, przedsiębiorczości oraz spirali wartości w relacjach z interesariuszami.

W skład celu głównego przyjętego dla Wydziału wchodzi trzy cele szczegółowe, tzn.:

- Zwiększenie znaczenia i wykorzystania wyników prowadzonych badań w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki) - OBSZAR WYKORZYSTANIA BADAŃ NAUKOWYCH.
- Wzmocnienie konkurencyjności studentów, zapewniając wysoki poziom kompetencji w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki) - OBSZAR KONKURENCYJNOŚCI STUDENTÓW.
- Wzmocnienie współpracy z Partnerami w zakresie specjalizacji Wydziału (zrównoważony rozwój, cyfryzacja oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki) - OBSZAR PARTNERSTWA.

Realizacja celu szczegółowego w obszarze wykorzystania badań naukowych jest udokumentowana przede wszystkim dorobkiem publikacyjnym pracowników Wydziału. W latach 2017-2023 pracownicy Wydziału opublikowali łącznie ponad 1700 prac. Tylko w zakresie dyscypliny wiodącej dla opisywanego kierunku studiów, tzn. ekonomia i finanse, opublikowano prawie 950 prac, w tym przeważnie w języku angielskim, w czasopiśmie o renomie międzynarodowej. Studenci kształcący się zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów kierunku finanse i rachunkowość mają dzięki temu zapewniony łatwy i powszechny dostęp do wyników badań i konsultacji z osobami je prowadzącymi.

Realizacja celu wzmocnienia konkurencyjności studentów odbywa się poprzez dostarczanie studentom zawsze aktualnej i wszechstronnej wiedzy, dopasowanej do potrzeb rynku, aktywnie konsultowanej z przedstawicielami zagranicznych ośrodków naukowych oraz przedstawicielami krajowego otoczenia biznesowego, jak również związanej z bieżącymi oraz przewidywanymi potrzebami społeczeństwa i gospodarki. Potwierdzeniem skuteczności w podnoszeniu konkurencyjności studentów kończących kierunek finanse i rachunkowość w UMK może być wysoka pozycja wymienionego kierunku w rankingu Portalu PERSPEKTYWY (ósmie miejsce w Polsce i drugie, po Uniwersytecie Warszawskim wśród uniwersytetów o charakterze ogólnym w 2023 r.).

Realizacja celu partnerstwa odbywa się zwłaszcza w kontekście budowania statusu międzynarodowego ośrodka dydaktycznego, co potwierdzone jest przede wszystkim licznymi

umowami z partnerami zagranicznymi programu Erasmus+, odzwierciedlonymi faktycznymi przyjazdami studentów i wykładowców z zagranicy, wyjazdami studentów i pracowników Wydziału do zagranicznych ośrodków uniwersyteckich, a także przynależność do sieci uniwersytetów YUFE+. Bezpośrednio dla kierunku finanse i rachunkowość drugiego stopnia rozwój partnerstwa zwięźzony został poprzez uruchomienie jego anglojęzycznej ścieżki (finance and accounting) we współpracy z Uniwersytetem w Oldenburgu (Niemcy) oraz oferowanie studentom możliwości uzyskania dwóch dyplomów (double diploma) obu uczelni. Wydział jest również bliski praktyce gospodarczej i promującej społecznie odpowiedzialny biznes. W ramach Wydziału funkcjonuje m.in. Centrum Społecznej Odpowiedzialności Biznesu, Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych oraz Centrum współpracy z biznesem BIZNESHUB, realizujące inicjatywy łączące naukę z praktyką biznesową.

Kierunek finanse i rachunkowość adresowany jest do osób posiadających zainteresowania analityczne związane z szeroko rozumianymi finansami i rachunkowością, które w przyszłości chciałyby podjąć pracę i rozwijać karierę w instytucjach finansowych, działach finansowych przedsiębiorstw, urzędach centralnych, jednostkach doradczych czy prowadząc działalność księgową. Od kandydatów zainteresowanych studiowaniem na pierwszym stopniu kierunku oczekuje się przede wszystkim posiadania w stopniu co najmniej średnim wiedzy z matematyki oraz znajomości języka obcego. Od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia drugiego stopnia kierunku finanse i rachunkowość oczekuje się przede wszystkim znajomości zagadnień z rachunkowości, finansów i metod ilościowych w stopniu przewidzianym programem pierwszego stopnia studiów na kierunkach ekonomicznych. W przypadku ścieżki anglojęzycznej finance and accounting na drugim stopniu studiów, poza wymogami przedstawionymi powyżej, oczekuje się również biegłej znajomości języka angielskiego w mowie i piśmie.

W ramach pierwszego stopnia kierunku finanse i rachunkowość dostępne są następujące moduły:

- finanse i bankowość,
- rachunkowość

W ramach drugiego stopnia kierunku finanse i rachunkowość dostępne są następujące specjalności:

- bankowość i ubezpieczenia,
- controlling i analityka finansowa,
- doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw,
- inżynieria finansowa,
- rachunkowość i audyt finansowy,
- ubezpieczenia gospodarcze.

W ramach anglojęzycznej ścieżki finance and accounting (tylko drugi stopień studiów), prowadzonej także jako program partnerski double diploma z Uniwersytetem w Oldenburgu w Niemczech, dostępne są następujące specjalności:

- corporate finance and accounting,
- financial markets and institutions.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Kierunek finanse i rachunkowość jest ściśle powiązany z działalnością naukową prowadzoną przez Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK. Wydział prowadzi wszechstronne badania naukowe w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości, do których to dwóch dyscyplin został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się kierunku odnoszą się w 90% do dyscypliny ekonomia i finanse, która jest jego dyscypliną wiodącą i w 10% do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości. Obie wymienione dyscypliny prowadzone w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu posiadają kategorię naukową A.

Działalność naukowa w dyscyplinie ekonomia i finanse koncentruje się przede wszystkim w obszarze finansów, w tym cyfrowych, rynków finansowych, bankowości, rachunkowości finansowej, rachunkowości zarządczej, jak również ekonomii finansowej oraz metod ilościowych. Ze względu

na przyjętą w strategii rozwoju specjalizację naukową Wydziału, badania wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość dotyczą przede wszystkim aspektów zrównoważonego rozwoju i zrównoważonych finansów, cyfryzacji oraz konkurencyjności organizacji, regionów i gospodarki w aspektach finansowych i rachunkowych.

Badania w obszarze szeroko rozumianych finansów, zwłaszcza podnoszące problematykę zrównoważonego rozwoju, prowadzone są przede wszystkim przez Katedrę Zarządzania Finansami. Tematy badawcze, które były podejmowane przez pracowników katedry i ich publikacje obejmują przede wszystkim: nowe trendy i wyzwania współczesnych finansów, w tym zwłaszcza w zakresie działań instytucji finansowych i inwestorów na rzecz ochrony środowiska naturalnego, ekologii i transformacji energetycznej, ESG w finansach, adekwatność regulacji prawnych związanych z rynkiem finansowym, oddziaływanie ryzyka politycznego na sferę finansów, społeczną odpowiedzialność instytucji finansowych oraz społeczne uwarunkowania rozwoju sfery finansów w Polsce.

Badania z zakresu finansów cyfrowych, digitalizacji finansów oraz innowacji finansowych prowadzone są przede wszystkim przez Katedrę Gospodarki i Finansów Cyfrowych. Tematy badawcze oraz publikacje pracowników obejmowały zagadnienia dotyczące innowacji w finansach i płatnościach, nowoczesnych metod płatności, systemów płatności natychmiastowych, digitalizacji procesów finansowych i rynku finansowego, funkcjonowania i rozwoju kryptowalut oraz walut cyfrowych banków centralnych, funkcjonowania podmiotów FinTech, cyberbezpieczeństwa, rozwoju e-biznesu w Polsce, instytucji płatniczych oraz legislacji związanych z rozwojem technologii cyfrowych w finansach.

Badania w Katedrze Rachunkowości Finansowej dotyczą szerokiego zakresu zagadnień z dziedziny rachunkowości, w tym m.in. problematyki ewidencyjnej, zmian w przepisach prawa bilansowego oraz podatkowego, historii rachunkowości, opodatkowania i rachunkowości w sporcie, analizy finansowej w różnych sektorach gospodarki, a także wyzwań legislacyjnych rachunkowości.

Efektem badań prowadzonych przez wymienione katedry, w tym Katedrę Zarządzania Finansami bezpośrednio odpowiedzialną za utworzenie anglojęzycznej ścieżki finance and accounting, jest duża liczba publikacji naukowych (kilkadziesiąt rocznie), które stanowią przede wszystkim artykuły w języku angielskim, w tym wydawane w prestiżowych czasopismach międzynarodowych indeksowanych w bazach Web of Science i Scopus, posiadających impact factor, a także publikacje w uznanych periodykach polskich, jak również monografie. W zakresie wsparcia procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość poprzez działalność naukową prowadzoną w ramach dyscypliny ekonomia i finanse należy wskazać także na korzyści dostarczane przez dorobek pracowników innych katedr realizujących badania w zakresie ekonomii i metod ilościowych, w tym zwłaszcza: Katedry Ekonomii, Katedry Ekonometrii i Statystyki, Katedry Zastosowań Informatyki i Matematyki w Ekonomii, Katedry Polityki Ekonomicznej i Studiów Regionalnych. Pracownicy wymienionych jednostek prowadzą zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość i wykorzystują podczas nich wyniki swoich badań, co dodatkowo podnosi jakość kształcenia.

Kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość jest wsparte również działalnością naukową prowadzoną w ramach drugiej dyscypliny naukowej, której podlega kierunek, tzn. dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości. W tym zakresie szczególny wkład mają badania pracowników Katedry Rachunkowości Zarządczej. W szczególności w ostatnich latach koncentrowały się one na temat m.in. zmian w modelach biznesowych, kalkulacji kosztów, raportowania pozafinansowego, ujawniania informacji w sprawozdawczości korporacyjnej, roli controllingu w przedsiębiorstwie, analizy prognozy rentowności jako narzędzia zarządczego, polityki cenowej. Ponadto należy również wskazać na możliwość korzystania z dorobku pracowników pozostałych katedr realizujących badania w obszarze zarządzania, zwłaszcza: Katedry Zarządzania Przedsiębiorstwem, Katedry Doskonałości Biznesowej, Katedry Zachowań Organizacyjnych i Marketingu, Katedry Logistyki, Katedry Inwestycji i Nieruchomości czy Katedry Gospodarowania Zasobami Pracy. Łącznie od 2017 do 2023 r. pracownicy

UMK przypisani do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości opublikowali ponad 600 prac, w tym monografię za 300 punktów MEiN, jeden artykuł za 200 punktów oraz około 40 za 140 punktów.

Koncentrując się na głównej (wiodącej) dyscyplinie naukowej dla kierunku finanse i rachunkowość, tzn. ekonomia i finanse, można wskazać na kilka parametrów podkreślających jej intensywny rozwój w UMK w ostatnich latach oraz osiągnięcia, które mają bardzo duże znaczenie w procesie wsparcia kształcenia na omawianym kierunku.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na awanse naukowe w postaci nadania stopnia doktora, doktora habilitowanego i profesora. W latach 2019-2023 w dyscyplinie ekonomia i finanse w UMK dziewięć osób uzyskało stopień doktora, w tym pięciu nauczycieli akademickich Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (dr Anna Olewnik-Dejewska, dr Katarzyna Szortyka, dr Mateusz Jankiewicz, dr Tomasz Grodzicki, dr Agnieszka Żołądkiewicz-Kuzioła). Ponadto w tej dyscyplinie nadano trzy tytuły doktora habilitowanego pracownikom Wydziału (dr hab. Michał Pietrzak, dr hab. Jacek Kwiatkowski, dr hab. Maciej Ryczkowski) oraz dwa tytuły profesora (prof. dr hab. Piotr Fiszeder oraz prof. dr hab. Mirosław Bochenek).

Od 2017 r. w ramach dyscypliny ekonomia i finanse pracownicy Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK opublikowali ponad 950 prac, w tym 8 za 200 punktów oraz ponad 50 za 140 punktów MEiN. Najwyżej oceniane prace w dyscyplinie to:

- Khan Atif Maqbool, Osińska Magdalena: Comparing forecasting accuracy of selected grey and time series models based on energy consumption in Brazil and India, *Expert Systems with Applications*, 2023, vol. 212, s.1-15, Numer artykułu:118840. DOI:10.1016/j.eswa.2022.118840, 200 punktów.
- Fiszeder Piotr, Fałdziński Marcin, Molnár Peter: Attention to oil prices and its impact on the oil, gold and stock markets and their covariance, *Energy Economics*, 2023, vol. 120, s.1-10, Numer artykułu:106643. DOI:10.1016/j.eneco.2023.106643, 200 punktów.
- Akyildirim Erdinc, Cepni Oguzhan, Molnár Peter [i in.]: Connectedness of energy markets around the world during the COVID-19 pandemic, *Energy Economics*, 2022, vol. 109, s.1-12, Numer artykułu:105900. DOI:10.1016/j.eneco.2022.105900, 200 punktów.
- Do Linh Phuong Catherine, Lyócsa Štefan, Molnár Peter: Residual electricity demand : an empirical investigation, *Applied Energy*, 2021, vol. 283, s.1-18. DOI:10.1016/j.apenergy.2020.116298, 200 punktów.
- Carrer Francesco, Kossowski Tomasz, Pietrzak Michał Bernard [i in.]: The application of Local Indicators for Categorical Data (LICD) to explore spatial dependence in archaeological spaces, *Journal of Archaeological Science*, 2021, vol. 126, s.1-9. DOI:10.1016/j.jas.2020.105306, 200 punktów.
- Błazejowski Marcin, Kufel Paweł, Kwiatkowski Jacek: Model simplification and variable selection: a replication of the UK inflation model by Hendry (2001), *Journal of Applied Econometrics*, 2020, vol. 35, nr 5, s.645-652. DOI:10.1002/jae.2760, 200 punktów.

W 2023 r. pracownicy UMK w ramach dyscypliny ekonomia i finanse wydali monografię w prestiżowym wydawnictwie Routledge: Tomanek Mateusz, Cieśliński Wojciech, Polasik Michał (red.): *Digital business models in sport*, 2023, London, Routledge, ISBN 978-1-032-21811-3, ss. 162, DOI:10.4324/9781003270126, 150 punktów.

Rozwój dyscypliny ekonomia i finanse może być także potwierdzony realizacją dużych projektów badawczych, finansowanych przez NCN i inne znaczące instytucje naukowe, takich jak:

- Wybrane metody semiparametryczne w zastosowaniach prognostycznych – dynamiczne kwantyle regresyjne i modele falkowe, dr hab. Joanna Bruzda, prof. UMK OPUS 5 (12.02.2014 – 11.08.2017).
- Nieparametryczna identyfikacja i prognozowanie nieliniowej dynamiki procesów finansowych, dr hab. Witold Orzeszko, prof. UMK, OPUS 6. (06.08.2014 – 05.08.2017).
- Ekonometryczna analiza czynników przyspieszonego wzrostu w europejskich gospodarkach rynkowych – kierownik prof. dr hab. Magdalena Osińska, OPUS 9. (01.02.2016 – 31.01.2020).

- Redefinicja problemu skali oraz problemu agregacji w ramach zagadnienia Modifiable Areal Unit Problem, dr hab. Michał Pietrzak, prof. UMK, OPUS 9. (03.02.2016 – 02.08.2019).
- Wielowymiarowe modele zmienności – wykorzystanie cen minimalnych i maksymalnych, prof. dr hab. Piotr Fiszeder, OPUS 11.(06.02.2017 – 05.02.2022).
- Prognozy teorio-decyzyjne w zastosowaniach biznesowych i makroekonomicznych: własności, modele, metody testowania i rekomendacje dla praktyki, dr hab. Joanna Bruzda, prof. UMK, OPUS 14, (13.07.2018 – 12.07.2020).
- Prognozowanie rynków finansowych z wykorzystaniem metod uczenia maszynowego, dr hab. Witold Orzeszko, prof. UMK, OPUS 18. (24.11.2020 – 23.11.2024).
- Podaż pieniądza, kredyt a zmiany cen nieruchomości z perspektywy analizy falkowej, dr Maciej Ryczkowski, SONATA 13.(10.04.2018 – 09.04.2020).
- Wpływ rozwoju FinTech oraz regulacji prawnych na innowacje na rynku usług płatniczych w Unii Europejskiej: strategie sektora finansowego i potrzeby konsumentów, dr hab. Michał Polasik, prof. UMK, SONATA 7 BIS. (17.04.2018 – 16.04.2021).
- Uczenie maszynowe i modele zorientowane obserwacyjnie w prognozowaniu zapasów przy warunkach dotyczących poziomu wskaźnika gotowości dostawczej, dr hab. Joanna Bruzda, prof. UMK, PRELUDIUM BIS 1 (10.01.2020 – 30.09.2024).
- Wspieranie przechodzenia ze szkoły na rynek pracy. Innowacyjne modele współpracy publicznych służb zatrudnienia ze szkołami zawodowymi, dr hab. Michał Moszyński, prof. UMK, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach Osi Priorytetowej IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, działanie nr 4.3 Współpraca ponadnarodowa (01.01.2019 – 31.12.2021).

Ponadto w ramach zrealizowanych działań na rzecz rozwoju dyscypliny ekonomia i finanse można wymienić inicjatywy takie jak:

- Opracowanie metodyki prognozowania kluczowych wskaźników efektywności w projektach IT z wykorzystaniem uczenia maszynowego. Doktorat wdrożeniowy II – sztuczna inteligencja i technologie kwantowe, dr hab. Witold Orzeszko, prof. UMK.
- Opracowanie metodyki planowania i oceny harmonogramu projektów informatycznych przy zastosowaniu uczenia maszynowego. Doktorat wdrożeniowy I, dr hab. Witold Orzeszko, prof. UMK.

Do ważnych osiągnięć w dyscyplinie ekonomia i finanse można również zaliczyć:

- Współpracę prof. dr hab. Magdaleny Osińskiej z Brown University w Providence, Rhode Island USA – staże naukowe 2022 i 2023.
- Doktorat honoris causa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu dla prof. Roberta Engla w 2018 r.
- Podjęcie współpracy z New York University - wizyta prof. dr hab. Magdaleny Osińskiej we wrześniu 2022 r. Na zaproszenie strony amerykańskiej zostało poprowadzone seminarium naukowe w Graduate Center New York University, pt. Modeling intense economic growth using threshold error correction model: methods and applications.
- Wygłoszenie przez prof. dr hab. Magdalenę Osińską w październiku 2022 r. wykładu dla studentów New York University, pt. Economy of Poland - history and perspectives.
- Podjęcie współpracy z Bar Ilan University, Tel Aviv, Izrael - wizyta prof. dr hab. Magdaleny Osińskiej oraz dr hab. Jerzego Boehlke, prof. UMK w listopadzie 2023. W Izraelu przeprowadzono seminarium naukowe dla pracowników Departamentu Ekonomii w Bar Ilan University - Modeling intense economic growth using the threshold error correction model - the case of Israel.
- Realizacja od 6 lat współpracy Katedry Ekonomii UMK z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu oraz Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu w zakresie współorganizacji konferencji pt. Instytucje w teorii i praktyce. Konferencja jest organizowana naprzemiennie w każdym ze współpracujących ośrodków, jest najważniejszym forum wymiany myśli dotyczącej ekonomii instytucjonalnej w Polsce.

- Organizacja Światowego Kongresu Kopernikańskiego - z okazji 550 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika zorganizowany został Światowy Kongres Kopernikański. Część ekonomiczna kongresu miała miejsce w maju 2023 w Krakowie. W charakterze panelistów uczestniczyli w nim prof. dr hab. Magdalena Osińska oraz dr hab. Michał Polasik, prof. UMK. Ponadto prof. dr hab. Mirosław Bochenek, jako autor książki pt. Mikołaj Kopernik czy Thomas Gresham? O historii i dyspucie wokół prawa gorszego pieniądza (wyd. UMK, 2023), wygłaszał cykl referatów nt. traktatu o pieniądzu Mikołaja Kopernika w Grudziądzu, Toruniu, Krakowie i Olsztynie.

Charakteryzując osiągnięcia w dyscyplinie ekonomia i finanse, które wspierają prowadzenie zajęć na kierunku finanse i rachunkowość, należy podkreślić, iż dyscyplina ekonomia i finanse może poszczycić się znaczącym wpływem na społeczeństwo w skali ogólnopolskiej i międzynarodowej - opisy wpływu w ramach oceny trzeciego kryterium parametryzacji uzyskały ocenę znajdującą się w I kwartylu w Polsce w dyscyplinie ekonomia i finanse.

Przedstawiając osiągnięcia dyscypliny ekonomia i finanse należy podkreślić również powołanie z inicjatywy Katedry Zarządzania Finansami oraz Katedry Rachunkowości Finansowej czasopisma naukowego Copernican Journal of Finance and Accounting (cjfa.umk.pl), którego redaktorem naczelnym jest prof. dr hab. Leszek Dziawgo a redaktor prowadzącą dr Dorota Krupa. Od 2014 roku czasopismo publikuje artykuły wyłącznie w języku angielskim i dzięki funkcjonowaniu w ramach modelu otwartego dostępu stanowi ważne forum prezentacji i rozpowszechniania wyników badań naukowych z zakresu finansów i rachunkowości w skali międzynarodowej.

Osiągnięciem w rozwoju dyscypliny ekonomia i finanse w UMK jest także działalność czasopisma Ekonomia i Prawo (Economics and Law), wydawanego przez Katedrę Ekonomii, które jest recenzowanym kwartalnikiem o podwójnej anonimowej recenzji, publikowanym w wersji drukowanej i online na zasadzie otwartego dostępu (<https://apcz.umk.pl/EiP>). Czasopismo funkcjonuje od 2005 r., a od 2014 r. publikuje artykuły w języku angielskim. Celem czasopisma jest stworzenie płaszczyzny komunikacji między ekonomistami a prawnikami w procesie wpływania na kształt ładu instytucjonalnego państwa. Tematyka artykułów naukowych publikowanych w czasopiśmie koncentruje się na badaniach teoretycznych i empirycznych w dyscyplinach ekonomia i finanse oraz nauki prawne. Ekonomia i Prawo jest czasopismem indeksowanym w bazie Web of Science. Czasopismo to, obok Copernican Journal of Finance and Accounting, istotnie oddziałuje na umiędzynarodowienie Wydziału.

W ramach rozwoju działalności naukowej Katedra Zarządzania Finansami przy udziale Katedry Rachunkowości Finansowej wraz z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu organizuje cyklicznie międzynarodową konferencję Sustainable Finance & Accounting Economy – Ethics – Environment, której przewodniczy prof. dr hab. Leszek Dziawgo. Konferencja w UMK organizowana jest co dwa lata (naprzemiennie z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu). W 2023 r. odbyła się 10 edycja ww. konferencji połączona z uroczystością 55-lecia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz obchodami Roku Kopernikańskiego w UMK (550 lecie urodzin Mikołaja Kopernika).

Działalność naukowa związana z kierunkiem studiów finanse i rachunkowość jest także wspierana przez funkcjonujące przy Katedrze Zarządzania Finansami Stowarzyszenie Finansów i Rachunkowości na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (sfaa.pl) (prezes dr Dariusz Piotrowski). Celem Stowarzyszenia jest integracja środowiska związanego z działalnością finansów i rachunkowości na rzecz zrównoważonego rozwoju. Działalność statutowa Stowarzyszenia obejmuje m.in. organizowanie konferencji, propagowanie idei zrównoważonego rozwoju oraz nagradzanie osiągnięć naukowych i organizacja konkursów na najlepszą pracę magisterską.

Działalność naukowo-badawcza, wyniki badań oraz prace pracowników katedr odpowiedzialnych za prowadzenie kierunku finanse i rachunkowość są wykorzystywane do opracowania i doskonalenia programu studiów na kierunku. Odbywa się to w pierwszej kolejności poprzez przypisanie nauczycieli akademickich zajmujących się naukowo określoną tematyką finansowo-rachunkową do prowadzenia odpowiadających jej zajęć.

Wydział stwarza dogodne warunki rozwoju aktywności naukowej studentów i możliwości zdobywania kompetencji badawczych oraz uczestnictwa w badaniach naukowych. Odbyna się to np. poprzez działalność kół naukowych związanych z kierunkiem finanse i rachunkowość, takich jak: Koło Naukowe Rachunkowości, Studenckie Koło Giełdowe, Studenckie Koło Naukowe Bankowości, Studenckie Koło Naukowe Forum e-Biznesu, Klub Controllera. W ramach kół naukowych studenci uczą się prowadzić badania naukowe, w tym poznają metody badawcze oraz warunki i sposoby ich zastosowania. Inną formą wspierania rozwoju kompetencji badawczych studentów w ramach kierunku finanse i rachunkowość jest organizacja i uczestnictwo w konferencjach naukowych. Studenci mają możliwość prezentowania referatów naukowych na corocznie organizowanej ogólnopolskiej konferencji „PERSPEKTYWA – wyzwania współczesnej bankowości, finansów i gospodarki” organizowanej specjalnie z myślą o nich przez Katedrę Zarządzania Finansami i Studenckie Koło Naukowe Bankowości. W 2023 r. odbyła się już IX edycja tej konferencji. Studenci mieli okazję również występować na XVI, XVII i XVIII Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Adeptów Rachunkowości organizowanej z myślą o nich przez Koło Naukowe Rachunkowości i odbywających się w latach 2017, 2018 i 2019. Studenci mają okazję również do zdobywania kompetencji naukowych poprzez uczestnictwo w cyklicznie organizowanych przez Studenckie Koło Naukowe Forum e-Biznesu oraz Katedrę Gospodarki i Finansów Cyfrowych konferencjach z tematyki finansów cyfrowych, FinTech oraz nowoczesnych metod płatności takich jak: Dni e-Biznesu (później Copernican Digital Forum) oraz Dzień Technologii Mobilnych. Konferencje te mogą poszczycić się wieloletnią (kilkunastoletnią) tradycją.

Studenci zamierzający podnosić swoje kompetencje badawcze mają również możliwość występowania w ramach organizowanej co dwa lata w UMK międzynarodowej konferencji SUSTAINABLE FINANCE & ACCOUNTING Economy – Ethics – Environment. Ostatni dzień konferencji jest dedykowany specjalnie wystąpieniom studentów.

Studenci mają możliwość publikowania swoich artykułów naukowych w recenzowanej monografii PERSPEKTYWA, wydawanej równoległe do corocznej konferencji PERSPEKTYWA. Od 2017 roku wydano 5 monografii z artykułami studentów, której redaktorami są pracownicy Katedry Zarządzania Finansami, zwłaszcza dr Michał Buszko i dr Dorota Krupa. Studenci mieli możliwość rozwijać swoje kompetencje badawczo-naukowe również poprzez publikację artykułów w monografii pod redakcją dr. hab. Damiana Walczaka, prof. UMK i prof. dr. hab. Leszka Dziawgo. Zainteresowani obszarem rachunkowości mogli opublikować prace w monografiach redagowanych przez pracowników Katedry Rachunkowości Finansowej, w tym: prof. dr hab. Sławomira Sojaka i mgr Urszulę Wolszon. Ponadto studenci mieli możliwość publikacji prac w monografii poświęconej finansom cyfrowym pod redakcją pracownika naukowego Katedry Gospodarki i Finansów Cyfrowych, tzn. dr Anny Piotrowskiej oraz Piotra Kozaka z Katedry Zarządzania Finansami. Zestawienie najważniejszych osiągnięć naukowych studentów w podziale na publikacje i pozostałą aktywność naukową znajduje się w załączniku (Załącznik 3.1.3.).

Studenci są często włączani w proces badań przez samych pracowników badawczo-dydaktycznych poprzez uczestnictwo w przygotowaniu kwestionariuszy ankiet, analizowanie mediów społecznościowych, stron internetowych i baz danych, przygotowywanie danych ilościowych do badań bądź dystrybucję kwestionariuszy. Na mocy porozumień i umów z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego (zwłaszcza banków PKO BP SA oraz ING SA), studenci uczestniczą także w pracach badawczych zleconych przez podmioty zewnętrzne.

1.3. Zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Kierunek finanse i rachunkowość umożliwia zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji szczególnie poszukiwanych we współczesnej gospodarce. Dzięki niemu absolwenci mogą znaleźć atrakcyjną i dobrze płatną pracę zarówno w regionie, jak i na rynku krajowym bądź zagranicznym. Docelowo absolwenci kierunku finanse i rachunkowość znajdują zatrudnienie w szeroko rozumianych usługach finansowych, doradczych czy księgowych bądź zajmują się zarządzaniem finansami

w podmiotach gospodarczych, które to obszary stanowią fundament funkcjonowania każdej gospodarki.

Interesariusze zarówno wewnątrzni (władze Wydziału, nauczyciele akademicy, studenci), jak i zewnątrzni (Rada Biznesu, przedsiębiorstwa i inne podmioty gospodarcze współpracujące z UMK) odgrywają istotną rolę w procesie opracowania koncepcji oraz doskonalenia programu i procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Władze Wydziału oraz nauczyciele akademicy poprzez międzynarodowe i krajowe kontakty zawodowe, wykorzystanie doświadczeń pozyskanych w trakcie częstych wizyt w innych wiodących ośrodkach naukowych i biznesowych na świecie, a także regularne spotkania z przedstawicielami praktyki biznesu na szczeblu regionu lub kraju implementują do programu studiów zajęcia, treści tematyczne oraz zagadnienia ważne z punktu widzenia otoczenia społeczno-gospodarczego, zarówno w skali regionu, jak i globalnej. Z racji, iż kierunek finanse i rachunkowość fundamentalnie odnosi się do treści związanych z praktycznym funkcjonowaniem rynków, instytucji i przedsiębiorstw, stąd w szczególności na jego wysoki poziom merytoryczny oraz aktualność przekazywanych treści mają wpływ relacje z interesariuszami zewnętrznymi.

Kooperacja z interesariuszami zewnętrznymi oparta jest na zasadach społecznej odpowiedzialności, otwartości, ale przede wszystkim wzajemnych korzyściach i pozytywnych relacjach. Jej przedmiotem jest prowadzenie i komercjalizacja wyników wspólnych badań oraz wymiana wiedzy na temat najnowszych osiągnięć teorii i rozwiązań praktycznych pomiędzy przedstawicielami środowiska akademickiego oraz praktykami biznesu przy wsparciu kluczowych organizacji branżowych. Merytoryczny nadzór nad współpracą z otoczeniem zewnętrznym i jego interesariuszami sprawuje zespół pod kierunkiem Prodziekan ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym dr hab. Marleny Ciechan-Kujawy, prof. UMK oraz Rada Biznesu powołana z inicjatywy polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw współpracujących z Wydziałem na wielu płaszczyznach. Rada Biznesu wybrana na kadencję 2021-2025 składa się z następujących osób:

- Andrzej Derkowski – Dyrektor Biura Controllingu, Neuca SA
- Agnieszka Głowacka – Wiceprezes Zarządu, Erbud SA
- Stefan Kamiński – Prezes, Krajowa Izba Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
- Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu, Apator SA w latach 2017 – 2021
- Michał Korolko – Prezes Zarządu, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
- Anna Kostrzewska – Dyrektor HR, Hendrickson Poland sp. z o.o.
- Arkadiusz Krasowski – Partner, EY w latach 2010 – 2021
- Paweł Neumann – Doradca Ekonomiczny Prezesa Zarządu, TZMO SA
- Jacek Rutkowski – Prezes Zarządu Komplementariusza Komandytariusza, MAT-BUD sp. z o.o., sp.k.
- Wojciech Sobieszak – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Cereal Partners Poland Toruń-Pacific sp. z o.o.
- Małgorzata Szalewska-Urbańska – Dyrektor HR, Wiceprezes Zarządu ds. Pracowniczych, Cereal Partners Poland Toruń-Pacific sp. z o.o.
- Magdalena Tomicka – Dyrektor HR, Atos Poland Global Services sp. z o.o.
- Robert Wichłacz – Członek Zarządu, Atos Poland Global Services sp. z o.o.

Jedną z kluczowych aktywności Rady w zakresie wsparcia procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość było zaopiniowanie nowej ścieżki – finanse and accounting, stanowiącej anglojęzyczną wersję i rozwinięcie kierunku finanse i rachunkowość. W wymienionym obszarze szczególne znaczenie miał również interesariusz zewnętrzny tzn. Uniwersytet w Oldenburgu (Niemcy). Z racji włączenia anglojęzycznej ścieżki (finance and accounting) do programu podwójnego dyplomu, wszystkie zajęcia prowadzone w UMK w ramach ścieżki, jak również ich treści były uzgadniane i mapowane z partnerem niemieckim, co dodatkowo podkreśliło aktualność i atrakcyjność oferty kształcenia kierowanej zarówno do studentów polskich, jak i zagranicznych.

W ramach współpracy instytucjonalnej związanej z procesem i koncepcją kształcenia Wydział z jednej strony oferuje wsparcie inicjatyw przedsiębiorstw w zakresie dotarcia do najlepszych

studentów i absolwentów poprzez organizację praktyk i staży studenckich, współpracę z wiodącymi studenckimi kołami naukowymi oraz promowanie osiągnięć przedsiębiorców wywodzących się z UMK. Z drugiej strony współpraca z otoczeniem zewnętrznym ma na celu współtworzenie i opiniowanie oferty edukacyjnej Wydziału, organizację tematycznych seminariów magisterskich, organizację szkoleń i warsztatów, śniadań biznesowych, konferencji, spotkań tematycznych, branżowych spotkań networkingowych, promocję dobrych praktyk biznesowych, organizacji kampanii wizerunkowych i włączania przedsiębiorców w prowadzone na Wydziale zajęcia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, oprócz celów ściśle związanych z procesem kształcenia, ma na celu także poszukiwanie partnerów naukowych do projektów finansowanych ze środków unijnych i NCBiR.

Wskazując na zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w proces kształcenia w UMK na kierunku finanse i rachunkowość należy wskazać na częste uczestnictwo pracowników Wydziału w spotkaniach i imprezach praktycznych lub branżowych organizowanych przez wiodące instytucje lub organizacje z obszaru finansów i ekonomii. Przykładowo pracownicy Wydziału w sposób trwały współpracują ze stowarzyszeniem ICV, GPW w Warszawie, CFA Society Poland uczestnicząc w profesjonalnych wydarzeniach organizowanych przez ww. instytucje. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość regularnie uczestniczą w kongresach finansowych, takich jak Cashless Congress, Europejski Kongres Finansowy, Kongres Consumer Finance, Kongres Bankowości Detalicznej, Kongres Bankowości Korporacyjnej, Controlling Intelligence Adventure, Międzynarodowe Forum Gospodarcze TIME organizowanych przez i dla środowiska finansowego. Wszystkie wymienione powyżej imprezy mają charakter prestiżowy i służą dyskusji, prezentacji i wymianie poglądów w obszarze najbardziej istotnych i najnowszych problemów finansów, rynków kapitałowych i bankowości. Poruszana tam problematyka jest następnie wprowadzana do programu studiów oraz przekazywana studentom podczas zajęć przez pracowników uczestniczących w wymienionych wydarzeniach.

Częstą praktyką realizowaną w ramach procesu kształcenia jest zapraszanie przedstawicieli kadry kierowniczej interesariuszy zewnętrznych na wydarzenia organizowane przez koła naukowe funkcjonujące przy Katedrach odpowiedzialnych za proces kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Przykładowo w corocznie organizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Bankowości (SKNB) ogólnopolskiej konferencji PERSPEKTYWA – wyzwania współczesnej bankowości, finansów i gospodarki, każdorazowo odbywa się sesja praktyków, na którą zapraszani są goście zewnętrzni pełniący funkcje kierownicze w instytucjach finansowych. W jej ramach studenci uczestniczący w konferencji mają możliwość zapoznać się z doświadczeniami kadry kierowniczej i realnymi problemami zarządzania. W dotychczasowych dziewięciu edycjach konferencji brali udział przedstawiciele (na szczeblu dyrektorskim lub zarządu) podmiotów takich jak: Bank Pekao SA, Bank PKO BP, Santander Bank Polska SA, Bank Millennium SA, Citibank Europe PLC Poland Branch, ING Bank Śląski SA, Nicolaus Bank, Credit Agricole Bank Polska SA, Provident Polska, NBP Oddział Bydgoszcz, MetLife SA, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego, Warszawski Instytut Bankowości. Innym wydarzeniem cyklicznie organizowanym przez Studenckie Koło Naukowe Bankowości, w ramach którego zapraszani są przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, którzy dzielą się swoimi doświadczeniami ze studentami, jest „Dzień Kobiet z SKNB”. Wydarzenie to jest dedykowane promocji oraz rozwojowi kariery zawodowej kobiet w biznesie, zwłaszcza w finansach i ma na celu dzielenie się doświadczeniami pań pełniących funkcje kierownicze ze studentami kierunku finanse i rachunkowość. W dotychczasowych edycjach brały udział przedstawicielki (na szczeblu menedżerskim, dyrektorskim lub zarządu) reprezentujące m.in.: Bank Pekao SA, Bank BGK, Bank Millennium SA, ING Bank Śląski SA, Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.

Studenci kierunku finanse i rachunkowość są motywowani przez prowadzących zajęcia do brania udziału w prestiżowych konkursach o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym. Od 2017 r. studenci kierunku brali udział w konkursach takich jak: Karierosfera, Księgowi Przyszłości, Liderzy Rachunkowości, Konkurs Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie, Konkurs Wiedzy z Rachunkowości dla Studentów Szkół Wyższych (ALK w Warszawie), Progress Accounting Competition, Case Study z EY,

Case Study z BZM Consulting, Score Hunter (Nowoczesne Zarządzanie Biznesem/WIB), CFA Ethics Challenge, CFA Research Challenge (CFA Institute), Liga FinSim (WIB), Akademia Europejskiego Kongresu Finansowego. W przypadkach wielu konkursów studenci UMK byli finalistami lub laureatami (Karierosfera, Konkurs Wiedzy z Rachunkowości dla Studentów Szkół Wyższych, Księgowi Przyszłości, Liderzy Rachunkowości, Konkurs Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie, Progress Accounting Competition, CFA Ethics Challenge, FinSim, Score Hunter).

W ramach kierunku finanse i rachunkowość szczególnie intensywnie prowadzona jest współpraca z ING Bankiem Śląskim SA, z którym Wydział Nauk Ekonomicznych ma podpisaną stosowną umowę. Współpraca ta przejawia się częstym uczestnictwem przedstawicieli Banku w inicjatywach organizowanych na Wydziale (coroczny Festiwal ekonomisty organizowany w grudniu w UMK, Dzień kobiet z SKNB, coroczna konferencja PERSPEKTYWA, warsztaty online odnośnie procesów rekrutacji). ING zaprasza studentów kierunku finanse i rachunkowość na praktyki i staże odbywające się zarówno w Toruniu, jak i innych miastach województwa.

1.4. Sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Kierunek finanse i rachunkowość prowadzony w UMK pozwala na uzyskanie wszechstronnego, nowoczesnego wykształcenia w zakresie finansowo-rachunkowym oraz języka angielskiego, pozwalającego absolwentom UMK na efektywne konkurowanie na krajowym, jak również międzynarodowym rynku pracy. Wymieniony kierunek umożliwia zdobycie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych by podjąć pracę w szczególności w działach finansowych przedsiębiorstw, instytucjach finansowych, firmach audytorskich (działy audytu, corporate finance, doradztwa podatkowego), firmach doradztwa finansowego, urzędach centralnych i regionalnych, biurach rachunkowych, podmiotach nowoczesnych technologii finansowych FinTech, formie własnej działalności gospodarczej.

Absolwenci po ukończeniu kierunku (zarówno I jak i II stopnia) mogą pracować na stanowiskach takich jak: analityk finansowy, doradca klienta detalicznego, prywatnego lub korporacyjnego, konsultant finansowy, menedżer finansowy, księgowy, makler giełdowy (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), biegły rewident (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), doradca inwestycyjny (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), certyfikowany analityk finansowy CFA (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), agent ubezpieczeniowy (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), broker ubezpieczeniowy (po uzyskaniu odpowiednich uprawnień), itp.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Kierunek finanse i rachunkowość oferowany w UMK charakteryzuje się kilkoma szczególnymi cechami, decydującymi o jego aktualności, atrakcyjności i popularności wśród studentów.

Pierwszą z cech wyróżniających kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość jest wspomniana już stała współpraca z otoczeniem gospodarczym i finansowym, a także duży wpływ interesariuszy zewnętrznych na treści programowe i uatrakcyjnienie form studiowania oraz zapewnienie swobodnego częstego kontaktu z praktyką gospodarczą, w wyniku czego wiedza przekazywana studentom jest zawsze aktualna oraz reprezentuje poziom międzynarodowy.

Drugą z cech jest umiędzynarodowienie tego kierunku poprzez implementację rozwiązań, z którymi pracownicy zapoznali się w trakcie wizyt w innych ośrodkach naukowych. Przejawem skuteczności procesu umiędzynarodowienia kierunku finanse i rachunkowość jest utworzenie anglojęzycznej wersji, w ramach której studenci mogą uzyskać dyplom magistra studiując finanse i rachunkowość wyłącznie w języku angielskim. Uruchomienie ścieżki finance and accounting ma docelowo zwiększyć udział studentów z zagranicy studiujących na Wydziale, w tym zwłaszcza odbywających tu cały program studiów oraz rozpropagować i zwiększyć międzynarodową rozpoznawalność Wydziału jako podmiotu posiadającego akredytację AACSB. Wysoką jakość nauczania na kierunku finanse i rachunkowość połączoną z jego umiędzynarodowieniem może potwierdzić fakt, iż jego anglojęzyczna wersja pozwala

na uzyskanie równoległego dyplomu Uniwersytetu w Oldenburgu w Niemczech. Kierunek może być zatem oceniany jako atrakcyjny z międzynarodowego punktu widzenia. Należy dodać, że międzynarodowa akredytacja AACSB Wydziału, którą posiada tylko około 5% najlepszych szkół biznesu na świecie umożliwia przyciągnięcie do UMK celem studiowania na ścieżce anglojęzycznej finance and accounting studentów nawet z bardzo odległych krajów świata. Uruchomienie ścieżki anglojęzycznej możliwe było dzięki zasobom własnej kadry, co podkreśla wysokie kompetencje językowe osób prowadzących zajęcia w ramach kierunku.

Trzecią z cech wyróżniających kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość jest stała współpraca z organizacjami edukacyjnymi lub branżowymi, co wpływa na wysoki poziom nauczania oraz aktualność programu studiów. Mowa tu o organizacjach takich jak: ICV, CFA Society Poland, Fundacja Polska Bezgotówkowa, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Krajowa Izba Rozliczeniowa, które stanowią znaczących interesariuszy dla procesu kształcenia w ramach kierunku finanse i rachunkowość. W przyszłości planowane jest pozyskanie dla anglojęzycznej ścieżki kierunku finanse i rachunkowość certyfikatu akredytowanego przez CFA Institute, tzn. przystąpienia Wydziału do Programu University Affiliation Program prowadzonego przez CFA Institute. Program stowarzyszeniowy CFA Institute wyróżnia instytucje akademickie, które włączają znaczną część wiedzy przyszłych kandydatów programu CFA (Candidate Body of Knowledge (CBOK)) do swojego programu nauczania.

1.6. Kluczowe kierunki efektów uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Na kierunku finanse i rachunkowość efekty zostały przygotowane w oparciu o kompleksową ocenę potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego zarówno krajowego, jak też globalnego. Biorąc pod uwagę coraz większe umiędzynarodowienie współczesnych gospodarek, wysoką mobilność młodych ludzi, w tym możliwość swobodnego podejmowania zatrudnienia przez osoby kończące studia w różnych krajach UE i poza UE, na rynku pracy występuje i jednocześnie wzrasta zapotrzebowanie na dobrze wykształconych oraz jednocześnie otwartych na wyzwania globalizacji specjalistów. Kierunek finanse i rachunkowość prowadzony w UMK oraz osiągnięte dzięki niemu efekty uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ściśle wpisują się w ten trend. Efekty uczenia się sformułowane dla obu stopni studiów na kierunku finanse i rachunkowość są spójne z celem prowadzenia kierunku. Z punktu widzenia adekwatności i jakości wiedzy przekazywanej na kierunku finanse i rachunkowość można wskazać te efekty uczenia się, które należy uznać za kluczowe, tzn. determinujące koncepcję kształcenia, w tym dobór i zakres zajęć.

Wśród efektów uczenia się dla pierwszego stopnia studiów w zakresie wiedzy należy wskazać przede wszystkim: a) poznanie przez absolwentów w zaawansowanym stopniu zasad funkcjonowania krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych, b) poznanie w zaawansowanym stopniu zasad racjonalnego podejmowania decyzji finansowych, c) poznanie w zaawansowanym stopniu metod i narzędzi oraz technik pozyskiwania i analizy danych niezbędnych do oceny sytuacji finansowej różnych podmiotów, d) poznanie w zaawansowanym stopniu celów, istoty, charakteru i wzajemnych powiązań procesów finansowych, sposobów ich ewidencji oraz wdrażania zmian w tym zakresie, a także e) zdobycie wiedzy w zakresie norm i reguł prawnych organizacyjnych i etycznych, ich źródeł oraz uwarunkowań (efekty K_W02, K_W05, K_W06, K_W07, K_W08).

Wśród efektów uczenia się w zakresie umiejętności na pierwszym stopniu studiów na kierunku finanse i rachunkowość należy podkreślić znaczenie: a) zdobywania umiejętności prawidłowego diagnozowania problemów finansów i rachunkowości, b) pozyskiwania, syntetyzowania oraz wykorzystania wiedzy do oceny procesów i zjawisk gospodarczych, czy c) przygotowywania prac pisemnych, przedstawiania argumentacji oraz uczestnictwa w debatach związanych z aspektami finansowo-rachunkowymi (efekty uczenia K_U01, K_U02, K_U09).

Wśród efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych na pierwszym stopniu studiów kierunku finanse i rachunkowość należy zwłaszcza wymienić gotowość do: a) prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów etycznych związanych z wykonywanym zawodem oraz do wymagania przestrzegania etyki zawodu od innych, b) myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy z uwzględnieniem odpowiedzialności za skutki tych działań (K_K02, K_K03).

Efekty uczenia się zakładane dla drugiego stopnia studiów obejmują przede wszystkim pozyskanie przez studentów pogłębionej wiedzy dotyczącej funkcjonowania finansów, rynków i instytucji finansowych, w tym dotyczących tendencji rozwojowych obserwowanych w ww. obszarach oraz przyczyn i skutków oddziaływania ryzyka. Efekty na drugim stopniu studiów kierunku finanse i rachunkowość odnoszą się także do stosowania nowoczesnych metod badawczych oraz analizowania i prognozowania finansowego.

Oceniając wagę i znaczenie efektów uczenia się na drugim stopniu studiów na kierunku finanse i rachunkowość, można wskazać kilka kluczowych efektów determinujących zakres, aktualność oraz użyteczność wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dostarczanych studentom dzięki rozważanemu kierunkowi.

W obszarze wiedzy należy wymienić przede wszystkim: a) znajomość i rozumienie w sposób pogłębiony, na bazie uporządkowanej wiedzy teoretycznej, zagadnień i tendencji rozwojowych ekonomii i finansów oraz ich miejsca w systemie nauk społecznych, b) znajomość i rozumienie nowoczesnych metod badań naukowych oraz narzędzi analizowania i prognozowania finansowego, a także c) w sposób pogłębiony znajomość istoty zakresu i skutków oddziaływania ryzyka na rynku finansowym (efekty uczenia K_W01, K_W04, K_W08). Zajęcia pozwalające na ich osiągnięcie to, m.in: polityka pieniężna, seminarium magisterskie, rachunek kosztów, standardy sprawozdawczości finansowej, wealth management and private banking, fundusze inwestycyjne i zarządzanie portfelem inwestycyjnym, wycena opcji, wycena przedsiębiorstwa, zarządzanie ekspozycją dewizową, finanse korporacji międzynarodowych i doradztwo podatkowe, matematyka finansowa i ubezpieczeniowa, instrumenty inżynierii finansowej, ekonometria finansowa, informatyka w finansach i bankowości, portfel inwestycyjny, analiza fundamentalna i prognozowanie koniunktury, modelowanie zmienności i analiza ryzyka rynkowego, zastosowanie symulacji w inżynierii finansowej, analiza techniczna, analiza międzynarodowych rynków finansowych, finanse behawioralne, narzędzia informatyczne w controllingu, zaawansowane modele rachunku kosztów, strategiczna rachunkowość zarządcza, relationship banking, credit rating, zarządzanie ryzykiem kredytowym, zarządzanie ryzykiem walutowym, usługi ubezpieczeniowe i bancassurance, metody aktuarialne, etyka w rachunkowości i rewizji finansowej, audyt instytucji publicznych, analiza i rewizja sprawozdań finansowych, ubezpieczenia społeczne w biznesie, matematyka aktuarialna, zarządzanie ryzykiem, produkty i usługi na rynku finansowym. Wymienione powyżej zajęcia powiązane są zwłaszcza z dyscypliną ekonomia i finanse poprzez osoby przypisane do ich prowadzenia, niemniej w przypadku treści związanych z obszarem rachunkowości zarządczej, rachunku kosztów czy controllingu efekty uczenia się są związane z dyscypliną nauk o zarządzaniu i jakości.

W obszarze umiejętności na drugim stopniu studiów na kierunku finanse i rachunkowość należy zwłaszcza wymienić efekty umiejętności a) analizowania, twórczego interpretowania i wyjaśniania zjawisk gospodarczo-finansowych oraz dokonywania oceny uwarunkowań finansowych jednostek gospodarczych, b) umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu zjawisk finansowych, formułowania własnych opinii na ten temat oraz stawiania i weryfikacji hipotez badawczych dotyczących zjawisk finansowych, c) pozyskania, analizowania i syntetyzowania oraz prezentowania danych finansowych wykorzystywanych w procesach decyzyjnych (efekty K_U01, K_U02, K_U03). Efekty te osiągnąć są m. in. w ramach zajęć: polityka pieniężna, rachunkowość zarządcza, strategie finansowe przedsiębiorstw, seminarium magisterskie, standardy sprawozdawczości finansowej, wealth management & private banking, wycena opcji, finansowanie rynku nieruchomości, ubezpieczenia w biznesie, instrumenty inżynierii finansowej, ekonometria finansowa, informatyka w finansach i bankowości, analiza międzynarodowych rynków finansowych, narzędzia informatyczne w controllingu, budżetowanie

i planowanie finansowe, strategiczna rachunkowość zarządcza, relationship banking, credit rating, nowoczesne i alternatywne formy wspólnego inwestowania, unie walutowe, usługi płatnicze i systemy rozliczeniowe, zarządzanie ryzykiem walutowym, usługi ubezpieczeniowe i bancassurance, rachunkowość jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej, rachunkowość grup kapitałowych i konsolidacja sprawozdań finansowych, rachunkowość projektów unijnych, negocjacje biznesowe, ubezpieczenia w biznesie, finanse behawioralne, controlling w tradycyjnych i cyfrowych modelach biznesu, zaawansowane modele rachunku kosztów, strategiczna rachunkowość zarządcza, analiza i rewizja sprawozdań finansowych, działalność ubezpieczeniowa i dystrybucja ubezpieczeń. Wymienione powyżej zajęcia i uzyskane dzięki nim kluczowe efekty powiązane są co do zasady z dyscypliną ekonomia i finanse. Niemniej efekty uczenia się realizowane przez zajęcia z obszaru rachunkowości zarządczej, rachunku kosztów czy controllingu, ze względu na osoby prowadzące przyporządkowane do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, należy powiązać z tą dyscypliną.

Studia na kierunku finanse i rachunkowość drugiego stopnia pozwalają także na osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie pozyskania kompetencji społecznych, wśród których fundamentalne znaczenie ma gotowość do: a) prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz b) myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny, przy poszanowaniu zobowiązań społecznych oraz podejmowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju (efekty K_K02, K_K03). Zajęcia pozwalające na ich uzyskanie to: rachunkowość zarządcza, rachunek kosztów, relacje inwestorskie i etyka na rynku finansowym. Oceniając związek efektów uczenia się z dyscyplinami należy wskazać na powiązanie ich jednocześnie z dwiema dyscyplinami, tzn. ekonomią i finanse oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Zajęcia dotyczące aspektów rachunkowości zarządczej oraz rachunku kosztów poprzez pracowników naukowo-dydaktycznych przypisanych do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości pozwalają na uzyskanie efektów związanych z wymienioną dyscypliną. W pozostałych przypadkach – z dyscypliną ekonomia i finanse.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (Uchwała Nr 47 /2016 nie wskazywała zaleceń, jednak uwagi wskazane w raporcie przedstawiono w załączniku 3.11).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Wydział realizuje dobre praktyki w zakresie konstrukcji programu studiów: koncepcji, celów kształcenia i efektów uczenia się. Za dobre praktyki należy uznać w min.:

- Koncepcja kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość wynika wprost ze strategii Wydziału zakładającej zwiększenie wpływu społeczności akademickiej na otoczenie poprzez działania stymulujące zrównoważony rozwój, cyfryzację oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki, a także z wymogów akredytacji AACSB, oznaczających konieczność spełniania rygorystycznych standardów jakościowych opracowanych i aktualizowanych przez AACSB International, które stosowane są w najlepszych szkołach biznesu na świecie.
- Stałe dostosowywanie treści programowych do wymagań kluczowych interesariuszy, w tym zwłaszcza studentów i pracodawców, poprzez wielowymiarową współpracę z podmiotami zewnętrznymi (otoczeniem biznesowym) zarówno w formie zindywidualizowanej, jak i instytucjonalnej poprzez BIZNESHUB. Dostosowanie ma na celu przekazywanie zawsze aktualnej wiedzy, o wysokiej jakości i znajdującej wykorzystanie w praktyce gospodarczej.
- Promowanie współpracy międzynarodowej i rozwijanie oferty zajęć anglojęzycznych. Promowanie dotyczy aktywnego wspierania studentów i zachęcania do wyjazdów do zagranicznych ośrodków naukowych w ramach programu Erasmus+, zapraszania gości z zagranicy celem prowadzenia zajęć seminaryjnych, uruchomienia programu podwójnego dyplomu oraz stałej współpracy z międzynarodowymi profesjonalnymi instytucjami (CFA Institute).

- Wspieranie i zachęcanie studentów do rozwoju aktywności naukowo-badawczej jak również rozwoju umiejętności praktycznych w zakresie finansów poprzez uczestnictwo w działalności kół naukowych funkcjonujących przy katedrach odpowiedzialnych za prowadzenie kierunku finanse i rachunkowość. W ramach rozważanej dobrej praktyki szczególny nacisk kładziony jest na występowanie na konferencjach naukowych, angażowanie się w profesjonalne ogólnopolskie inicjatywy o charakterze finansowym, jak również start w prestiżowych konkursach o tematyce finansów.
- Wykorzystywanie do prowadzenia zajęć wyników własnych badań naukowych oraz wskazanie w grupie pozycji literatury (podstawowej lub uzupełniającej) do prowadzonych zajęć własnych publikacji, w tym w języku angielskim.
- Promowanie na kierunku finanse i rachunkowość podejmowania i rozwoju kariery zawodowej w finansach wśród kobiet. W tym celu organizowane są spotkania z paniami pełniącymi funkcje kierownicze w biznesie, a Studenckie Koło Naukowe Bankowości organizuje cykliczną konferencję Dzień Kobiet z SKNB.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach

Program studiów na kierunku finanse i rachunkowość (I i II stopnia) jest zgodny z Uchwałą Nr 139 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących programów studiów na UMK w Toruniu (Załącznik 3.2.1). Program studiów obejmuje dyscyplinę ekonomia i finanse (90%) oraz nauki o zarządzaniu i jakości (10%). W dyscyplinach tych nauczyciele akademicy na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania wykazują się znacznymi osiągnięciami i bogatym dorobkiem naukowym. Treści kształcenia dla zajęć, które znalazły się w programach studiów I i II stopnia odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się, a ponadto uwzględniają wyniki działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania.

Treści kształcenia dotyczą przede wszystkim finansowych i rachunkowych aspektów procesów i zjawisk odnoszących się do funkcjonowania instytucji państwa, podmiotów gospodarczych oraz gospodarstw domowych. Przykładowo:

- przedmiot: rynek finansowy (I stopień, moduł kształcenia - przedmioty z zakresu treści kierunkowych) mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse; wiedza: efekt kierunkowy K_W02: student zna w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie krajowego i międzynarodowego rynku finansowego oraz instrumentów i instytucji finansowych, realizowany jest poprzez efekt przedmiotowy: student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu funkcjonowanie instrumentów rynku pieniężnego i kapitałowego uwzględniając związane z nimi ryzyko finansowe, poprzez prezentację treści dotyczących systematyki rynku finansowego (pieniężny, kapitałowy), instytucji (fundusze inwestycyjne, venture capital) oraz instrumentów (akcje, obligacje); badania naukowe związane z zagadnieniami środowiskowych aspektów w inwestowaniu, preferencji inwestorów indywidualnych z zakresie społecznie odpowiedzialnych inwestycji, ryzyka politycznego na rynku kapitałowym;
- przedmiot: makroekonomia (I stopień, moduł kształcenia - przedmioty z zakresu treści podstawowych) mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse; umiejętności: efekt kierunkowy K_U01: student potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę i właściwe źródła – prawidłowo diagnozować procesy gospodarcze, w szczególności w kontekście aspektów finansowych, realizowany jest poprzez efekt przedmiotowy: absolwent potrafi prawidłowo interpretować oraz opisywać działania podejmowane przez państwo w ramach prowadzonej polityki gospodarczej, w szczególności w kontekście aspektów finansowych, poprzez prezentację treści dotyczących rachunku dochodu narodowego, polityki pieniężnej i fiskalnej, inflacji, bezrobocia; badania naukowe związane z zagadnieniami ładu gospodarczego, koniunkturą i cyklami koniunkturalnymi gospodarki rynkowej, szarą strefą w Polsce;
- przedmiot: zaawansowana rachunkowość finansowa (II stopień, specjalność - rachunkowość i audyt finansowy) mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse; umiejętności: efekt kierunkowy K_W05: absolwent potrafi sprawnie posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) z zakresu finansów i rachunkowości w celu rozwiązywania konkretnych problemów, realizowany jest poprzez efekt przedmiotowy: student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym i rozpatruje z punktu widzenia właściwego dla rachunkowości, skomplikowane procesy gospodarcze zachodzące w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą oraz sposób ich zaprezentowania otoczeniu w sprawozdaniu finansowym;
- przedmiot: bankowość elektroniczna (II stopień, specjalność: doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw) mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse; umiejętności: efekt kierunkowy K_U03: student potrafi pozyskać, analizować, syntetyzować oraz prezentować dane finansowe

wykorzystywane w procesach decyzyjnych, mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse, realizowany jest poprzez efekt przedmiotowy: student potrafi wybierać właściwe informacje z oferty rynkowej dla poszczególnych usług bankowości elektronicznej i przedstawiać je w przejrzysty sposób grupie w celu podjęcia decyzji w ramach studium przypadku, poprzez prezentację treści dotyczących istoty i ewolucji bankowości elektronicznej, strategii oferowania bankowości elektronicznej, systemu płatniczego oraz elektronicznych instrumentów płatniczych; badania naukowe związane z innowacjami płatniczymi, otwartą bankowością, wpływem pandemii Covid-19 na zachowania konsumentów w obszarze płatności, zastosowaniem sztucznej inteligencji w finansach.

Kształcenie na kierunku finanse i rachunkowość realizowane jest w oparciu o najnowsze publikacje, w tym także przygotowane przez pracowników Wydziału, takie jak podręczniki, monografie naukowe, artykuły naukowe, artykuły popularno-naukowe, raporty uznanych instytucji. Materiały przekazywane studentom prezentują najnowsze osiągnięcia teorii finansów i rachunkowości, a także ukazują aktualne zjawiska społeczno-gospodarcze analizowane w odniesieniu do Polski oraz w ujęciu międzynarodowym. Osiągnięcie efektów przedmiotowych umożliwia studentom nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej w zakresie nauk ekonomicznych.

Ważnym aspektem kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość jest kontakt studentów z językami obcymi. Zadanie to jest realizowane poprzez włączenie do programów studiów zajęć prowadzonych w języku angielskim: język angielski w biznesie (I stopień) oraz Business English for Finance and Accounting (II stopień). Podczas wspomnianych zajęć rozwijana jest umiejętność posługiwania się słownictwem ekonomiczno-finansowym. Dodatkowo, studenci są zachęceni do pogłębiania znajomości języków obcych poprzez zamieszczanie w wykazach literatury pozycji anglojęzycznych oraz uwzględnianie tychże w pracach dyplomowych. Ponadto studenci II stopnia są zobowiązani do zaliczenia 2 ECTS w ramach wykładów ogólnouniwersyteckich w języku angielskim. Studenci szczególnie zainteresowani zdobywaniem wiedzy i rozwijaniem umiejętności w obszarze Business English uzyskali od roku akademickiego 2023/2024 możliwość studiowania na kierunku finanse i rachunkowość II stopnia w języku angielskim.

2.2. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się

Kierunek studiów finanse i rachunkowość zakłada realizację treści programowych na I stopniu w trakcie sześciu semestrów, a na stopniu II – czterech semestrów. W każdym z semestrów przyjęty nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS jest równomiernie rozłożony (30 punktów na semestr), co umożliwia realizację przyjętych efektów uczenia się. Podstawą przyporządkowania punktów różnym treściom programowym danego poziomu i roku studiów jest rzetelne oszacowanie nakładu pracy, jakiego od studenta wymaga osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla każdej z treści.

Ścieżka anglojęzyczna finance and accounting zakłada realizację treści programowych na II stopniu w trakcie czterech semestrów. W każdym z semestrów przyjęty nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS jest równomiernie rozłożony (30 punktów na semestr), co umożliwia realizację przyjętych efektów uczenia się. Podstawą przyporządkowania punktów różnym treściom programowym danego poziomu i roku studiów jest rzetelne oszacowanie nakładu pracy, jakiego od studenta wymaga osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla każdej z treści.

W toku I stopnia studiów student uzyskuje 180 punktów ECTS, a w toku II stopnia – 120 punktów ECTS. Spełnia to wymogi obowiązującej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która wymaga co najmniej 180 punktów ECTS na stopniu I oraz co najmniej 90 punktów ECTS na stopniu II (art. 164a).

Studenci studiów I stopnia na kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość wyboru odpowiednich modułów (po 39 ECTS) spośród modułów:

- finanse i bankowość,
- rachunkowość.

Ponadto samodzielnie zapisują się na zajęcia ogólnouniwersyteckie lub realizowane na innym kierunku studiów (2 ECTS; oferta dostępna pod adresem <https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/>), zajęcia z obszaru nauk humanistycznych (6 ECTS), jak i dokonują wyboru promotora na seminarium dyplomowym (10 ECTS). Możliwość doboru modułów obejmuje łącznie 57 ECTS, co stanowi 31,7%. Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (w przypadku studiów stacjonarnych) wynosi 92,5 (51,4%). Natomiast liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach wynosi 158,5-159 (88%).

Studenci studiów II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość wyboru specjalności (po 54 ECTS) spośród specjalności:

- bankowość i ubezpieczenia,
- controlling i analityka finansowa,
- doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw,
- inżynieria finansowa,
- rachunkowość i audyt finansowy,
- ubezpieczenia gospodarcze.

Studenci wybierają również zajęcia ogólnouniwersyteckie w języku angielskim (2 ECTS; oferta dostępna pod adresem <https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/>) oraz promotora na seminarium magisterskim (20 ECTS). Wynosi to łącznie 76 ECTS – 63,3 %. Ponadto liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (na studiach stacjonarnych) wynosi 60 (50%). Natomiast liczba punktów ECTS, które student uzyskuje, realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, wynosi od 86 do 105 ECTS (w zależności od wybranej specjalności).

Studenci studiów II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość w języku angielskim mają możliwość wyboru specjalności (po 42 ECTS) spośród specjalności:

- corporate finance and accounting,
- financial markets and institutions.

Ponadto wybierają zajęcia ogólnouniwersyteckie lub realizowane na innym kierunku studiów (2 ECTS; oferta dostępna pod adresem <https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/>) oraz promotora na seminarium magisterskim (20 ECTS). Wynosi to łącznie 64 ECTS – 53%. Ponadto liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (na studiach stacjonarnych) wynosi 61 (51%). Natomiast liczba punktów ECTS, które student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach wynosi 116 (97%).

Dobór form zajęć podyktowany jest charakterem prowadzonego przedmiotu oraz przypisanymi kierunkowymi efektami uczenia się. Założona liczba godzin dla wykładów i ćwiczeń/laboratoriów jest równomiernie rozłożona. Na stopniu kierunku finanse i rachunkowość zakłada się realizację od 870 do 885 godzin wykładów oraz od 915 do 930 godzin ćwiczeń/laboratoriów/seminariów w zależności od wybranego modułu. Na II stopniu kierunku finanse i rachunkowość zakłada się realizację od 315 do 420 godzin wykładów oraz od 360 do 465 godzin ćwiczeń w zależności od wybranej specjalności. II stopień na kierunku finanse i rachunkowość na ścieżce anglojęzycznej zakłada łącznie 795 godzin wykładów i ćwiczeń niezależnie od wybranej specjalności. Do tego należy dodać liczbę godzin zajęć w ramach wykładów ogólnouniwersyteckich, która jest uzależniona od wybranych zajęć. Na studiach

niestacjonarnych plan i program studiów przewiduje 60% tych wartości liczbowych. W przypadku wykładów liczba słuchaczy nie jest limitowana. Liczba dostępnych miejsc przewyższa liczbę studentów będących słuchaczami danego kierunku. Liczebność grup ćwiczeniowych i laboratoryjnych ograniczona jest do 30 osób, na zajęciach z języków obcych do 25 osób co daje możliwość osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. W przypadku grup seminaryjnych liczebność studentów ograniczona jest do 7 osób, by zapewnić nabycie wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia badań naukowych oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. W uzasadnionych przypadkach liczba ta jest zwiększana za zgodą prowadzącego do 15 osób.

Wdrożenie punktowego systemu zaliczania zajęć zgodnie z zasadami ECTS umożliwia studentom realizowanie zindywidualizowanych programów kształcenia, a także kontynuowanie nauki w innych uczelniach polskich i zagranicznych. W ramach studiów studenci Wydziału mogą uczestniczyć w wykładach ogólnouniwersyteckich w językach obcych. Studenci mają również możliwość odbywania jedno- lub dwusemestralnych studiów w uczelniach za granicą w ramach europejskiego programu Erasmus+.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość posługują się czynnie językiem angielskim w mowie i piśmie. Kompetencje językowe pracowników Wydziału są podnoszone dzięki prowadzeniu zajęć w języku angielskim zarówno w UMK jak i uczelniach zagranicznych, w ramach programu wymiany Erasmus+, a także dzięki uczestnictwu w zagranicznych konferencjach i publikacjach w czasopiśmie anglojęzycznych.

Potwierdzeniem potencjału Wydziału oraz kompetencji nauczycieli akademickich w obszarze finansów i rachunkowości oraz w zakresie języków obcych jest powołanie i uruchomienie w roku 2023/2024 wraz z niemieckim partnerem Wydziałem Administracji, Biznesu, Ekonomii i Prawa Carla von Ossietzky'ego Uniwersytetu w Oldenburgu ścieżki anglojęzycznej studiów II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość. Język angielski jest językiem wykładowym w ramach wspomnianej ścieżki, a oferta studiowania kierowana jest zarówno do studentów polskich jak i zagranicznych. Studenci, którzy ukończą ten program, otrzymują dwa dyplomy: Dyplom Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (magister finansów i rachunkowości) Dyplom Uniwersytetu w Oldenburgu (magister w Betriebswirtschaftslehre: Management und Recht). W ramach anglojęzycznej ścieżki oferowane są zajęcia takie jak: Taxation and tax law, Corporate finance, Bank management, Corporate financial statements, Digital transformation in finance, International financial markets. Należy dodać, że Wydział posiada duże doświadczenie w realizacji wspólnych studiów dwudyplomowych z renomowanymi uniwersytetami europejskimi (Uniwersytet w Angers, Uniwersytet Pablo de Olavide w Sewilli). Zainteresowanie uczelni zagranicznych współpracą z WNEiZ wynika również, lub głównie, z uzyskania przez Wydział akredytacji AACSB.

2.3. Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Stosowane metody kształcenia różnią się w zależności od charakteru zajęć oraz treści kształcenia, pobudzają studentów do aktywności, czynnego udziału w zajęciach, twórczego rozwiązywania problemów, uczą współpracy, sztuki prezentacji i komunikowania się podczas prac w grupach.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W zależności od zakładanych efektów uczenia, indywidualnie dla każdego zajęcia dobierane są odpowiednie metody kształcenia i weryfikacji ich osiągnięcia. Znajduje to

wyraz w realizowanych planach studiów w postaci odpowiedniego doboru formy przeprowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia, laboratorium, konwersatorium/seminarium. Poszczególne formy prowadzenia zajęć wykorzystują metody dydaktyczne uwzględniające konieczność aktywnej pracy studenta na zajęciach oraz samodzielnego uczenia się. Realizacja efektów uczenia odbywa się dzięki wykorzystaniu zdysyplikowanych metod kształcenia. Stosowane metody kształcenia dobierane są dowolnie przez prowadzącego na etapie definiowania sylabusu zajęć. Przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego mogą one być przez prowadzącego korygowane. Najczęściej stosowane metody kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość obejmują:

- w ramach metod eksponujących: pokaz,
- w ramach metod podających: wykłady (informacyjno-konwencjonalne, konwersatoryjne, problemowe),
- w ramach metod poszukujących: ćwiczeniowa oraz studium przypadku.

Dodatkowo na wybranych zajęciach stosowane są pozostałe metody kształcenia. Liczebność ich użycia przedstawiono w tabeli 2.1.

Tabela 2.1. Liczba zajęć i metody kształcenia (stan na 1.10.2023)

Metody kształcenia		Liczba zajęć, w których użyto wymienionych metod kształcenia	
		I stopień studiów	II stopień studiów
Podające	Wykład informacyjno-konwencjonalny	37	39
	Wykład problemowy	27	29
	Wykład konwersatoryjny	14	20
	Pogadanka	4	5
	Opis	2	7
Poszukujące	Studium przypadku	29	29
	Ćwiczeniowa	24	27
	Projektu	9	9
	Klasyczna metoda problemowa	9	5
	Referatu	6	8
	Sytuacyjna	6	4
	Obserwacji	5	3
	Giełda pomysłów	4	7
	Laboratoryjna	3	0
	Projektu	2	2
	SWOT	2	3
	Biograficzna	1	0
	Seminaryjna	1	1
	Doświadczeń	1	3
	Oxfordzka	0	1
	Stolików eksperckich	0	1
	Eksponujące	Pokaz	17
Symulacja		2	26
Drama		1	2

W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studenci już na I stopniu studiów na wybranych zajęciach realizują program poprzez pracę z życiem sprzętu i oprogramowania komputerowego (np. SPSS, GRETL, SAP, Symfonia). W ten sposób nabywają wiedzę, umiejętności i kompetencje do prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem różnych metod. Z kolei, na II stopniu studiów metoda seminaryjna i klasyczna metoda problemowa oraz projekty indywidualne przygotowują studentów do realizacji własnych badań w ramach opracowywanych prac magisterskich. Stosowane środki i narzędzia dydaktyczne zostały opisane w ramach Kryterium 5.

W stosowaniu metod kształcenia wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z użyciem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiągnięcie

przez studentów efektów uczenia się. W trakcie pandemii Covid-19 zasady prowadzenia dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia zdalne) były regulowane odpowiednimi zarządzeniami rektora. W owym czasie na Wydziale wykształcono dobre praktyki przeprowadzania zajęć w tej formie. Praktyki te są wykorzystywane obecnie przy prowadzeniu zajęć zdalnych. Obecnie obowiązuje Zarządzenie Nr 164 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie Nr 162 Rektora UMK z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Załącznik 3.2.2 oraz 3.2.3). Ustala ono, że liczba punktów ECTS uzyskanych na studiach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może być większa niż 30% ogólnej liczby punktów określonych łącznie w programie kształcenia na danym roku studiów. Zgody na prowadzenie zajęć zdalnych (e-zajęć lub zajęć komplementarnych) udziela Dziekan na wniosek nauczyciela akademickiego. Termin składania wniosków upływa 15 czerwca roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, w którym planowane jest przeprowadzenie zajęć zdalnych.

W celu ujednoczenia zasad prowadzenia dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość opracowano na podstawie obowiązujących w UMK zarządzeń rektora *Wytyczne tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu* (Załącznik 3.2.4). Dokument określa wymagania dotyczące organizacji, opracowywania, prowadzenia i ewaluacji zajęć dydaktycznych wykorzystujących metody i techniki kształcenia na odległość. Dzięki wytycznym każdy nauczyciel akademicki może dokonać sprawnej ewaluacji swoich zajęć i towarzyszących im kursów e-learningowych. Jednocześnie dokument ten jest pomocny dla osób wydających zgodę na realizację tych zajęć i hospitujących te zajęcia. Wytyczne zawierają wskazówki dotyczące zajęć oraz określają próg minimalny uznawalności ich za poprawnie przygotowane.

W zależności od zakresu stosowania metod i technik kształcenia na odległość zajęcia dydaktyczne dzieli się na:

- e-zajęcia - cały program zajęć oraz bieżąca kontrola postępów w nauce studentów realizowana jest na odległość, w przypadku studiów wyższych zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia odbywają się w siedzibie uczelni,
- zajęcia komplementarne – część zajęć realizowana jest w sposób tradycyjny, część z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w przypadku studiów wyższych zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia odbywają się w siedzibie uczelni.

Każde zajęcia zdalne (e-zajęcia, zajęcia komplementarne) mają przypisane miejsce na platformie Moodle UMK (kurs moodle), w którym znajdują się wszystkie informacje organizacyjne. W wytycznych zawarto również dobre praktyki e-learningowe. Narzędziami rekomendowanymi do prowadzenia kształcenia na odległość są Uczelniana Platforma e-learningowa Moodle UMK, Microsoft Teams, BigBlueButton. W tabeli 2.2 przedstawiono listę zajęć objętych w roku akademickim 2022/2023 kształceniem na odległość.

Tabela 2.2. Lista zajęć objętych w roku akademickim 2022/2023 kształceniem na odległość na kierunku finanse i rachunkowość

Stopień	Forma studiów	Rok studiów	Nazwa zajęć	Forma	Rodzaj zajęć	Prowadzący
I	stacjonarne niestacjonarne	2	Organizacja rachunkowości w firmie	wykład	e-zajęcia	dr Jolanta Wiśniewska
I	stacjonarne	3	Finanse Unii Europejskiej	ćwiczenia	e-zajęcia	dr Robert Huterski
II	stacjonarne niestacjonarne	1	Rachunkowość grup kapitałowych i konsolidacja sprawozdań finansowych	wykład	e-zajęcia	dr Jolanta Wiśniewska
II	stacjonarne	1	Rachunkowość jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej	wykład	e-zajęcia	dr Jolanta Wiśniewska
II	stacjonarne niestacjonarne	2	Strategie finansowe przedsiębiorstw	wykład	e-zajęcia	dr Agnieszka Huterska
II	stacjonarne niestacjonarne	2	Strategie finansowe przedsiębiorstw	ćwiczenia	e-zajęcia	dr Agnieszka Huterska, dr Jarosław Pawłowski, mgr Agnieszka Żołądkiewicz - Kuzioła
II	stacjonarne niestacjonarne	2	Standardy sprawozdawczości finansowej	wykład	e-zajęcia	dr Jolanta Wiśniewska
II	stacjonarne niestacjonarne	2	Etyka w rachunkowości i rewizji finansowej	wykład	kompleksowe	dr Jolanta Wiśniewska
II	niestacjonarne	1	Prawo finansowe	ćwiczenia	e-zajęcia	dr Agnieszka Huterska

Należy podkreślić, że kursy prowadzone na platformie Moodle zostały – w przeprowadzonych audytach – wysoko ocenione przez Dział Wsparcia Nauczania Zdalnego Uniwersyteckiego Centrum Informatycznego. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania przygotował kursy z największą starannością tzn. liczba przygotowanych kursów zgodnie z wytycznymi jest największa (analiza dotyczyła semestru zimowego 2022/2023).

Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Stosowane metody kształcenia różnią się w zależności od charakteru zajęć oraz treści kształcenia. Umożliwiają one osiąganie zakładanych efektów uczenia się, a także pobudzają studentów do aktywności, czynnego udziału w zajęciach, twórczego rozwiązywania problemów, uczą współpracy, sztuki prezentacji i komunikowania się podczas prac w grupach. Różnorodność stosowanych metod kształcenia przedstawiono w tabeli 2.1.

Metody kształcenia umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Podczas seminariów dyplomowych duży nacisk kładziony jest na motywowanie studentów w zakresie poszukiwania wiarygodnych źródeł wiedzy oraz krytycznego myślenia i odpowiedniego doboru danych do badań naukowych. Stosowane metody kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych przez studentów. Seminarium dyplomowe i magisterskie

przygotowuje studenta do prowadzenia badań, w tym do: formułowania i analizy problemów badawczych, selekcji i odpowiedniego zastosowania metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań, czego ostateczną weryfikacją jest przygotowanie, złożenie oraz obrona pracy dyplomowej zarówno na I jak i II stopniu studiów. Udokumentowaniem jakości badań prowadzonych przez studentów są nagrody uzyskane za prace dyplomowe przedstawione w tabeli 2.3.

Tabela 2.3. Nagrodzone prace dyplomowe realizowane na kierunku finanse i rachunkowość w latach 2016-2023

Autor/Autorzy	Promotor	Tytuł	lic/mgr	rok	Rodzaj nagrody/wyróżnienia	Przyznający
Damian Tuszyński	Dr Ewa Makowska	Work-life balance w praktyce polskich przedsiębiorstw	mgr	2023	nagroda w XVIII Edycji Konkursu Verba Veritatis na najlepszą pracę z dziedziny etyki biznesu	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Akademia Leona Koźmińskiego
Kamila Rumińska	dr. hab. Damian Walczak, prof. UMK	Uwarunkowania rozwoju ubezpieczenia utraty zysku wśród przedsiębiorców w Polsce	mgr	2023	2. miejsce w konkursie na najlepszą pracę magisterską, organizowanym przez Mentor S.A.	Mentor S.A.
Agata Wiatrowska	Dr Ewa Makowska	Etyka i audyt śledczy jako narzędzia wykrywania i zapobiegania nadużyciom gospodarczym	mgr	2020	II miejsce w XVI Edycji Konkursu Verba Veritatis na najlepszą pracę z dziedziny etyki biznesu	Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Akademia Leona Koźmińskiego
Hanna Rywocka	dr Dorota Krupa	Nadzór nad działalnością funduszy inwestycyjnych w Polsce	mgr	2020	najlepsza rozprawa habilitacyjną i doktorską oraz praca magisterska i licencjacką z zakresu ochrony klienta na rynku finansowym	Rzecznik Finansowy
Daria Miścikowska	prof. dr hab. Sławomir Sojak	Ewolucja sprawozdawczości finansowej w niepodległej Polsce – analiza jakościowa na przykładzie branży transportowej	mgr	2020	nagroda II stopnia im. profesora Edwarda Wojciechowskiego	Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
Dominika Marchewka	prof. dr hab. Sławomir Sojak	Czasopiśmiennictwo w zakresie rachunkowości w Polsce	lic	2020	nagroda II stopnia im. profesora Edwarda Wojciechowskiego	Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
Karolina Szychta	Dr hab. Marlena Ciechan-Kujawa, prof. UMK	Rachunek kosztów cyklu życia produktu	lic	2019	wyróżnienie	Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
Emilia Jadanowska	dr Ewa Chojnacka	Ujawnianie informacji niefinansowanych przez przedsiębiorstwa	mgr	2019	wyróżnienie	Zarząd Główny Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
				2018	wyróżnienie	XIII edycja Konkursu Verba Veritatis
Aleksandra Barandziak	prof. dr hab. Danuta Dziawgo	Postrzeganie społecznej odpowiedzialności biznesu w przedsiębiorstwach działających w Polsce	mgr	2019	II miejsce w XIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Verba Veritatis	Związek Przedsiębiorstw Finansowych (ZPF) i Akademię Leona Koźmińskiego

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Program kursu język angielski w biznesie (pierwszy stopień studiów) zakłada kształcenie kompetencji językowych zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (Common European Framework of Reference for Languages) na poziomie B2 z naciskiem na komunikację z użyciem terminologii specjalistycznej. Kurs kończy się egzaminem na poziomie B2 sprawdzającym m.in. umiejętności użycia terminologii specjalistycznej (branżowej). Oprócz uczestnictwa w zajęciach, warunkiem osiągnięcia efektów uczenia się na danym poziomie (B2) jest również praca indywidualna studenta. Stosowane w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się dotyczących kompetencji językowych w zakresie znajomości specjalistycznego języka obcego są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się (finanse i rachunkowość: K_U10 - absolwent potrafi posługiwać się specjalistycznym językiem obcym (angielskim) na poziomie B2 w stopniu właściwym dla praktyki biznesu).

Program zajęć Business English for Finance and Accounting (drugi stopień studiów) zakłada zaznajomienie studentów ze specjalistycznym językiem angielskim stosowanym w bankowości, rachunkowości, rozliczaniem transakcji w handlu międzynarodowym. Program kursu zakłada kształcenie kompetencji językowych zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (Common European Framework of Reference for Languages) na poziomie B2+ z naciskiem na komunikację z użyciem terminologii specjalistycznej. Egzamin końcowy - sprawdzający umiejętności użycia terminologii specjalistycznej z dziedziny finansów i rachunkowości - składa się z części pisemnej (na poziomie B2+) oraz z części ustnej (debaty). Oprócz uczestnictwa w zajęciach, warunkiem osiągnięcia efektów uczenia się na danym poziomie (B2+) jest również praca indywidualna studenta. Ponadto studenci drugiego stopnia są zobligowani do zaliczenia 2 ECTS w ramach zajęć ogólnouczelnianych w języku angielskim.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studenci posiadający zgodę na Indywidualną Organizację Studiów bądź z niepełnosprawnościami, którzy nie mogą uczestniczyć w zajęciach mają możliwość realizacji programu poprzez platformę Moodle, a także przygotowanie w grupie lub indywidualnie projektu/prezentacji/studium przypadku/referatu. Należy podkreślić, że poszczególne treści programowe mogą być indywidualnie konsultowane na dyżurach oraz na seminariach licencjackich i magisterskich. Na kierunku finanse i rachunkowość w ramach działań Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oferowane jest studentom z orzeczoną niepełnosprawnością lub problemami zdrowotnymi wsparcie między innymi w sferze dydaktycznej oraz komunikacyjnej (szerzej w kryterium 8). Studenci, których charakter niepełnosprawności może powodować trudności w wywiązywaniu się z obowiązków akademickich mogą wnioskować o przydzielenie asystenta. Do zadań asystenta dydaktycznego należy wsparcie studenta w czynnościach związanych z kształceniem na Uczelni, polegające w szczególności na:

- sporządzaniu notatek na zajęciach,
- przygotowywaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie,
- pomocy w sprawach organizacyjnych związanych z tokiem studiów;
- pomocy w przemieszczaniu się po budynkach Uczelni lub pomiędzy nimi itp.

Zakres i formy wsparcia przez asystenta jest za każdym razem indywidualnie ustalany ze studentem. Pomoc asystenta jest bezpłatna.

Metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo. W przypadku zajęć prowadzonych w formie tradycyjnej prowadzący wykorzystują metody i techniki kształcenia na odległość pomocniczo. Każdy z prowadzących może utworzyć kurs na platformie Moodle lub zespół w ramach MS Teams. W ramach tych platform umieszczane są materiały wykładowe, zadania do rozwiązania i rozwiązania zadań, studia

przypadków i inne materiały wspomagające proces dydaktyczny. Platformy te wykorzystywane są również do kontaktów ze studentami poza wyznaczonymi godzinami zajęciowymi oraz dyżurami.

2.4. Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych

Na Wydziale praktyki zawodowe są integralną częścią planu studiów oraz programu nauczania na studiach I stopnia kierunku finanse i rachunkowość i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Efekty uczenia, jak i metody ich weryfikacji w przypadku praktyk zawodowych podlegają tym samym zasadom, co dla zajęć prowadzonym na kierunku. Funkcjonujący na Wydziale system praktyk został szczegółowo opisany w zatwierdzonym przez radę dziekańską w dokumencie Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Załącznik 3.2.5). Celem praktyk jest w szczególności kształtowanie konkretnych umiejętności i kompetencji zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki, zgodnych z efektami uczenia określonymi dla kierunku. Ramowy program praktyk uregulowany jest w ramowym programie praktyk Wydziału (Załącznik 3.2.6).

Praktyki zaliczane są przez kierownika praktyk w oparciu o złożoną w Dziekanacie właściwą dla kierunku kartę oceny studenckiej praktyki zawodowej (Załącznik 3.2.7). Dodatkowym warunkiem zaliczenia praktyk jest kompletne wypełnienie kwestionariusza ankiety dotyczącego przebiegu praktyk, dostępnego on-line pod adresem: <https://ankiety.umk.pl/v3/index.php/859954?lang=pl?lang=pl>. W oparciu o te dwa dokumenty Pełnomocnik Dziekana ds. Kontaktów z Przedsiębiorczością (koordynator praktyk) dokonuje zaliczenia obowiązkowych praktyk zawodowych poprzez wpis do protokołu w ramach systemu USOS. Kartę oceny osiągnięcia efektów uczenia się wypełnia przedstawiciel firmy/ instytucji, w której student odbywa praktykę oraz wydziałowy opiekun praktyk zawodowych. Ocena osiągnięcia poszczególnych efektów dokonywana jest w skali od 2 do 5, natomiast do systemu USOS wstawiana jest przez Pełnomocnika ocena będąca średnią arytmetyczną uzyskanych na karcie ocen.

Na Wydziale funkcjonuje Pełnomocnik Dziekana ds. Kontaktów z Przedsiębiorczością. Jest on odpowiedzialny za doradzanie wyboru praktyk, kontrolę przebiegu, jak i zaliczenia praktyk zawodowych pod kątem efektów uczenia się. Za organizowanie i koordynowanie praktyk na WNEiZ odpowiedzialny jest koordynator studenckich praktyk zawodowych. Natomiast za organizowanie indywidualnych praktyk i przygotowywanie umów odpowiedzialny jest pracownik dziekanatu ds. obsługi praktyk.

Wydział współpracuje z kilkudziesięcioma firmami w zakresie praktyk. Lista jednostek znajduje się w załączniku (Załącznik 3.2.8). W większości przypadków studenci zgłaszają się na praktyki do samodzielnie wybranych przez siebie jednostek.

2.5. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się

W zależności od zakładanych efektów uczenia się, indywidualnie dla każdego zajęć dobierane są odpowiednie metody kształcenia i weryfikacji ich osiągnięcia. Znajduje to wyraz w realizowanych planach studiów w postaci odpowiedniego doboru formy przeprowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia, laboratorium, konwersatorium/seminarium. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się w przypadku ćwiczeń następuje w trakcie prowadzenia zajęć. Efekty związane z wykładami weryfikowane są egzaminem lub zaliczeniem po zakończeniu zajęć w danym semestrze, w terminach

uzgodnionych ze studentami. Terminy egzaminów ogłaszane są na stronie internetowej Wydziału: [Terminy egzaminów](#).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (Uchwała Nr 47 /2016 nie wskazywała zaleceń, jednak uwagi wskazane w raporcie przedstawiono w załączniku 3.11).

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Wdrażanie standardów akredytacji AACSB istotnie wpłynęło na kształtowanie polityki Wydziału w zakresie rozwoju i doskonalenia pracowników również w zakresie form i organizacji zajęć, metod kształcenia, praktyk zawodowych oraz organizacji procesu nauczania i uczenia się. W aspektach tych Wydział podporządkowuje działania standardom AACSB, w szczególności Standardowi 4 i 5, zgodnie z którymi:

- wydział dostarcza treści, które są aktualne, istotne, wybiegające w przyszłość, zorientowane globalnie, zgodne z celami kompetencyjnymi programu i spójne ze swoją misją, strategią i oczekiwanymi rezultatami;
- wydział realizuje swój program nauczania poprzez ocenianie i inne systematyczne działania monitorując procesy, aby zapewnić aktualność, trafność i nabywane kompetencje;
- program kształcenia szkoły promuje i wspiera innowacje, uczenie się przez doświadczenie;
- oraz nastawienie na uczenie się przez całe życie. Elementy programu promują wywieranie wpływu na otoczenie społeczne;
- program kształcenia umożliwia znaczące zaangażowanie akademickie i zawodowe między studentami i wykładowcami;
- wydział dokumentuje procesy kształcenia zapewniające jakość na wszystkich programach studiów, monitoring efektów prowadzi do doskonalenia procesu nauczania;
- zasoby wydziału zapewniają wysoką jakość i ciągłe doskonalenie kształcenia.

Monitoring efektów uczenia się na potrzeby AACSB prowadzony jest za pomocą okresowych pomiarów poziomu realizacji celów AACSB dla wybranych zajęć przy pomocy internetowej bazy danych (wneizbaza.umk.pl). Dodatkowo corocznie do bazy wprowadzane są informacje o wszystkich zajęciach prowadzonych na kierunku i stosowanych w ich ramach metodach kształcenia oraz wprowadzonych w ramach zajęć innowacjach w zakresie metod kształcenia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady dotyczące warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w UMK są określone w co rocznej uchwale Senatu UMK, która określa m.in. warunki i tryb rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia na studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Kandydat na studia na kierunek finanse i rachunkowość ma możliwość zapoznania się ze szczegółowymi wymaganiami, kryteriami stosowanymi w postępowaniu rekrutacyjnym, dokumentami, które są niezbędne do podjęcia studiów zarówno pierwszego i drugiego stopnia. Procedury rekrutacyjne są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu w zakładce Kandydaci/Niezbędnik. Szczegółowe zasady rekrutacji na rok akademicki 2023/24 są określone w następujących aktach prawnych:

- Uchwale Nr 43 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.1),
- Uchwale Nr 13 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 marca 2023 r. zmieniającej uchwałę Nr 43 Senatu UMK z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.2.),
- Uchwale Nr 22 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 maja 2023 r. zmieniającej uchwałę Nr 43 Senatu UMK z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.3.),
- Zarządzeniu Nr 90 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie powołania komisji rekrutacyjnych dla przeprowadzenia naboru na I rok studiów wyższych w roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.4.),
- Zarządzeniu Nr 57 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie wysokości opłat za studia dla osób rozpoczynających naukę na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w części toruńskiej w roku akademickim 2023/2024 (załącznik 3.3.6.),
- Zarządzeniu Nr 82 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie dokumentów wymaganych od obywateli polskich do przyjęcia na studia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku akademickim 2023/2024 (załącznik 3.3.7.),
- Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. (Dz.U z 28.09.2018 r. poz. 1861) w sprawie studiów (załącznik 3.3.5.).

Warunki postępowania kwalifikacyjnego na kierunek finanse i rachunkowość na każdy z poziomów studiów oraz każdą formę studiów, w szczególności przedmioty będące podstawą kwalifikacji, sposób przyznawania punktów za poszczególne elementy postępowania kwalifikacyjnego oraz ustalenia końcowego wyniku tego postępowania jest zawarty w załączniku nr 9 do Uchwały Nr 43 Senatu UMK (załącznik 3.3.8.).

Postępowanie kwalifikacyjne na stacjonarne studia I stopnia odbywa się na podstawie rankingu – konkursu świadectw dojrzałości, w którym w przypadku nowej matury pod uwagę są brane są liczby punktów odpowiadające procentowemu wynikowi egzaminu maturalnego jednego przedmiotu egzaminacyjnego spośród: matematyki z przelicznikiem 0,60 dla poziomu podstawowego (0,70 dla poziomu rozszerzonego) lub geografii lub historii lub wiedzy o społeczeństwie z przelicznikiem 0,40 dla poziomu podstawowego (0,60 dla poziomu rozszerzonego) oraz z języka obcego nowożytnego z przelicznikiem 0,20 – dla poziomu podstawowego (0,30 dla poziomu rozszerzonego). W postępowaniu kwalifikacyjnym uwzględniany jest najkorzystniejszy dla kandydata przedmiot, tzn. przedmiot, z którego wynik po przemnożeniu przez odpowiedni przelicznik daje najwyższą wartość. W przypadku starej matury brane są pod uwagę liczby punktów odpowiadające ocenom z trzech

przedmiotów: matematyki z przelicznikiem 0,50, języka polskiego lub innego języka nowożytnego z przelicznikiem 0,20 oraz dowolnego innego przedmiotu z przelicznikiem 0,30.

W rekrutacji na studia I stopnia przewiduje się także przyjęcie poza postępowaniem kwalifikacyjnym z maksymalną liczbą punktów w rankingu, laureatów i finalistów ogólnopolskich konkursów oraz olimpiad przedmiotowych, co precyzuje Uchwała Nr 32 Senatu UMK z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów ogólnopolskich oraz kandydatów posiadających osiągnięcia sportowe (załącznik 3.3.9.), Uchwała Nr 37 Senatu UMK z dnia 26 maja 2020 r. zmieniająca uchwałę Nr 32 Senatu UMK z dnia 28 kwietnia 2020 r. (załącznik 3.3.10.) oraz Uchwała Nr 6 Senatu UMK z dnia 23 lutego 2021 r. zmieniająca uchwałę Nr 32 Senatu UMK z dnia 28 kwietnia 2020 r. (załącznik 3.3.11.).

Zgodnie z wymaganiami wstępnymi o przyjęcie na studia stacjonarne II stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają: a) tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny kierunku finanse i rachunkowość, finanse i bankowość, ekonomia, zarządzanie (zarządzanie i marketing), gospodarka przestrzenna, informatyka i ekonometria, logistyka, komunikacja i psychologia w biznesie, towaroznawstwo, zarządzanie i inżynieria produkcji; b) tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny dowolnego kierunku. Ustalony jest podział ogólnego limitu miejsc według następującej zasady: 90 % limitu miejsc dla kandydatów, którzy ukończyli studia na kierunkach ekonomicznych oraz pokrewnych określonych w wymaganiach wstępnych, 10 % limitu miejsc przeznaczają się dla kandydatów, absolwentów pozostałych kierunków. Tabela 3.1. potwierdza spełnienie powyższego podziału ogólnego limitu miejsc w trzech ostatnich latach akademickich.

Tabela 3.1. Struktura przyjętych na kierunek finanse i rachunkowość na II stopień studiów stacjonarnych w latach 2021-2023

Rok akademicki	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Liczba	% limitu	Liczba	%	Liczba	%
Przyjęci						
z kierunków ekonomicznych	110	73	74	49	85	57
z kierunków nieekonomicznych	6	4	13	9	5	3
Limit	150	77	150	58	150	60

Kandydaci na stacjonarne studia II stopnia, którzy posiadają polski dyplom ukończenia studiów, są kwalifikowani na podstawie ocen ze studiów. Wynik postępowania kwalifikacyjnego liczony jest zgodnie ze wzorem: $W = 35 W_0 - 75$, gdzie: W_0 – dla absolwentów studiów kończących się pracą dyplomową i egzaminem dyplomowym oblicza się według wzoru $W_0 = 0,6 W_1 + 0,2W_2 + 0,2W_3$; gdzie W_1 to średnia arytmetyczna wszystkich pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w ciągu całego okresu studiów; W_2 – ocena z egzaminu dyplomowego; W_3 – ocena z pracy dyplomowej; W_0 – dla absolwentów studiów kończących się egzaminem dyplomowym oblicza się według wzoru $W_0 = 0,75 W_1 + 0,25W_2$, gdzie W_1 – średnia arytmetyczna wszystkich pozytywnych ocen z egzaminów i zaliczeń uzyskanych w ciągu całego okresu studiów, W_2 – ocena z egzaminu dyplomowego. Kandydaci, którzy uzyskali dyplom ukończenia studiów za granicą kwalifikowani są na podstawie konkursu ocen dyplomów.

Kandydaci na studia niestacjonarne I i II stopnia przyjmowani są na podstawie złożenia wymaganych dokumentów w kolejności wg zgłoszeń do wyczerpania limitu miejsc, przy czym na II stopień studiów o przyjęcie mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub równoważny dowolnego kierunku.

Postępowanie rekrutacyjne na studia przeprowadza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, powołana przez Rektora. Postępowanie rekrutacyjne na studia składa się z następujących etapów: 1) rejestracja kandydatów na studia; 2) postępowanie kwalifikacyjne; 3) ustalenie list osób zakwalifikowanych do przyjęcia na studia; 4) składanie dokumentów przez osoby zakwalifikowane do przyjęcia na studia; 5) wpisanie na listę studentów bądź wydanie decyzji o nieprzyjęciu na studia. Rejestracja kandydatów na studia prowadzona jest w formie elektronicznej na stronie internetowej irk.umk.pl, obsługiwanej przez system IRK (Internetowa Rekrutacja Kandydatów).

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określa Regulamin Studiów UMK (załącznik 3.3.12.). Zgodnie z § 48 ww. Regulaminu student innej uczelni, w tym zagranicznej, może ubiegać się o przyjęcie na UMK w drodze przeniesienia, jeżeli wypełnił wszystkie wymogi wynikające z przepisów obowiązujących w uczelni, z której zamierza się przenieść. W przypadku przyjęcia studenta na UMK w drodze przeniesienia, Dziekan określa w decyzji: 1) semestr lub rok studiów, na który wpisuje studenta; 2) osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów obowiązującego na Uniwersytecie; 3) zajęcia do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia. Decyzję o przyjęciu w drodze przeniesienia cudzoziemca podejmuje Rektor na wniosek studenta zaopiniowany przez Dziekana Wydziału prowadzącego studia. Dziekan także określa 1) semestr lub rok studiów, na który wpisuje studenta; 2) osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów obowiązującego na Uniwersytecie; 3) zajęcia do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia. Nie można przenieść studenta z innej uczelni jeżeli: 1) nie zaliczył pierwszego roku, przy czym w przypadku, gdy okresem zaliczeniowym na obu kierunkach studiów jest semestr, to w szczególnie uzasadnionych przypadkach można przenieść studenta z innej uczelni po zaliczeniu pierwszego semestru; 2) jest zawieszony w prawach studenta; 3) toczy się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. W uzasadnionych przypadkach, a w szczególności ze względów organizacyjnych, odpowiednio Rektor albo Dziekan może odmówić przyjęcia studenta w drodze przeniesienia.

Procedura dotycząca zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów regulują obecnie: Uchwała Senatu nr 128 z 24 września 2019 r. w sprawie sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.13.) oraz Zarządzenie Nr 139 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz wysokości i zasad pobierania opłat za potwierdzanie efektów uczenia się wraz z załącznikami (załącznik 3.3.14.). Wszczęcie procedury potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów następuje na wniosek osoby ubiegającej się o przyjęcie w UMK na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu, posiadającej wskazane w § 4 Uchwały Senatu nr 128 dokumenty oraz wymagane w określonych przypadkach doświadczenie zawodowe. W tym celu wniosek wg wzoru zawartego w Zarządzeniu Nr 139 Rektora UMK powinien zostać złożony do Dziekana Wydziału prowadzącego określone studia, nie później niż do dnia 30 kwietnia, a w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia rozpoczynające się w semestrze letnim, nie później niż do dnia 15 grudnia. Zgodnie z regulacjami przyjętymi na Uniwersytecie, postępowanie w sprawie przyjęcia na studia w wyniku potwierdzania efektów uczenia się prowadzi powołana przez Dziekana wydziałowa komisja do spraw potwierdzania efektów uczenia się. Komisja przeprowadza potwierdzanie efektów uczenia się nie później niż na miesiąc przed zakończeniem rejestracji kandydatów na studia poprzez analizę formalną wniosku oraz załączonych dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się i informuje wnioskodawcę o możliwości uznania na etapie analizy merytorycznej wniosku efektów uczenia się przyporządkowanych do określonych zajęć. Komisja może uznać efekty uczenia się przyporządkowane do określonych zajęć na podstawie złożonych dokumentów, bez konieczności przeprowadzania dodatkowej weryfikacji efektów uczenia się lub wskazać dodatkowe formy weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności: sprawdziany wiedzy i umiejętności o charakterze teoretycznym lub praktycznym. W drugim przypadku Dziekan na wniosek komisji wyznacza egzaminatora z danego przedmiotu, zaś komisja dla każdego zajęć określa formę zaliczenia zgodną z program studiów. W Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów (USOS), karcie okresowych osiągnięć studenta wpisuje się ocenę z weryfikacji efektów uczenia się wyrażoną w skali określonej w regulaminie studiów wyższych. Z przeprowadzonego postępowania komisja sporządza protokół a w przypadku potwierdzenia efektów uczenia się UMK wydaje zaświadczenie zawierające informacje o potwierdzonych efektach uczenia się.

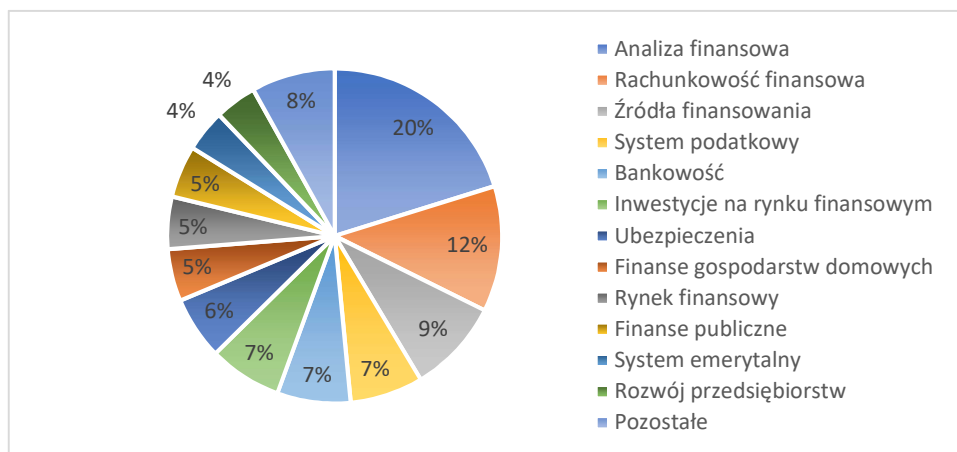
Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów określa Zarządzenie Nr 175 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.3.15.). Zasady dotyczące prac dyplomowych, złożenia prac i egzaminów dyplomowych określa Regulamin Studiów UMK: Rozdział 14 Praca dyplomowa, 15 Egzamin dyplomowy i 16 Ukończenie studiów. Na stronie internetowej Archiwum Prac Dyplomowych UMK studenci mogą pobrać wszelkie niezbędne dokumenty i instrukcje niezbędne w procesie dyplomowania.

Postępowanie w sprawie nadania tytułu zawodowego na studiach kończących się pracą dyplomową i egzaminem dyplomowym obejmuje następujące czynności: 1) wszczęcie postępowania o nadanie tytułu zawodowego; 2) wprowadzenie informacji o pracy oraz treści pracy; 3) sprawdzenie pracy w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym; 4) sporządzenie pisemnej recenzji i dokonanie oceny pracy przez recenzenta; 5) dopuszczenie do egzaminu dyplomowego; 6) przeprowadzenie egzaminu dyplomowego i podjęcie decyzji w sprawie nadania tytułu zawodowego; 7) sporządzenie dokumentacji postępowania o nadanie tytułu zawodowego.

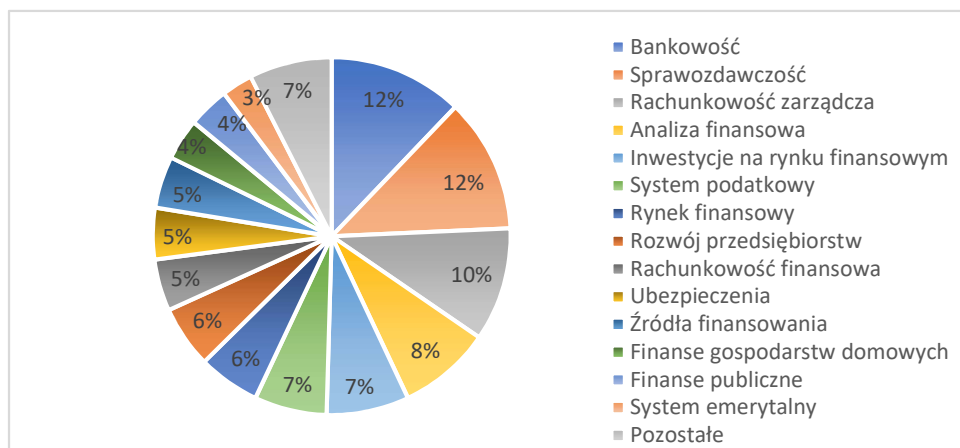
Dziekan rozpatruje wniosek studenta o wszczęcie postępowania o nadanie tytułu zawodowego i zgodnie z Regulaminem studiów UMK, wyznacza recenzenta, powołuje komisję egzaminacyjną oraz ustala termin egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy student składa w formie ustnej przed komisją egzaminacyjną, przy czym w szczególnie uzasadnionych przypadkach egzamin dyplomowy może zostać przeprowadzony poza siedzibą Uniwersytetu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Komisja ustala wynik egzaminu i podejmuje decyzję w sprawie nadania tytułu zawodowego. Ocena końcowa z egzaminu dyplomowego ustalana jest w niejawniej części posiedzenia komisji. Podstawą obliczenia wyniku studiów są: średnia ocen przewidzianych programem studiów uzyskanych w ramach zaliczonych semestrów, ocena pracy dyplomowej oraz ocena z egzaminu dyplomowego. Wynik studiów stanowi suma 0,6 średniej ocen ze studiów oraz po 0,2 ocen z pracy dyplomowej (z dwóch recenzji w systemie APD) i egzaminu dyplomowego (ocena z wszystkich odpowiedzi w trakcie egzaminu). Wszelka dokumentacja postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego prowadzona i przechowywana jest w postaci elektronicznej w USOS.

Sugerowana **tematyka prac dyplomowych** na kierunku finanse i rachunkowość, proponowana przez poszczególnych prowadzących, jest dostępna dla studentów w systemie USOS oraz na stronach internetowych poszczególnych katedr. Temat pracy dyplomowej powinien być ustalony wspólnie przez opiekuna i studenta. Proponowane tematy różnią się u poszczególnych prowadzących ze względu na ich kompetencje i zainteresowania naukowe, natomiast problematyka prac jest ściśle powiązana z kierunkiem finanse i rachunkowość. Wykresy 3.1. oraz 3.2. prezentują strukturę tematyczną prac dyplomowych na kierunku finanse i rachunkowość obronionych w roku akademickim 2022/2023 (stan na 15.10.2023). Potwierdza to bardzo szeroką ofertę tematyczną, ze względu na duży wybór potencjalnych promotorów posiadających aktualny dorobek naukowy. Podejście takie gwarantuje wysoki poziom merytoryczny prac naukowych i wysoki stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Wykres 3.1. Struktura tematyczna prac licencjackich na kierunku finanse i rachunkowość obronionych w roku akademickim 2022/2023 (tryb stacjonarny i niestacjonarny)

Wykres 3.2. Struktura tematyczna prac magisterskich na kierunku finanse i rachunkowość obronionych w roku akademickim 2022/2023 (tryb stacjonarny i niestacjonarny)

Metodyka prac dyplomowych zawarta jest w standardach pisania prac dyplomowych, które zostały opracowane przez Komisję Jakości WNEiZ (załącznik 3.3.16.). W pracy należy wyraźnie określić problem badawczy, cel pracy oraz ewentualnie hipotezy badawcze lub pytania badawcze, wskazać odniesienia do podstawowej literatury przedmiotu oraz przedstawić opis sposobu rozwiązania problemu (zastosowane metody, techniki, narzędzia badawcze, itp.). Wśród metod badawczych wykorzystywanych w pracach dyplomowych obronionych na kierunku finanse i rachunkowość w roku akademickim 2022/2023 wymienić można: metody ilościowe (statystyczne, ekonometryczne), metody badań społecznych (badania ankietowe, wywiad), analiza dokumentacji źródłowej (np. sprawozdań finansowych, dokumentów księgowych), studium przypadku (case study). Nabywane podczas seminariów kompetencje badawcze są weryfikowane poprzez uzyskanie dwóch niezależnych recenzji, a także podczas egzaminu dyplomowego. Informacje o osiągniętych efektach uczenia się są zapisywane w formularzach recenzji i oceny pracy.

Jednym z elementów oceny i doskonalenia jakości kształcenia jest **monitorowanie i ocena postępów studentów** oraz podejmowanie stosownych działań. W ramach podejmowanych działań prowadzone są statystyki dotyczące m.in. liczby kandydatów i przyjętych na studia (tabela 3.2.). W badaniu absolwentów 2021/22 podjęcie dalszego kształcenia deklarowało 27,63% ogółu absolwentów kierunku finanse i rachunkowość.

Tabela 3.2. Liczba kandydatów i przyjętych na kierunek finanse i rachunkowość w latach 2021-2023

Rok akademicki	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	Kandydaci	Przyjęci	Kandydaci	Przyjęci	Kandydaci	Przyjęci
Stacjonarne studia I stopnia	417	140	422	133	353	136
Stacjonarne studia II stopnia	141	116	124	87	111	90
Niestacjonarne studia I stopnia	105	61	101	69	120	68
Niestacjonarne studia II stopnia	64	50	55	47	69	56
Ścieżka anglojęzyczna - finance and accounting - stacjonarne studia II stopnia	nd	nd	nd	nd	4	4

Ze względu na niższą liczbę studentów przyjętych na studia niż zakładano w wyznaczonych limitach miejsc w latach 2021-2024 Wydział podejmuje działania promujące studia z zakresu finansów i rachunkowości w celu zwiększenia liczby kandydatów na studia. Wśród głównych kierunków tych działań należy wskazać m.in.:

- organizację Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Ekonomii i Gospodarce im. Profesora Kazimierza Sokołowskiego (laureatom tego konkursu przysługują uprawnienia w postaci otrzymania maksymalnej liczby punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym na wszystkie kierunki studiów, w tym na finanse i rachunkowość),
- uprawnienia w postępowaniu rekrutacyjnym dotyczące wszystkich laureatów ogólnopolskich olimpiad tematycznych,
- coroczne Targi Edukacyjne UMK oraz Drzwi Otwarte Wydziału,
- organizowanie wizyt w szkołach średnich,
- aktywna działalność w mediach społecznościowych (m.in. w tych docierających do młodzieży - Instagram i TikTok).

Pracownicy dziekanatu zajmujący się poszczególnymi kierunkami studiów na bieżąco monitorują w USOS oceny uzyskiwane przez studentów z poszczególnych zajęć i informacje na ten temat przekazują Prodziekanowi ds. Studenckich. Dodatkowym elementem w ocenie postępów studentów są m.in. liczba odsiewu studentów na poszczególnych latach studiów oraz liczba studentów kończących studia w terminie (por. tabela 3.3. i tabela 3.4.).

Tabela 3.3. Studenci skreśleni z listy na kierunku finanse i rachunkowość w latach 2020-2023

Stopień i tryb studiów	Studenci skreśleni po	2020/2021	2021/2022	2022/2023
		Liczba	Liczba	Liczba
Stacjonarne studia pierwszego stopnia	I roku	25	13	33
	II roku	5	13	11
	III roku	11	11	8
Stacjonarne studia drugiego stopnia	I roku	17	14	19
	II roku	10	9	14
Niestacjonarne studia pierwszego stopnia	I roku	21	22	27
	II roku	3	7	6
	III roku	6	9	8
Niestacjonarne studia drugiego stopnia	I roku	8	6	8
	II roku	6	4	3

Liczba skreśleń na I roku I i II stopniu studiów wynika z faktu, iż część osób przyjętych nie podejmuje studiów. Wynika to z możliwości ubiegania się o przyjęcie na studia na wiele kierunków jednocześnie, czy też z chęci pozyskania jedynie legitymacji studenckiej uprawniającej do ulg finansowych. Część studentów po przyjęciu na studia nie kontynuuje nauki. Istotnym momentem jest okres pierwszych sesji egzaminacyjnych, gdzie jednym z problemów jest zbyt niski poziom wiedzy studentów skutkujący

brakiem możliwości w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się. W dalszych latach kształcenia I na II stopniu studiów udział studentów skreślonych z listy jest zdecydowanie niższy.

Monitorowany jest również odsetek osób, których egzamin dyplomowy odbywa się w terminie przedłużonym. Student zobowiązany jest do złożenia pracy dyplomowej nie później niż na 10 dni przed zakończeniem ostatniego semestru studiów. Studenci mogą złożyć do 20. września u Prodziekana ds. Studentów prośbę o przedłużenie tego terminu, czego warunkiem jest dołączenie pozytywnej opinii promotora i jego oświadczenie, że praca jest już na ukończeniu.

Tabela 3.4. Absolwenci kończący kierunek finanse i rachunkowość w latach 2020-2023 w różnych terminach

Stopień i tryb studiów	Absolwenci	2020/2021		2021/2022		2022/2023 (na 15.10.2023)	
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Stacjonarne studia pierwszego stopnia	kończący studia w terminie	111	82,8	83	85,6	70	93,3
	z rocznym powtarzaniem	15	11,2	9	9,3	3	4,0
	z powtarzaniem 2 lat i więcej	8	6,0	5	5,2	2	2,7
Stacjonarne studia drugiego stopnia	kończący studia w terminie	96	84,2	80	83,3	69	94,5
	z rocznym powtarzaniem	8	7,0	7	7,3	4	5,5
	z powtarzaniem 2 lat i więcej	10	8,8	9	9,4	0	0,0
Niestacjonarne studia pierwszego stopnia	kończący studia w terminie	26	63,4	21	77,8	28	84,8
	z rocznym powtarzaniem	9	22,0	4	14,8	4	12,1
	z powtarzaniem 2 lat i więcej	6	14,6	2	7,4	1	3,0
Niestacjonarne studia drugiego stopnia	kończący studia w terminie	46	86,8	35	92,1	27	79,4
	z rocznym powtarzaniem	2	3,8	3	7,9	6	17,6
	z powtarzaniem 2 lat i więcej	5	9,4	0	0,0	1	2,9

Na WNEiZ została powołana Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia, której jednym z priorytetowych celów jest systematyczny wzrost jakości kształcenia. Cel ten osiągany jest poprzez realizację licznych działań podjętych przez Radę. Działania te z kolei podejmowane są między innymi z wykorzystaniem danych zebranych w wyniku badań realizowanych w ramach pomiarów zharmonizowanych na UMK, do których należy zaliczyć: Ocenę Zajęć Dydaktycznych (OZD), Badanie Satysfakcji Studentów (BSS), Badanie Losów Absolwentów (BLA). W wyniku prowadzonych pomiarów zebrane dane analizowane są przez wydziałową koordynatorkę ds. jakości kształcenia a następnie prezentowane Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia oraz Radzie Dziekańskiej. W oparciu o analizę zgromadzonych danych powstają raporty prezentujące wyniki badań, które upowszechniane są całej społeczności Wydziału. Organizowane są spotkania ze studentami oraz pracownikami Wydziału, na których przedstawiane są wyniki badań oraz rekomendacje Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia wraz z podjętymi działaniami nakierowanymi na systematyczny wzrost jakości kształcenia. Szczegółowe rekomendacje i działania opisane są w corocznych raportach z wymienionych pomiarów. Jako przykłady działań w zakresie doskonalenia procesu nauczania i uczenia się studentów można wskazać np.:

- Organizowanie spotkań nauczycieli akademickich WNEiZ z „najlepszymi pracownikami Wydziału” wskazanymi w raportach z poprzednich lat w celu dzielenia się dobrymi praktykami oraz zachęcanie nauczycieli akademickich do wykorzystywania nowych, atrakcyjnych metod nauczania.
- Przeprowadzenie działań korygujących dotyczących wprowadzania nowych standardów (zaleceń) przygotowywania prac dyplomowych. Nowe standardy pisania prac dyplomowych zostały opracowane przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia.
- Uwzględnienie oczekiwań studentów w zakresie poszerzania kompetencji i umiejętności praktycznych poprzez organizację odpowiednich szkoleń (w roku akademickim 2021/2022 zbadano oczekiwania studentów, szkolenia były realizowane w roku akademickim 2022/2023).

Formy **ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się** określone są w programach studiów. Szczegółowe metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane dla poszczególnych zajęć przez nauczyciela akademickiego w karcie opisu (sylabus) przedmiotu w USOS. Student dzięki znajomości sylabusu zna metody oceny efektów przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego i dzięki temu wie, w jakich obszarach może skorzystać ze wsparcia w procesie uczenia się oraz zna kryteria ilościowe ewaluacji określonego efektu. Kryteria oceny poszczególnych efektów są także zawsze omawiane w toku prowadzonych zajęć. Stosowane metody weryfikacji są uzależnione od przyjętych kierunkowych efektów uczenia się. W przypadku wiedzy stosuje się egzaminy pisemne w formie testów lub pytań otwartych, a także egzaminy ustne. W przypadku umiejętności metodami sprawdzającymi są kolokwia w formie zadań praktycznych, studium przypadków oraz projektów. Dla kompetencji społecznych stosowana jest obserwacja pracy grupy zadaniowej, sposób zaprezentowania uzyskanych wyników oraz aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi uprzednio kryteriami podanymi do wiadomości studenta w karcie opisu przedmiotu (USOS) i podczas zajęć. Potwierdzenie stopnia osiągnięcia przez studenta założonych efektów uczenia się w przypadku wszystkich prowadzonych zajęć odbywa się poprzez jedną z możliwych ocen: bardzo dobry – 5, dobry plus – 4,5, dobry – 4, dostateczny plus – 3,5, dostateczny – 3, niedostateczny – 2, gdzie „2” oznacza brak uzyskania efektów uczenia się, a „5” – uzyskanie efektów uczenia się w stopniu pełnym). Pojedyncze zajęcia, np. kurs BHP kończą się zaliczeniem bez oceny.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie procesu kształcenia następuje za pomocą zróżnicowanych narzędzi tworzących spójny system oceny wskazanych w sylabusach przedmiotów. Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, po zweryfikowaniu narzędziami zaproponowanymi przez prowadzących zajęcia, potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności, czy też kompetencji społecznych określonych w programie studiów dla kierunku finanse i rachunkowość. Podstawowymi formami prac etapowych są: kolokwia, referaty, pisemne prace zaliczeniowe, prezentacje, projekty, testy. Sposób i częstotliwość ich przeprowadzania leży w gestii osoby prowadzącej poszczególne zajęcia i jest uzależniony od efektów uczenia się, które mają zostać zweryfikowane.

W toku nauczania języka angielskiego na studiach I stopnia i II stopnia student uzyskuje semestralne oceny na podstawie poziomu opanowania różnych sprawności językowych. Ocena semestralna obejmuje: kolokwia o odpowiednim poziomie trudności oraz wypowiedzi ustne (prezentacja, projekt, dyskusja, aktywność). Oprócz uczestnictwa w zajęciach, warunkiem osiągnięcia efektów uczenia się na danym poziomie jest również praca indywidualna studenta. Lektorat na studiach I stopnia kończy się egzaminem na poziomie B2 sprawdzającym m.in. umiejętności użycia terminologii specjalistycznej (branżowej). Egzamin w formie pisemnej sprawdza stopień znajomości słownictwa i kolokacji używanych w terminologii specjalistycznej oraz struktur gramatycznych, a także umiejętność rozumienia ze słuchu i czytania ze zrozumieniem. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie semestru zimowego i letniego (zaliczenie z oceną). Lektorat z języka angielskiego na studiach II stopnia zakłada kształtowanie i doskonalenie sprawności językowych z użyciem specjalistycznej terminologii, umożliwiających wypowiadanie się na tematy związane z aspektami akademickimi i zawodowymi, a w szczególności prowadzenia debaty na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców. Egzamin końcowy - sprawdzający umiejętności użycia terminologii specjalistycznej z dziedziny finansów i rachunkowości - składa się z części pisemnej (na poziomie B2+) oraz z części ustnej (debaty). Oprócz uczestnictwa w zajęciach, warunkiem osiągnięcia efektów uczenia się na danym poziomie (B2+) jest również praca indywidualna studenta. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie zajęć z języka angielskiego (zaliczenie z oceną).

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie praktyk zawodowych na Wydziale od 01.10.2022 weryfikowane są na podstawie

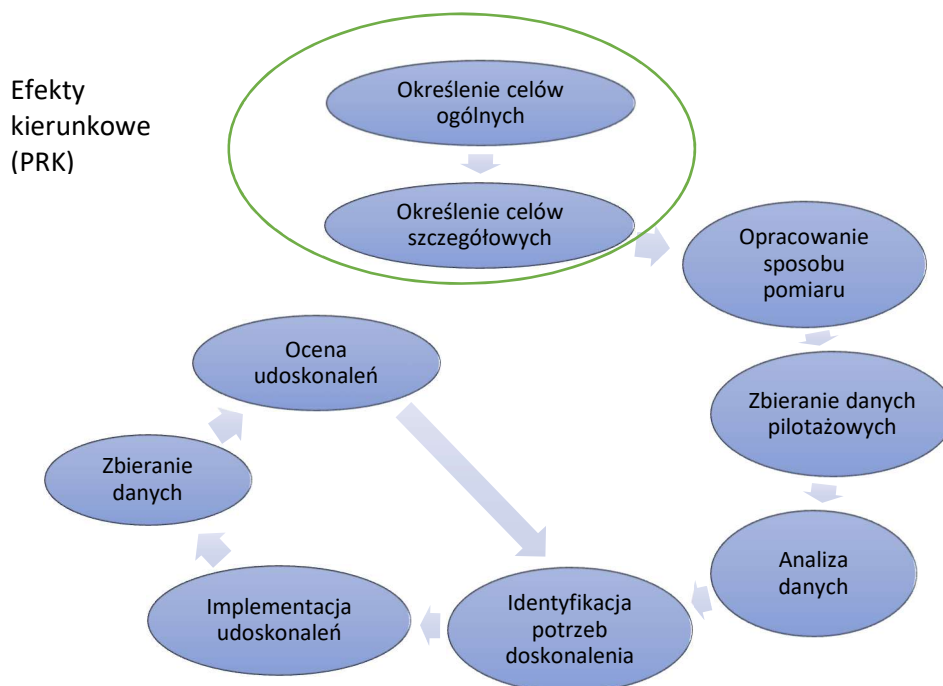
dokumentu, jakim jest karta oceny osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych w ramach studenckich praktyk zawodowych (załącznik 3.3.17.). Dodatkowym warunkiem zaliczenia praktyk stało się kompletne wypełnienie kwestionariusza ankiety dotyczącego przebiegu praktyk. Kwestionariusz jest dostępny on-line pod adresem: <https://ankiety.umk.pl/v3/index.php/859954?lang=pl?lang=pl>. W oparciu o te dwa dokumenty Pełnomocnik Dziekana ds. Kontaktów z Przedsiębiorczością (koordynator praktyk) dokonuje zaliczenia obowiązkowych praktyk zawodowych poprzez wpis do protokołu w ramach systemu USOS. Kartę oceny osiągnięcia efektów uczenia się wypełnia przedstawiciel firmy/ instytucji, w której student odbywa praktykę oraz wydziałowy opiekun praktyk zawodowych. Ocena osiągnięcia poszczególnych efektów dokonywana jest w skali od 2 do 5, natomiast do systemu USOS wstawiana jest przez Pełnomocnika ocena będąca średnią arytmetyczną uzyskanych na karcie ocen.

Praktyki – zgodnie z par.22 ust 4 regulaminu studiów – można także zaliczyć na podstawie zatrudnienia studenta a także, jeżeli student prowadzi własną działalność gospodarczą (student musi złożyć oświadczenia dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej oraz wnioski o zaliczenie praktyk wraz z dokumentem potwierdzającym prowadzenie działalności gospodarczej).

Student kierunku finanse i rachunkowość przygotowujący jest do prowadzenia działalności naukowo-badawczej przede wszystkim poprzez uczestniczenie w seminarium licencjackim i magisterskim. Seminarium licencjackie, które przygotowują studenta do prowadzenia badań, w tym do: formułowania i analizy problemów badawczych, selekcji i odpowiedniego zastosowania metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań, natomiast studenci podczas seminarium magisterskiego uczestniczą w badaniach, czego ostateczną weryfikacją jest przygotowanie, złożenie oraz obrona pracy dyplomowej zarówno na I, jak i II stopniu studiów. Studenci kierunku finanse i rachunkowość są przygotowujący do prowadzenia działalności naukowo-badawczej także poprzez autorstwo i współautorstwo artykułów naukowych (załącznik 3.3.18.).

W zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów istotną rolę pełni Zespół AoL (Assurance of Learning), który jest częścią funkcjonującego na Wydziale od 2012 r. **Zespołu ds. Międzynarodowej Akredytacji AACSB.** Składa się on z przedstawicieli różnych katedr oraz administracji. Jednym z głównych zadań tego zespołu jest organizacja oraz regularne przeprowadzanie procesu pomiaru „celów uczenia się studentów” (wg nomenklatury AACSB), które są spójne z efektami uczenia się wg Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dla każdego programu studiów, w tym finansów i rachunkowości na pierwszym oraz drugim stopniu studiów sformułowane zostały specyficzne dla kierunku cztery ogólne spójne z misją Wydziału cele główne (Learning Goals) i około ośmiu celów szczegółowych (Learning Objectives), odpowiadające wybranym przedmiotowym efektom uczenia się. Podlegają one regularnym pomiarom, których wyniki dostarczają informacji wykorzystywanych do wprowadzania udoskonaleń w procesie kształcenia, zarówno na poziomie struktury całych programów studiów, jak i w ramach poszczególnych zajęć. Procedura pomiaru przebiega cyklicznie w myśl idei ciągłego doskonalenia według schematu 3.1.

Schemat 3.1. Przebieg procesu wykorzystania pomiaru celów uczenia się studentów w doskonaleniu jakości kształcenia na Wydziale

Schemat 3.2. obrazuje sposób w jaki realizowane na Wydziale badanie stopnia realizacji celów uczenia się studentów pomaga w systemowym i ciągłym podnoszeniu jakości kształcenia. Określone dla każdego programu studiów cele są poddane pomiarowi w ramach przyporządkowanych im zajęć, a także prac i egzaminów dyplomowych. Zebrane dane po dokonaniu analizy stanowią podstawę do projektowania, a następnie implementacji uzgodnionych udoskonaleń. Efekty wdrożonych zmian są poddane ocenie po kolejnym okresie pomiarowym itd.

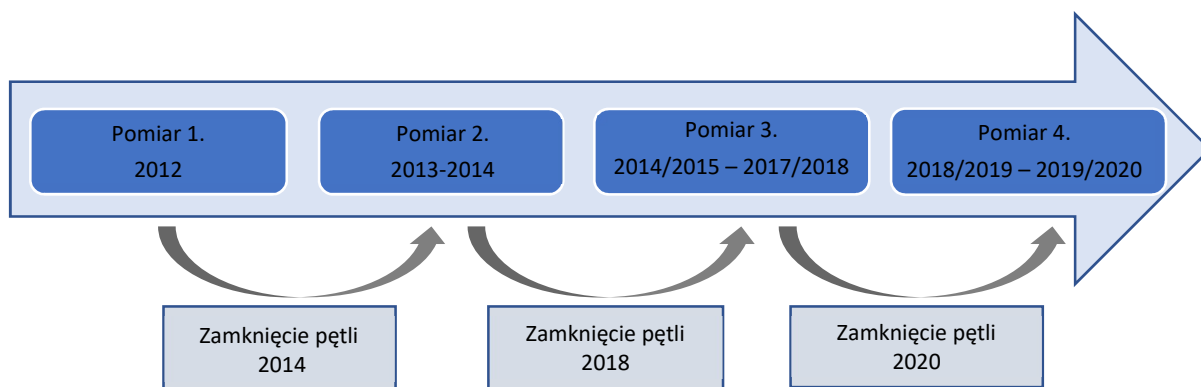
Obowiązujące na Wydziale zasady pomiaru są następujące:

- stosowanie mierników bezpośrednich, tzn., zbieranie danych o indywidualnym poziomie stopnia osiągnięcia celu uczenia się przez studenta;
- pomiar celu może być dokonywany w oparciu o pracę pisemną studenta (kolokwium, egzamin, esej, referat itp.) lub/i odpowiedź ustną lub/i pracę w grupie (w przypadku pracy zespołowej konieczna jest identyfikacja indywidualnego wkładu studenta w całość pracy grupowej);
- pomiaru dokonują osoby prowadzące zajęcia, które same ustalają mierniki dla danego przedmiotu, w sytuacji, gdy w ramach programu studiów ten sam przedmiot prowadzi kilku nauczycieli, uzgadniają oni wspólnie treść miernika;
- dane gromadzone są na różnych etapach kształcenia, w tym w ramach egzaminów licencjackich i magisterskich oraz prac dyplomowych, dla których opracowano ujednolicone narzędzia pomiarowe;
- badanie w ramach prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych dokonywane jest z wykorzystaniem systemu USOS przez trzyosobowe komisje dyplomowe podczas obrony prac dyplomowych (w skład komisji wchodzi dwóch recenzentów prac dyplomowych);
- pracownicy zgłaszają propozycje usprawnień procesu pomiaru do Zespołu Aol;
- pracownicy regularnie gromadzą dokumentację związaną z pomiarem.

Zaangażowanie pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne w proces doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale jest wysokie i przejawia się m.in. w aktywnym uczestnictwie w pomiarze celów uczenia się, zgłaszaniu uwag i sugestii podnoszących jakość oraz ich wdrażaniu w ramach prowadzonych przez siebie zajęć oraz uaktualnianiu sylabusów.

Dotychczas przeprowadzono cztery pełne pomiary stopnia realizacji celów uczenia się studentów, jak przedstawiono na schemacie 2., a obecnie trwa pomiar piąty, rozłożony na dwa lata akademickie. Planowane jest zmierzenie wszystkich celów uczenia się do października 2024 roku, następnie przeanalizowanie wyników, wprowadzenie udoskonalenia i ponowne zbadanie wyników przez kolejne 2 lata akademickie.

Schemat 3.2. Historia przeprowadzonych pomiarów celów uczenia się studentów na Wydziale

Po ostatniej wizycie akredytacyjnej AACSB, zgodnie z zaleceniami Zespołu Oceniającego AACSB (Peer Review Team), dokonano modyfikacji i uproszczenia zestawu celów uczenia się. W związku z tym w 2022 roku przeprowadzono szerokie konsultacje dotyczące wyników pomiarów celów uczenia się oraz dyskusje w zespołach odpowiedzialnych za każdy program studiów. W rezultacie uproszczono system celów i ujednolicono ich liczbę tak, aby każdy program studiów miał 8 celów szczegółowych. Po konsultacjach i dyskusjach w katedrach dokonano zmiany tych celów, które z powodzeniem były realizowane przez dwa kolejne okresy pomiarowe, tj. w latach 2014/2015 – 2017/2018 oraz 2018/2019 – 2019/2020.

Aby spełnić wysokie standardy AACSB Zespół opracował autorskie rozwiązania systemowe: procedurę pomiaru oraz innowacyjne narzędzia do zbierania danych, które w ciągu kilku ostatnich lat zostały znacząco rozwinięte. Początkowo dane zbierane były w zaprojektowanych przez Zespół AoL tabelach w programie Excel. Od roku akademickiego 2018/2019 wyniki pomiarów celów zbierane są w trybie online w specjalnie stworzonym do tego celu module **Bazy aktywności pracowników** (<http://wneizbaza.umk.pl/>).

Uruchomienie tego narzędzia stanowiło ważny etap w procesie zapewniania jakości kształcenia na Wydziale. Program ten gromadzi i przetwarza dane w sposób zintegrowany z funkcjonującym na Wydziale systemem USOS. Efektem wdrożenia tego programu jest usprawnienie przepływu informacji o pomiarach efektów nauki studentów, a w szczególności:

- uproszczenie metod i narzędzi gromadzenia i przetwarzania danych z pomiarów stopnia realizacji celów uczenia się studentów;
- przyspieszenie i uproszczenie procesu przepływu danych z pomiarów pomiędzy nauczycielami akademickimi a zespołem AoL;
- automatyzacja przyporządkowania celów uczenia się studentów do osoby prowadzącej zajęcia, na których pomiar ten powinien zostać przeprowadzony;
- ułatwienie i przyspieszenie pracy osób dokonujących pomiaru;
- możliwość generowania zestawień i raportów na potrzeby różnych analiz itp.

Podsumowanie wyników pomiarów wraz z rekomendacjami przedstawiane jest wszystkim pracownikom Wydziału oraz Radzie ds. Jakości Kształcenia na WNEiZ. Udoskonalenia wdrażane są na trzech poziomach:

- poprzez ogólne zalecenia, jakie Rada ds. Jakości WNEiZ przedstawia Radzie Dziekańskiej,
- każda katedra analizuje dane i proponuje ulepszenia programu nauczania,
- wykładowcy wdrażają indywidualne udoskonalenia i innowacje w ramach prowadzonych zajęć.

Podczas dwóch kolejnych akredytacji Zespół Oceniający AACSB wysoko ocenił funkcjonujący na Wydziale system zapewniania jakości kształcenia (AoL).

Ponieważ ideą akredytacji AACSB jest ciągłe doskonalenie, na Wydziale stale podejmowane są działania zmierzające do podnoszenia osiągniętej już dobrej lub bardzo dobrej jakości kształcenia. Są to np.:

- wdrażanie innowacji i innych udoskonaleń prowadzonych zajęć przez nauczycieli akademickich na podstawie danych z pomiarów celów uczenia się studentów;
- dzielenie się wiedzą, dobrymi praktykami dotyczącymi prowadzenia zajęć w ramach cyklicznych spotkań nauczycieli akademickich;
- wprowadzenie pomiaru celów uczenia się studentów na egzaminach licencjackich oraz w ramach prac dyplomowych wraz z systemem umożliwiającym wpisywanie wyników w formularze recenzji zintegrowane z systemem USOS;
- rozbudowa i wykorzystanie Bazy aktywności pracowników Wydziału w celu zbierania dodatkowych danych, umożliwiających doskonalenie kształcenia w zakresie interakcji między studentami oraz między studentami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- zaangażowanie w prace zespołu AoL osoby z administracji do pomocy w zbieraniu danych z pomiarów celów uczenia się studentów oraz komunikację z pracownikami przeprowadzającymi pomiar.

Weryfikacja efektów uczenia jest formalnie potwierdzona, dokumentowana i archiwizowana w takich dokumentach jak: elektroniczny protokół zaliczenia zajęć w systemie USOS, recenzje prac dyplomowych, raport z Jednolitego Systemu Antyplagiatoowego, protokół egzaminu dyplomowego oraz dyplom i suplement do dyplomu. Zaliczenia i egzaminy mogą odbywać się w formie ustnej lub pisemnej, w sposób określony szczegółowo przez osobę prowadzącą zajęcia. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 167 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS, obowiązkiem nauczyciela akademickiego jest przechowywanie pisemnych prac egzaminacyjnych studentów przez okres do końca następnego roku akademickiego (załącznik 3.3.19.). Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu zostały opracowane Wytyczne tworzenia i prowadzenia zajęć dydaktycznych na studiach z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (załącznik 3.3.20). Nauczyciele akademicki, którzy uzyskali zgodę na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość muszą zweryfikować efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności wykorzystując do tego m.in. zadanie, projekt, test, quiz.

Badanie Losów Absolwentów (BLA) prowadzone jest przez Biuro Karier UMK i obejmuje dwa rodzaje badań: 6 miesięcy po i 3 lata po ukończeniu studiów. Badanie 3 lata po jest wykonywane co 2 lata i obejmuje zakres dwóch lat kalendarzowych, badanie 6 miesięcy po obejmuje zakres konkretnego rocznika studentów. Obecnie rejestracja do wzięcia udziału w badaniu odbywa się przez systemu USOS, w ramach elektronicznej obiegówki (zgoda może zostać w każdej chwili wycofana). Po określonym czasie do uczestników badania/absolwentów rozsyłana jest drogą elektroniczną prośba o wypełnienie kwestionariusza ankiety. W kompetencjach Biura Karier leży przygotowanie badania (kwestionariusz ankiety), koordynacja jego przebiegu oraz przygotowanie interaktywnego raportu. Wgląd do raportu mają wybrane osoby: władze uczelni oraz członkowie wydziałowych rad ds. jakości kształcenia.

Ostatnie badanie objęło absolwentów z rocznika 2021/2022 (badanie 6 miesięcy po zakończeniu studiów). Na 167 absolwentów w badaniu uczestniczyło 77 osób, ale pełnych odpowiedzi uzyskano 47. Jeżeli chodzi o aktywność absolwentów kierunku finanse i rachunkowość na rynku pracy, to 96,05% jest aktywnych zawodowo. Wśród branż w jakich pracują badani absolwenci kierunku finanse i rachunkowość zdecydowanie dominują: finanse/bankowość/księgowość (67,92%), na kolejnym miejscu plasuje się działalność związana z ubezpieczeniami, z którą związanych jest 9,43% badanych absolwentów, sprzedaż i obsługa klienta (5,66%), praca asystencka/personel biurowy (5,66%), logistyka/transport/dystrybucja (3,77%). Pozostałe rodzaje działalności wskazywane są incydentalnie. Tabela 3.5. prezentuje wyniki badania w zakresie przydatności efektów uczenia się osiągniętych

na poszczególnych zajęciach oraz informacji o co poszerzyć program studiów w ocenie absolwentów pracujących w branżach finanse/bankowość/księgowość oraz ubezpieczenia. Pozostali absolwenci, pracujący m. in. w sprzedaży/ obsłudze klienta, pracy asystenckiej/personelu biurowym czy logistyce/transporte wskazali też język obcy jako przydatny w pracy.

Tabela 3.5. Wyniki badania w zakresie przydatności efektów uczenia się osiągniętych na poszczególnych zajęciach oraz informacji o co poszerzyć program studiów w ocenie absolwentów rocznika 2021/2022

Branża zatrudnienia absolwenta	Liczba ankiet absolwentów	Przydatne zajęcia	O co poszerzyć program studiów
Ubezpieczenia	5	prawo, ubezpieczenia,	prawo, ubezpieczenia na życie,
Finanse Bankowość Księgowość	36	podstawy rachunkowości, rachunkowość finansowa, księgowość komputerowa, rachunek kosztów, rachunkowość zarządcza, finanse przedsiębiorstw, analiza finansowa, rachunkowość budżetowa, rachunkowość projektów unijnych, finanse publiczne	bankowość innowacyjna, więcej zajęć praktycznych, określanie zdolności kredytowej różnych podmiotów, zajęcia, na których można rozwinąć swoje zdolności interpersonalne, podatki

Występuje zbieżność pomiędzy wymaganiami związanymi ze stanowiskiem pracy absolwentów kierunku finanse i rachunkowość a umiejętnościami i wiedzą zdobytą w toku studiów. Natomiast w wyniku analizy danych pozyskanych w BLA podejmowano działania dotyczące modyfikowania programu studiów oraz organizowano bezpłatne szkolenia dla studentów (między innymi zwiększające kompetencje z zakresu technologii informacyjnych – szkolenia z Excela, wizualizacji danych).

Losy absolwentów są również monitorowane poprzez Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) szkół wyższych (ela.nauka.gov.pl). Ostatnie dostępne dane dotyczą absolwentów kierunku finanse i rachunkowość w roku 2021. Mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie dla absolwentów I stopnia studiów stacjonarnych kierunku finanse i rachunkowość wynosiła 2.577,1 zł, zaś dla studiów niestacjonarnych 4.000 zł. Absolwenci I stopnia studiów stacjonarnych kierunku finanse i rachunkowość potrzebowali przeciętnie 3,7 miesiąca do znalezienia pracy etatowej, natomiast studiów niestacjonarnych 1,17 miesiąca.

Mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie dla absolwentów II stopnia studiów stacjonarnych kierunku finanse i rachunkowość wynosiła 3.738,72 zł, zaś dla studiów niestacjonarnych 4.766,29 zł. Absolwenci II stopnia studiów stacjonarnych kierunku finanse i rachunkowość potrzebowali przeciętnie 1,75 miesiąca do znalezienia pracy etatowej, natomiast studiów niestacjonarnych 0,04 miesiąca.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Zgodnie ze standardami AACSB International wysokiej jakości uczelnie ekonomiczne posiadają procesy zapewniające, iż studenci zdobędą kompetencje pozwalające osiągnąć pomyślne wyniki zgodne z misją jednostki, a także rozwiną umiejętność uczenia się przez całe życie, umożliwiającą nieprzerwane osiąganie sukcesów zawodowych. Procesy te obejmują zarządzanie programami i treściami nauczania. Uczelnie w swoim portfolio narzędzi ewaluacyjnych, dotyczących zapewniania jakości kształcenia, powinny posiadać też procesy, gwarantujące aktualność i adekwatność programów nauczania. Kształcenie powinno być powiązane z celami kompetencyjnymi, a wykładowcy powinni zapewniać wysokiej jakości doświadczenia edukacyjne. Programy studiów i zajęcia poza programowe powinny być innowacyjne i sprzyjać zaangażowaniu oraz interakcjom pomiędzy kształcącymi się osobami, a także pomiędzy nimi a wykładowcami oraz praktyką biznesową.

Zarówno zawarte w programie kierunku finanse i rachunkowość kluczowe treści kształcenia, jak i metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów, wiążą się ze spełnieniem standardów opracowanych i aktualizowanych przez AACSB International, w szczególności:

- Standardu 4, dotyczącego programów nauczania, zgodnie z którym:
  - uczelnia dostarcza treści kształcenia, które są aktualne, istotne, przyszłościowe, zorientowane globalnie, dostosowane do celów kompetencyjnych realizowanych programów nauczania oraz spójne z misją jednostki, przyjętymi strategiami i oczekiwanymi rezultatami; treści programowe kultywują sprawność w zakresie aktualnych i pojawiających się technologii;
  - uczelnia zarządza swoimi programami nauczania poprzez systematyczne procesy ewaluacyjne w celu zapewnienia ich aktualności, adekwatności, rzeczowości i fachowości;
  - programy kształcenia promują i wspierają innowacyjność, uczenie się przez doświadczenie i uczenie się przez całe życie, zawierają też elementy promujące pozytywny wpływ społeczny;
  - programy kształcenia umożliwiają znaczące zaangażowanie akademickie (naukowe) i zawodowe (praktyczne) oraz interakcje zarówno między kształcącymi się osobami, jak i między nimi a wykładowcami.
- Standardu 5, dotyczącego zapewniania jakości kształcenia, zgodnie z którym:
  - uczelnia stosuje dobrze udokumentowane procesy zapewniania jakości kształcenia (Assurance of Learning = AoL), obejmujące pomiary bezpośrednie i pośrednie i zapewniające odpowiednią jakość wszystkich programów objętych zakresem akredytacji; wyniki uzyskane w zakresie AoL prowadzą do ulepszeń programów nauczania oraz realizowanych w jednostce procesów;
  - programy prowadzące do uzyskania takiego samego dyplomu są ustrukturyzowane i zaprojektowane w taki sposób, aby zapewnić równowagę wyników, niezależnie od lokalizacji i sposobu realizacji nauczania;
  - mikroształcenie, które można włączyć w akredytowane przez AACSB programy studiów, a także studia podyplomowe, które generują więcej niż 5% całkowitych rocznych zasobów jednostki, obejmują procesy zapewniające wysoką jakość i ciągłe doskonalenie;
- Standardu 6, dotyczącego postępów w nauce, zgodnie z którym:
  - na uczelni obowiązują jasne, skuteczne, konsekwentnie stosowane i zgodne z misją, przyjętymi strategiami i oczekiwanymi rezultatami zasady i procedury dotyczące przyjęć na studia, akceptacji punktów transferowych, ukończenia studiów, a także wspierania rozwoju kariery;
  - informacje na temat jakości realizowanych programów oraz losów ich absolwentów udostępniane są na bieżąco i konsekwentnie;
- Standardu 7, dotyczącego efektywności nauczania i jego wpływu, zgodnie z którym:
  - uczelnia posiada systematyczny, wielopłaszczyznowy proces oceny w celu zapewnienia odpowiedniej jakości nauczania i jego wpływu na osiągnięcia uczestników procesu kształcenia;
  - uczelnia prowadzi działania rozwojowe mające na celu poprawę jakości nauczania, a także zagwarantowanie, że nauczyciele będą realizować programy, które są aktualne, istotne, przyszłościowe, zorientowane globalnie, innowacyjne i dostosowane do założonych celów kompetencyjnych;
  - wykładowcy posiadają aktualną wiedzę z zakresu swojej dyscypliny oraz metod pedagogicznych, wykazują też nastawienie na uczenie się przez całe życie, które jest wspierane i promowane przez akredytowaną jednostkę;
  - uczelnia pokazuje wpływ realizowanego nauczania poprzez sukcesy kształcących się osób, ich satysfakcję i różnego rodzaju osiągnięcia.

Wyniki badań dotyczących losów naszych absolwentów znajdują się [na stronie internetowej Wydziału](#). Konieczność zamieszczenia tych informacji na stronie Wydziału wynika z wytycznych AACSB.

Informacje na temat studentów i absolwentów, między innymi dane dotyczące powtórzeń, warunków, skreśleń oraz ocen na dyplomie, znajdują się [na stronie internetowej Wydziału](#). Konieczność zamieszczenia tych informacji na stronie Wydziału wynika z wytycznych AACSB.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczba, struktura kwalifikacje oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich

Na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania zatrudnionych jest 122 nauczycieli akademickich badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych i badawczych. Większość z nich prowadzi zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość – 68 osób (ogółem z osobami spoza Wydziału zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi – 76 osób – załącznik 3.4.1.). Wśród 68 osób nauczycieli akademickich:

- 7 posiada tytuł profesora,
- 16 stopień doktora habilitowanego,
- 37 stopień doktora,
- 8 tytuł zawodowy magistra.

Ze wskazanych 68 nauczycieli akademickich, dla 62. UMK jest podstawowym miejscem pracy.

Zajęcia ze studentami prowadzą również pracownicy innych wydziałów uczelni oraz pracownicy administracyjni uczelni posiadający odpowiednie kompetencje. Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Uczelni są również praktykami, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia ze studentami na tym kierunku to m.in. biegły rewident (dr Jarosław Pawłowski, dr Jolanta Wiśniewska), sędzia w stanie spoczynku (dr hab. Jerzy Naworski, prof. UMK), doradca podatkowy (dr Urszula Król, dr. hab. Damian Walczak, prof. UMK), wieloletni prezes i wiceprezes zarządu spółek kapitałowych (mgr Jacek Garbol), prowadzący własne biura rachunkowe (mgr Maja Piesiewicz², dr Aleksander Zawadzki), audytor wewnętrzny (mgr Jacek Śmigielski) oraz członkowie organów zarządzających i nadzorczych spółek kapitałowych (dr Aleksander Zawadzki, dr Ryszard Lorenczewski). Niektórzy nauczyciele akademicy wraz z przedstawicielami Centrum Przedsiębiorczości Akademickiej i Transferu Technologii UMK sp. z o.o. (spółką celową UMK powstałą na podstawie art. 86 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) prowadzą spółki spin off. W ramach tej współpracy działalność rozpoczęły Future Consulting Group sp. z o.o., Technology For Mobile sp. z o.o., Image Citadel sp. z o.o., Instytut Doskonałości Strategicznej sp. z o.o., Pharm 3000 sp. z o.o., BI-Smart sp. z o.o. (szerzej Załącznik 2.4.Charakterystyka_nauczycieli).

Ponadto studenci wybierając wykłady ogólnouczelniane mają możliwość wyboru wśród kilkuset zajęć proponowanych przez uczelnię, w tym w języku obcym, głównie angielskim (lista wykładów – załącznik 3.4.2.). Lektoraty językowe prowadzone są przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych³.

Dane z lat 2018-2022 wskazują, że każdy z nauczycieli akademickich prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość przeciętnie opublikował 10 prac, za które przeciętnie uzyskał 501 pkt MNIŚW, większość z nauczycieli we wskazanym okresie posiadała w dorobku publikacją ze wskaźnikiem wpływu IF (38 nauczycieli akademickich). Nauczyciele akademicy również rozwijali się naukowo uczestnicząc w licznych konferencjach – przeciętnie w latach 2018-2022 jedna osoba uczestniczyła w 9 konferencjach (załącznik 3.4.1.). Większość nauczycieli z Wydziału prowadzących zajęcia na kierunku, są to pracownicy badawczo-dydaktyczni, na 68. osób zatrudnionych na Wydziale i prowadzących zajęcia na kierunku jest ich 54., a dydaktycznych 14.

Według danych z lat 2017-2023 nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku napisali 64 monografie (załącznik 3.4.3.). Szczególnie podkreślić można monografie przygotowane przez ówczesnych doktorantów (D. Megger, Sprawiedliwość w ekonomii dobrobytu: libertarianizm i szkoła austriacka, 2021, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, ISBN 978-83-231-4688-9. DOI:10.12775/978-83-231-4689-6) lub zawierające teksty przygotowane przez studentów, np.: seria 5. książek przygotowanych pod redakcją dr M. Buszko i dr D. Krupy (wybrane publikacje były współredagowane przez inne osoby) zawierających artykuły studentów oraz publikacje: A.I. Piotrowska (red.), Finanse

² Maja Piesiewicz jest również głównym księgowym w przedsiębiorstwie.

³ <https://ucjo.umk.pl/student/sciezka-jezykowa/>), a wychowanie fizyczne przez Uniwersyteckie Centrum Sportowe (<https://www.ucs.umk.pl/student/>)

i gospodarka w erze cyfryzacji, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2019; K. Łyskawa, P. Majewski, D. Walczak (red.), Ubezpieczenia i finanse. Nowe perspektywy, t. 6, WSB w Toruniu, Toruń 2017 (załącznik 3.4.4.).

Studenci włączani są w prowadzenie badań naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich w trakcie przygotowywania prac licencjackich i magisterskich, ale również przez poszczególnych prowadzących zajęcia, opiekunów kół naukowych (Klub Controlera, Koło Naukowe Forum e-Biznesu, Koło Naukowe Rachunkowości, Studenckie koło Naukowe Bankowości, Studenckie Koło Giełdowe). Czynnici uczestniczą oni w licznych konferencjach naukowych oraz już w trakcie studiów – lub na podstawie badań naukowych przeprowadzonych w pracach dyplomowych – publikują teksty naukowe (załącznik 3.4.4.)⁴.

Dyscyplina ekonomia i finanse w ewaluacji działalności naukowej za lata 2007-2021 r. otrzymała kategorię A, taką samą ocenę otrzymała dyscyplina nauki o zarządzaniu i jakości (obie dyscypliny są przypisane do kierunku). Ocena ta wynika nie tylko z licznych – i bardzo dobrych – publikacji naukowych, z komercjalizacji badań naukowych oraz pozyskanych środków naukowych, ale również z wpływu prowadzonych badań na działalność społeczeństwa i gospodarki (np. działania wskazane we wnioskach ewaluacyjnych w obu dyscyplinach – załącznik 3.4.5.). Nauczyciele akademicy prowadzą również działalność popularyzatorską nauki, np. prof. Leszek Dziawgo regularnie publikuje w Polskim Kompasie (rocznik Instytucji Finansowych i Spółek Akcyjnych), dr hab. Michał Polasik, prof. UMK udziela licznych wywiadów w zakresie gospodarki cyfrowej (część z nich jest dostępna także on-line w serwisie YouTube), dr hab. Damian Walczak, prof. UMK publikuje w Gazecie Ubezpieczeniowej, dr Dorota Krupa należy do grona eksperckiego Climate Leadership powered by United Nations Environment Programme (Program Organizacji Narodów Zjednoczonych [ONZ] ds. Środowiska) i publikuje w raporcie Biznes na rzecz zmiany wydawanym przez Centrum UNEP/GRID-Warszawa, a prof. Mirosław Bochenek na konferencjach, w czasopiśmie (np. Głos Uczelni, Biuletyn PTE) oraz w wywiadach medialnych przybliży sylwetkę Mikołaja Kopernika jako ekonomisty.

Kadra prowadząca zajęcia korzysta również z własnych opracowanych podręczników, np. A. Zawadzki, Rachunkowość małych firm. T. 1: Podręcznik, 2017, Difin, ISBN 978-83-8085-249-5, ss. 339; A. Zawadzki, Rachunkowość małych firm. T. 2: Zbiór zadań, 2017, Difin, ISBN 978-83-8085-251-8, ss. 198; S. Sojak, Podstawy rachunku kosztów, rachunkowości zarządczej i zarządzania finansami: repetytorium i zadania, książka polecana na III stopień certyfikacji zawodu księgowego, 2017, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Zarząd Główny. Instytut Certyfikacji Zawodowej Księgowych, ISBN 978-83-7228-405-1, ss. 164; B. Kołosowska, G. Voss, A. Hutarska, Analiza finansowa w praktyce, 2018, Difin, ISBN 978-83-8085-674-5, ss. 282; E. Chojnacka, U. Wolszon, T. Zimnicki, Sprawozdanie finansowe według polskiego prawa bilansowego, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2018, ISBN 978-83-231-4061-0, ss. 219; J. Górka, M. Jankiewicz, Matematyka w ekonomii, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2022, 978-83-231-4769-5, ss. 198.

W ocenianym okresie nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość byli aktywni naukowo również w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na prowadzenie badań naukowych. Środki te pochodziły głównie z Narodowego Centrum Nauki (konkurs wMiniatura (3 projekty), Opus (3 projekty), Sonata BIS (1 projekt)), ale także z Ministerstwa Nauki i Edukacji – doktorat wdrożeniowy (załącznik 3.4.6.). Ponadto w latach 2020-2023 w ramach programu Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza na UMK 13. nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na FIR było laureatami odpowiednich konkursów, w wyniku których otrzymali 439 tys. zł.

---

⁴ Szerzej również Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.

Kierunek finanse i rachunkowość w najczęściej prezentowanym rankingu szkół i kierunków przygotowywanym przez Perspektywy zajął w 2023 r. 8. miejsce (rok wcześniej było to 10. miejsce, a w 2021 r. 9.)⁵, a w rankingu World University Rankings 2024, w zakresie accounting and finance (w kategorii business & economics) jest w grupie 5 najlepszych polskich uczelni (601-800. miejsce na świecie)⁶.

4.2. Polityka kadrowa

Obsadę zajęć na kierunku finanse i rachunkowość (studia I i II stopnia) zawiera załącznik 3.4.7. Obsada zajęć jest proponowana w czerwcu poprzedzającym kolejny rok akademicki przez kierowników katedr. Przy obsadzaniu zajęć uwzględnia się zainteresowania naukowe nauczyciela akademickiego oraz jego, ewentualne, doświadczenie praktyczne. Ostateczną decyzję o przydzieleniu przedmiotu podejmuje Dziekan, a pracownicy akceptują powierzone zajęcia podpisując kartę obciążeń.

Zakres badawczy poszczególnych katedr praktycznie obejmuje wszystkie aspekty badań finansowych i ekonomicznych. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia mają odpowiedni dorobek badawczy oraz doświadczenie w zakresie powierzonych zajęć. Zajęcia są prowadzone przez osoby z Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, głównie z Katedry Zarządzania Finansami, Katedry Gospodarki i Finansów Cyfrowych, Katedry Rachunkowości Finansowej i Katedry Rachunkowości Zarządczej (załącznik. 3.4.1).

Zgodnie z programem studiów, w celu poszerzenia wiedzy ogólnej, specjalistyczne zajęcia z zakresu głównie nauk humanistycznych i innych zleca się pracownikom innych wydziałów UMK, prowadzą oni takie zajęcia jak: Filozofia, Podstawy etyki, Historia gospodarcza, Writing - pisemne formy użytkowe dla studentów studiów ekonomicznych. Prowadzących te zajęcia proponują Dziekani odpowiednich wydziałów.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość mają możliwość uczestniczenia w zajęciach z zakresu podnoszenia kompetencji, m.in. w zorganizowanych na uczelni zajęciach z języka angielskiego lub szkoleniach w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”. W ramach tego projektu, w zakresie szkoleń wspierających działania w systemie jakości, tylko w 2023 r. uczestniczyło 11 osób z Wydziału. Natomiast w ramach szkoleń z nowoczesnych metod dydaktycznych, odbywających się w ramach tego projektu, tylko w 2023 r. uczestniczyło 6 osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość (załącznik 3.4.8.)⁷.

W okresie pandemicznym uczelnia prowadziła również szkolenia z zakresu korzystania z platform MS Teams i Moodle. Odbywało się to głównie zdalnie, np. na platformie Moodle w zakładce szkolenia dla pracowników UMK można było (i nadal można) skorzystać ze szkoleń w zakresie podstawowym (Microsoft Teams - kurs podstawowy, E-learning a prawo autorskie, Metodyka kształcenia zdalnego, BigBlueButton, Moodle - kurs podstawowy) i zaawansowanym (Moodle - kurs zaawansowany, Interaktywne materiały dydaktyczne w Moodlu - H5P, Microsoft Teams - kurs zaawansowany, Współpraca w środowisku online, Zajęcia zdalne w świecie audio i video). Natomiast szkolenia z zakresu Moodle w praktyce (przewodnik po systemie Moodle), Microsoft TEAMS, System wideokonferencji BigBlueButton oraz Zajęcia zdalne jak się zorganizować (Moodle) - instruktaże wideo dostępne są na platformie moodle.umk.pl cały czas.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość rozwijają się naukowo. W ocenianym okresie 9 osób prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość uzyskało stopień doktora, 10 osób stopień doktora habilitowanego, a 2 tytuł profesora (załącznik 3.4.9.). Rozwój naukowy i dydaktyczny wspiera system nagród z działalności naukowej, organizacyjnej

---

⁵ <https://2023.ranking.perspektywy.pl/ranking/ranking-kierunkow-studiow/kierunki-ekonomiczne/finanse-i-rachunkowosc>

⁶ <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/by-subject>

⁷ <https://www.jakosc.umk.pl/doskonalenie/doskonalosc-dydaktyczna-uczelni/>

i dydaktycznej. Ponadto na Uczelni działa system nagród za publikacje w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych (załącznik 3.4.10.). Od kilku lat na Wydziale sprawnie funkcjonuje system oceny i nagradzania nauczycieli akademickich za osiągnięcia w obszarze dydaktyki. Do nagród w tym zakresie należą:

- nagroda Dziekana WNEiZ dla pracowników, którzy uzyskali najwyższe oceny zajęć dydaktycznych,
- nagroda Rektora UMK dla pracowników za szczególne osiągnięcia dydaktyczne, która jest przyznawana w wyniku oceny wniosków, które zostały pozytywnie zaopiniowane na Wydziale⁸.

Kierunek polityki zatrudnieniowej wynika bezpośrednio z realizowanej strategii i konsultowany jest z istniejącą na Wydziale Radą Biznesu, która sugeruje zwiększenie udziału tzw. praktyków w obsadzie dydaktycznej. Odbywa się to m.in. poprzez zwracanie uwagi w obsadzie dydaktycznej na doświadczenie praktyczne osób prowadzących zajęcia, nauczycieli akademickich z doświadczeniem praktycznym (szerzej Załącznik 2.4. Charakterystyka_ nauczycieli).

Procedura zatrudnienia nauczyciela akademickiego następuje na podstawie otwartego konkursu. Informacja o konkursie jest zamieszczana na stronie internetowej uczelni w katalogu BIP: (<https://bip.umk.pl/artikuly/oferty-pracy-dla-nauczycieli-akademickich-i-naukowcow>), a także w Akademickiej Bazie Ogłoszeń oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców (§ 100 ust. 3 Statut UMK). Decyzją Dziekana powoływana jest komisja konkursowa, która przedstawia radzie dziekańskiej informację o przebiegu konkursu oraz stanowisko komisji konkursowej w sprawie zatrudnienia. Rada dziekańska rozstrzyga konkurs, podejmując uchwałę w sprawie zatrudnienia nauczyciela akademickiego, po zasięgnięciu opinii właściwej rady dyscypliny naukowej. Decyzję o zatrudnieniu podejmuje JM Rektor.

Z kolei awans nauczyciela akademickiego na stanowisko adiunkta lub profesora uniwersytetu następuje po uzyskaniu odpowiednio stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego, ale – celem zwiększenia jakości prowadzonych badań przez nauczycieli akademickich – wymagany jest również odpowiedni dorobek naukowy już po uzyskaniu tego stopnia⁹.

Na Wydziale funkcjonują trzy komisje dokonujące oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych i stanowiskach badawczo-dydaktycznych, komisja w dyscyplinie ekonomia i finanse i komisja w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz dla nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych, wydziałowa komisja oceniająca (wzór karty oceny nauczyciela akademickiego opracowany na Wydziale oraz kryteria oceny okresowej nauczyciela akademickiego w Dyscyplinie Ekonomia i Finanse oraz Dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości w załączniku 3.4.11.). Nauczyciele akademicy są oceniani w zakresie działalności badawczej, organizacyjnej i dydaktycznej (pracownicy badawczy tylko w zakresie działalności badawczej i organizacyjnej, a dydaktyczni w zakresie działalności dydaktycznej i organizacyjnej). W trakcie okresowej oceny nauczycieli akademickich istotnym elementem jest ocena: z hospitacji zajęć, która służy również weryfikacji i doskonaleniu oferty dydaktycznej oraz ocenie procesu kształcenia¹⁰ oraz zajęć przez studentów¹¹.

Ważną częścią kwestionariusza oceny, a także samej oceny nauczyciela jest jego indywidualny plan rozwoju, który oceniany jest przez kierownika katedry, a ostatecznie przy następnej ocenie nauczyciela

---

⁸ Np. w 2023 r. kilkoro nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale otrzymało takie nagrody od JM Rektora, w tym prowadząca zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość – Joanna Górka (<https://portal.umk.pl/pl/article/nagrody-rektora-dla-kadry-naukowej-1>).

⁹ <https://www.econ.umk.pl/wydzial/dla-pracownikow/dokumenty-do-pobrania-dla-pracownikow/procedura-oraz-kryteria-awansu-na-stanowisko-adiunkta-profesora-uniwersytetu/>

¹⁰ Szerzej o hospitacjach nauczycieli akademickich: <https://www.jakosc.umk.pl/pomiary/hospitacje/>

¹¹ Szerzej o ocenie zajęć: <https://portal.umk.pl/pl/article/ocena-zajec-dydaktycznych-3>

akademickiego, a użytkowany przez Uczelnię System Bazy Wiedzy – Omega PSIR – służy do bieżącego monitorowania postępów naukowych nauczycieli akademickich.

Ponadto Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu już pod koniec 2015 r. jako pierwszy uniwersytet i siódma instytucja w Polsce otrzymał prestiżową nagrodę Human Resources Excellence in Research. Zobligowało to uczelnię to zwiększenia zakresu działań lub wprowadzenia nowych, m.in. w zakresie: otwartości i transparentności systemu zatrudniania osób z kraju i zagranicy, przewodnika dla zainteresowanych pracą na UMK, e-rekrutacji, szkoleń oraz poszerzenia możliwości rozwoju pracowników¹². W zakresie doskonałości zarządzania zasobami ludzkimi uczelnia wdrożyła również wewnętrzną politykę antymobbingową. Jej celem jest wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między pracownikami, zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku mobbingu oraz wyeliminowanie działań mających znamiona mobbingu¹³.

Od roku akademickiego 2023/2024 na II stopniu kierunku finanse i rachunkowość została otworzona ścieżka kształcenia w języku angielskim, zajęcia prowadzą wyłącznie nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale. Możliwość prowadzenia zajęć w języku angielskim wynika z ciągłego podnoszenia kompetencji przez pracowników. Korzystają oni również z programu Erasmus+, prowadząc zajęcia dydaktyczne na uczelniach zagranicznych (załącznik 3.4.12.).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (Uchwała Nr 47 /2016 nie wskazywała zaleceń, jednak uwagi wskazane w raporcie przedstawiono w załączniku 3.11)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Wdrażanie standardów akredytacji AACSB istotnie wpłynęło na kształtowanie polityki Wydziału w zakresie rozwoju i doskonalenia pracowników. Obecnie odpowiednio przebiegający proces oceny i motywowania pracowników wpływa na rozwój pracowników, ale także na wsparcie procesu kształcenia. W procesie akredytacji Wydział podporządkował procesy i procedury wewnętrzne standardom AACSB, w szczególności Standardowi 3, zgodnie z którym:

- uczelnia dysponuje odpowiednim personelem do zapewnienia stabilności i ciągłego podnoszenia jakości nauczania na oferowanych kierunkach;
- studentom wszystkich kierunków, specjalizacji, lokalizacji i trybów nauczania zapewnia się możliwość kształcenia realizowanego przez zaangażowanych w funkcjonowanie jednostki i odpowiednio wykwalifikowanych wykładowców;
- rozmieszczenie zasobów pracowniczych odzwierciedla strategię i misję jednostki oraz realizowane programy nauczania, umożliwiając studentom wszystkich kierunków, specjalizacji, lokalizacji i trybów kształcenia uzyskanie wymaganej wiedzy i kompetencji oraz wyników nauczania zgodnych z oczekiwaniami uczelni, a także osiągnięcie sukcesów na rynku pracy;
- pracujący w uczelni nauczyciele akademicy posiadają i aktualizują wiedzę specjalistyczną niezbędną do realizacji jej misji; żeby to zagwarantować, jednostka definiuje przejrzyste procesy oceny wkładu poszczególnych pracowników w wypełnianie jej misji, precyzując – w odniesieniu do pracowników kwalifikowanych jako „naukowcy”, „naukowcy z doświadczeniem praktycznym”, „uczący praktycy” oraz „praktycy z doświadczeniem naukowym” – wymagane wstępne kwalifikacje (przygotowanie akademickie i/lub profesjonalne doświadczenie), a także wymogi dotyczące utrzymania kompetencji wykładowcy (np. wkład intelektualny, rozwój zawodowy, praktyka);

---

¹² <https://www.umk.pl/en/university/excellence-in-research/> oraz https://portal.umk.pl/pl/article/strategia-umk-ludzie-z-sukcesami-1?utm_source=umk.pl&utm_medium=news&utm_campaign=strategia-umk-1684.

¹³ Szerzej <https://www.umk.pl/en/university/excellence-in-research/internal-regulations/Polityka-antymobbingowa-ZR-13-2016.pdf>.

- uczelnia dysponuje odpowiednią liczbą pracowników administracji, aby zapewnić wysokiej jakości wsparcie dla wykładowców i studentów;
- uczelnia posiada dobrze udokumentowane i znane pracownikom procesy i praktyki zarządzania i wspierania nauczycieli akademickich w rozwoju ich kariery, zgodne z misją, strategią i oczekiwanymi wynikami jednostki, takie jak:
  - przypisywanie zajęć dydaktycznych oraz przydzielanie zadań stanowiących obowiązki pracowników badawczych i dydaktycznych względem uczelni w sposób umożliwiający ich kompetentną realizację;
  - zapewnienie ukierunkowania, przewodnictwa i mentoringu oraz możliwości rozwoju zawodowego, w tym dotyczącego obecnie stosowanych, a także powstających technologii;
  - definiowanie oczekiwań, przeprowadzanie formalnych okresowych ocen, przyznawanie awansów i stosowanie systemów nagród.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Baza dydaktyczna

Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.

Wydział dysponuje bardzo dobrymi warunkami lokalowymi oraz wyposażeniem, które w pełni dostosowane jest do potrzeb kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość. Wydział mieści się w nowoczesnym gmachu, rozbudowywanym w latach 2000 i 2004, o łącznej powierzchni ponad **12.670 m²**. Wydział posiada komfortowe warunki lokalowe do prowadzenia badań naukowych. Średnio 1,45 osoby przypada na jeden pokój dla pracowników naukowych. Łączna powierzchnia sal i pokoi wykorzystywanych w procesie kształcenia i prowadzenia badań to **4.418 m²**. Jednocześnie na Wydziale może być kształconych 2320 osób. Wydział posiada własną bibliotekę z czytelnią, laboratorium treningu kierowniczego, pracownię komputerowe (i laboratoria cyfrowe – 7) oraz sale do zajęć hybrydowych (2). Posiada infrastrukturę bezpośrednio przeznaczoną dla potrzeb kształcenia i prowadzenia badań naukowych. Spis sal dydaktycznych i ich wyposażenia znajduje się w załączniku (Załącznik 3.5.1.).

Salę i pracownię dostępne są w godzinach zajęć. W wyznaczonych godzinach dyżurów studenci mają swobodny dostęp do komputerów w pracowniach komputerowych. Wyposażenie pracowni komputerowych pozwala na prowadzenie zajęć takich jak: technologia informacyjna, statystyka, ekonometria, prognozowanie gospodarcze (z wykorzystaniem programów komputerowych: GRETL, SPSS, OxMetrix, Stata, SAP) czy księgowość komputerowa (praca z wykorzystaniem programu księgowego stosowanego w praktyce (moduły pakietu Symfonia).

Infrastruktura WNEiZ UMK w Toruniu, wykorzystywana do prowadzenia zajęć na kierunku finanse i rachunkowość jest przyjazna zarówno dla studentów, jak i wykładowców. Funkcjonalność tej infrastruktury jest zwiększona dzięki wewnętrznemu parkingowi dla pracowników oraz pobliskiemu dużemu parkingowi dla studentów i innych interesariuszy, a także dzięki dobrze funkcjonującemu barowi w budynku Wydziału, który stanowi zarazem miejsce nieformalnych spotkań studentów i wykładowców. Przy dobrej pogodzie chętnie jest wykorzystywane przez studentów wewnętrzne patio z ławkami, usytuowane w centrum kompleksu budynków Wydziału. Do dyspozycji studentów są oddane kolorowe siedziska-poduszki wprowadzające przyjazną atmosferę i poprawiające komfort odbywania zajęć, które mogą być wykorzystane na terenie holu w nowej części budynków oraz w salach wykładowych. Budynek Wydziału są otoczone z dwóch stron zielenią Lasku Bielańskiego, co pozytywnie oddziałuje na klimat studiowania i pracy.

Dodatkowe informacje o pracach ulepszających infrastrukturę dydaktyczną to:

- Remont sali audytorijnej nr VII, auli WNEiZ (wymiana oświetlenia głównego i pomocniczego na oświetlenie LED, projektora na laserowy, ekranu na większy).
- Adaptacja sali 24A na nową pracownię komputerową na 33 miejsca, wyposażenie w niezbędny sprzęt komputerowy i projekcyjny.
- Wydzielenie części holu poprzez zabudowę ścianką aluminiową w celu uzyskania pomieszczenia do pracy własnej dla studentów i spotkań dla pracowników.
- Dostosowano dwie sale ćwiczeniowe do prowadzenia zajęć hybrydowych (ich wyposażenie zawiera m.in. telewizor, komputer, kamery, mikrofony oraz panel sterującego ze stacją dokującą).
- Remont pomieszczeń w bibliotece Wydziału oraz dostosowanie drzwi wejściowych do potrzeb osób niepełnosprawnych (drzwi automatycznie rozsuwane).
- Przedzielenie sali konferencyjnej ścianką rozsuwaną pozwalającą na podzielenie sali na dwie mniejsze.
- Poprawa warunków pracy poprzez założenie klimatyzacji w pomieszczeniach dziekanatu, gabinetach pracowników badawczo-dydaktycznych, salach ćwiczeniowych i konferencyjnych.

- Pozyskanie pomieszczeń dla Centrum Gospodarki Cyfrowej i połączenie ich z budynkiem głównym poprzez przebicie dodatkowych drzwi.
- Remonty pokoi pracowników badawczo-dydaktycznych, pracowników administracji, sal dydaktycznych.

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i e-learning

5.2.1. Oprogramowanie i subskrypcje ogólnouczelniane, afiliacje

Afiliacja w SAP UA umożliwia dostęp do materiałów dydaktycznych oraz oprogramowania w tym najnowszego systemu klasy ERP S\4HANA. Organizacja SAP University Alliances otwiera świat rozwiązań SAP dla więcej niż 1350 szkół wyższych na całym świecie. Dzięki programowi SAP UAP uczelnie uzyskują możliwość współdziałania z jedną z wiodących na świecie firm technologicznych. Celami programu firmowanego i dotowanego przez największego na świecie producenta rozwiązań informatycznych wspierających zarządzanie organizacjami – firmę SAP AG jest transfer wiedzy, szkolenia kadry badawczo – dydaktycznej oraz studentów, a także wspólne przedsięwzięcia badawcze. SAP UAP wspiera też integrację środowisk akademickich zainteresowanych edukacją informatyczną oraz ułatwia nawiązywanie kontaktów pomiędzy sferą uczelni, a środowiskiem biznesu. Do SAP UAP należy około 17000 wykładowców uczelni wyższych oraz setki tysięcy studentów z całego świata.

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania stał się prekursorem i motorem przystąpienia UMK do SAP University Alliances Programme. Dzięki aktywności i zaangażowaniu Wydziału w działalność wspierającą wykorzystanie narzędzi informatycznych w zarządzaniu Uniwersytet Mikołaja Kopernika, jako trzecia uczelnia wyższa w kraju, dołączył do SAP University Alliances w grudniu 2012 roku.

Wydział umożliwia studentom, pracownikom i doktorantom również udział w subskrypcji programu Microsoft Azure Dev Tools for Teaching w ramach subskrypcji UMK pakietu Office365. Microsoft Azure Dev Tools for Teaching (wcześniej znane jako Microsoft Imagine Standard i Premium) to oferta oparta na subskrypcji dla szkół i działów technologicznych oraz programów naukowych, technologicznych, inżynierskich i matematycznych (STEM).

5.2.2. Oprogramowanie dla dydaktyki

Wykładowcy i studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą korzystać z bogatego oprogramowania wspomagającego dydaktykę. Oprócz dedykowanych programów finansowo-rachunkowych (Symfonia Kadry i Płace, Symfonia Finanse i Księgowość 2014d) dostępne są programy typu ERP zawierające elementy finansowo-rachunkowe (SAP ERP S/4HANA). Stosuje się także oprogramowanie do zarządzania projektami (Gantt Project). TOPSIM -General Management II może być stosowany zarówno do zarządzania projektami, jak i symulacji oraz gier zarządczych. UiPath StudioX pozwala automatyzować powtarzalne działania biznesowe przy płynnej integracji z aplikacjami Microsoft Office and Google Workspace. Wykorzystywane jest również oprogramowanie ekonometryczno-statystyczne (Gretl) oraz Ms Office Excel do zadań obliczeniowych. Do nauki zarządzania bazami danych i big data stosuje się SQL Server. Prowadzący zajęcia mogą skorzystać również z oprogramowania do zastosowań interdyscyplinarnych, np. do przeglądu aktów prawnych, komentarzy i orzeczeń (bazy prawne Lex, Legalis). Finansowo-gospodarcza baza EMIS daje dostęp do pełnych tekstów artykułów prasowych i agencyjnych, sprawozdań finansowych spółek publicznych, raportów branżowych, informacji o spółkach, notowań giełdowych, statystyk oraz danych makroekonomicznych, a także bazy przetargów UE. Dostęp do baz Lex, Legalis i EMIS jest możliwy za pośrednictwem strony internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej UMK. Score Hunter platforma edukacyjna Biura Informacji Kredytowej pozwala oprócz zdobywania informacji na temat budowania wiarygodności finansowej uczestniczyć studentom w grach symulacyjnych.

W rezultacie powrotu do zajęć bezpośrednich w salach, powszechnie wykorzystywane do zajęć zdalnych w okresie pandemii platformy Moodle i Ms Teams są nadal używane przez wielu

prowadzących zajęcia, ale zasadniczo jako kanał dostępu studentów do materiałów dydaktycznych oraz komunikacji wykładowców ze studentami, zależnie od bieżących potrzeb.

Tabela 5.1. Oprogramowanie komputerowe wykorzystywane na kierunku finanse i rachunkowość WNEiZ UMK w Toruniu

Nazwa oprogramowania	Nazwa przedmiotu	Kod przedmiotu
EMIS (baza finansowo-gospodarcza)	Finanse Unii Europejskiej	1100-12-F13fb-FinUE
	Finanse Unii Europejskiej	1152-12-F13fb-FUE
	Prawo finansowe	1100-12-F21-0-PraFin
	Prawo finansowe	1152-12-F21-0-PraFin
Gantt Project	Budżetowanie i planowanie finansowe	1100-12-F22-CA-BiPIF
	Budżetowanie i planowanie finansowe	1152-12-F22-CA-BiPIF
Gretl	Metody aktuarialne	1100-12-F22-BU-MetAk
	Ekonometria	1100-12-F12-0-Ekonom
	Prognozowanie gospodarcze	1100-12-F13-0-ProGo
Legalis (baza prawna)	Finanse Unii Europejskiej	1100-12-F13fb-FinUE
	Finanse Unii Europejskiej	1152-12-F13fb-FUE
	Prawo finansowe	1100-12-F21-0-PraFin
	Prawo finansowe	1152-12-F21-0-PraFin
Lex (baza prawna)	Finanse Unii Europejskiej	1100-12-F13fb-FinUE
	Finanse Unii Europejskiej	1152-12-F13fb-FUE
	Prawo finansowe	1100-12-F21-0-PraFin
	Prawo finansowe	1152-12-F21-0-PraFin
Ms Office Excel	Metody aktuarialne	1100-12-F22-BU-MetAk
	Ekonometria	1100-12-F12-0-Ekonom
	Prognozowanie gospodarcze	1100-12-F13-0-ProGo
	Strategie cenowe	1100-12-F13r-StrCen
	Strategie cenowe	1152-12-F13r-StrCen
	Start w biznesie	1100-12-F13-0-StBiz
	Start w biznesie	1152-12-F13-0-StBiz
	Rachunek kosztów	1100-12-F21-0-RaKosz
	Rachunek kosztów	1152-12-F21-0-RaKosz
	Rachunkowość zarządcza	1100-12-F21-0-RachZa
	Rachunkowość zarządcza	1152-12-F21-0-RachZa
	Zaawansowane modele rachunku kosztów	1100-12-F22-CA-ZaMRK
	Zaawansowane modele rachunku kosztów	1152-12-F22-CA-ZaMRK
	Introduction to Corporate Finance	1100-ER-E-InCoF
	Budżetowanie i planowanie finansowe	1100-12-F22-CA-BiPIF
	Budżetowanie i planowanie finansowe	1152-12-F22-CA-BiPIF
	Narzędzia informatyczne w controllingu	1100-12-F21-CA-NIwC
	Narzędzia informatyczne w controllingu	1152-12-F21-CA-NIwC

Ms Office PowerPoint*	Zarządzanie ekspozycją dewizową	1100-12-F21-DF-ZaEks
	Wycena przedsiębiorstwa	1100-12-F22-DF-WycPr
PowerBI	Narzędzia informatyczne w controllingu	1100-12-F21-CA-NIwC
	Narzędzia informatyczne w controllingu	1152-12-F21-CA-NIwC
Symfonia Finanse i Księgowość 2014d	Księgowość komputerowa	1100-12-F12r-KsiKom 1100-12-F13fb-KsKom 1152-12-F12r-KsiKom 1152-12-F13fb-KsKo
Symfonia Kadry i Płace	Ubezpieczenia	1100-12-F12-0-Ubezp 1152-12-F12-0-Ubezp
SAP S/4 Hana	Rachunkowość projektów unijnych	1100-12-F21-AF-RaPRu
Score Hunter platforma edukacyjna Biura Informacji Kredytowej	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	1100-12-F21-BU-ZaRyK
SQL Server	Narzędzia informatyczne w controllingu	1100-12-F21-CA-NIwC
	Narzędzia informatyczne w controllingu	1152-12-F21-CA-NIwC
TOPSIM -General Management II	Gry kierownicze w finansach	1100-12-F13fb-GrKie
	Gry kierownicze w finansach	1152-12-F13fb-GKwF
	Gry kierownicze w finansach i rachunkowości	1100-12-F13r-GryKIFR
	Gry kierownicze w finansach i rachunkowości	1152-12-F13r-GryKIFR
UiPath StudioX	Narzędzia informatyczne w controllingu	1100-12-F21-CA-NIwC
	Narzędzia informatyczne w controllingu	1152-12-F21-CA-NIwC

Ze względu na bardzo powszechne stosowanie aplikacji Ms Office PowerPoint do prezentacji przez prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, w tabeli zostały podane tylko dwa przykłady jej wykorzystania.

5.2.3. E-learning – podstawowe usługi i narzędzia dydaktyki zdalnej

Narzędzia wspierane przez UMK

Uniwersytecka poczta elektroniczna USOS – mail – to podstawowy kanał informacyjny w komunikacji ze studentem. Student – zgodnie z regulaminem studiów (§ 9) – powinien śledzić korespondencję napływającą poprzez USOS-mail. Pracownicy proszeni są o komunikowanie tym kanałem kluczowych informacji organizacyjnych dla studentów. Poczta może być obsługiwana korzystając z przeglądarki internetowej lub za pomocą programów zewnętrznych.

Platforma Moodle – jest to system klasy LMS (Learning Management System), służący nauczaniu zdalnemu, zasadniczo w trybie asynchronicznym. Aktualnie wszystkie kursy tworzone przez pracowników UMK powinny być tworzone poprzez stronę główną systemu <https://moodle.umk.pl/>. Platformy Wydziałowe od 01.09.2021 r. stają się repozytoriami kursów archiwalnych.

Pełny kurs w trybie e-learning – platforma Moodle umożliwia utworzenie pełnego kursu e-learning, który wspiera tradycyjne formy kształcenia. Kurs w trybie asynchronicznym – studenci uczestniczący w kursie samodzielnie zdobywają wiedzę przechodząc przez poszczególne tematy, czytając i oglądając przygotowane materiały, wykonując quizy i zadania, dyskutując na forach oraz kontaktując się z prowadzącym poprzez czat. W bieżącym roku akademickim planowane jest uruchomienie funkcji tworzenia kursów z poziomu systemu USOS. W ramach prowadzonego kursu wykorzystuje się najczęściej następujące funkcjonalności:

- Repozytorium materiałów dydaktycznych – często materiały pomocnicze (dokumenty elektroniczne) wysyłane są studentom za pomocą poczty elektronicznej. Te same materiały można umieścić w ramach kursu Moodle. Ze względu na ograniczenie wielkości plików, platforma

nie nadaje się do przechowywania dużych plików np. materiału video, ale można osadzić w niej obiekty zewnętrzne (jako skróty) np. z repozytorium EduDrive.

- Miejsce oddawania projektów/sprawozdań – platforma umożliwia gromadzenie również materiałów przesłanych przez studentów. Zaletą jest:
  - jedno miejsce gromadzenia plików (zamiast otrzymywania ich na skrzynkę pocztową, a później poszukiwania wśród innych wiadomości e-mail);
  - bezproblemowy dostęp do nich z dowolnego miejsca;
  - ograniczenie czasu oddania;
  - możliwość oceny przesłanych materiałów, odsyłania plików do poprawy, komentowania, itp.
- Syllabus do zajęć – w kursie można umieścić zarówno program zajęć, jak również materiały oraz spis literatury do przedmiotu.
- Dziennik ocen – kurs można traktować jak elektroniczny dziennik, w którym istnieje możliwość:
  - oceny zarówno przesłanych materiałów, plików, quizów, sprawozdań, ale również oceny zadań wykonanych fizycznie i niewysłanych do kursu;
  - oceny końcowej, która jest wyliczana automatycznie według wybranego schematu, jak również wyliczona według wzoru (wymagań) prowadzącego z uwzględnieniem wag, mnożników, itp.
- Zamknięte forum dyskusyjne – dodając do kursu forum dyskusyjne można tworzyć zamknięte dyskusje ukierunkowane na dany temat z możliwością wzajemnej oceny postów przez studentów, istnieje kilka gotowych typów forów, które pozwalają np. na pokazanie studentom innych postów dopiero po umieszczeniu przez nich własnej odpowiedzi. Istnieje możliwość ograniczania ilości wiadomości i czasu pomiędzy kolejnymi postami publikowanymi w systemie.
- Narzędzie do komunikacji – (forum dyskusyjne, czat) – platforma umożliwia wiele form komunikacji studentów i prowadzących, np. forum dyskusyjnego czy też czat (uproszczona wersja komunikatora Messenger).
- Narzędzie do pretestów/kolokwium – system posiada wiele form automatycznego sprawdzania wiedzy studentów zarówno w formie pytań tekstowych, jak również graficznych. Większość z nich może być oceniana automatycznie bez udziału prowadzącego, co świetnie nadaje się na pretesty do zajęć, dające obraz przygotowania się do ćwiczeń. Oceny z testów automatycznie pojawiają się w dzienniku ocen, można ograniczać czas trwania testu, a także okres w jakim jest dostępny.

Microsoft Teams – to system umożliwiający komunikację indywidualną i grupową on-line, w tym chaty i videospotkania, a także przechowywanie i udostępnianie plików. MS Teams to aplikacja pakietu Office365 dostępna poprzez przeglądarkę. Aplikacje na systemy Windows, macOS i Linux oraz Android i iOS dostępne są na oficjalnej stronie Microsoft. W wypadku korzystania z wersji w przeglądarce internetowej, niezbędne jest korzystanie przeglądarki Microsoft Edge, Google Chrome lub Opera. Maksymalna liczba osób w jednej konferencji wideo wynosi 250. Główne możliwości aplikacji to tworzenie zespołu z dedykowaną grupą studencką; czat grupowy lub indywidualny; udostępnianie plików, linków, prezentacji; podpinanie innych źródeł i narzędzi jak YouTube, Trello, MindMeister, Jira, GitHub, Evernote; integracja z innymi aplikacjami Office 365; wideokonferencje lub połączenia głosowe w czasie rzeczywistym z opcją nagrania i udostępnienia; w czasie trwania wideokonferencji udostępnianie plików, pulpitu, linków, prezentacji; notes zajęć; zadania dla studentów z punktacją i wymaganiami; ocenianie i informacja zwrotna. Ze względu na swoją funkcjonalność MS Teams służy zasadniczo do prowadzenia zajęć synchronicznych oraz odbywania konsultacji.

Usługi

Microsoft Office365 – to usługa chmurowa udostępniająca zbiór aplikacji online bezpłatnie dla nauczycieli akademickich i studentów. W skład zestawu aplikacji wchodzi:

- odpowiedniki pakietu MS Office (np. MS Word, MS Excel, MS PowerPoint). Wersje online mogą mieć nieco ograniczoną funkcjonalność w porównaniu do instalowanych on-premise.

- szereg aplikacji usprawniających pracę grupową i indywidualną, m.in: OneNote – notatnik elektroniczny, kalendarz, link do repozytorium OneDrive, MS Teams – praca grupowa i wideokonferencje, WhiteBoard – tablica współdzielona.

Microsoft Azure Dev Tools for Teaching – Microsoft Imagine – narzędzia Azure Dev Tools for Teaching (wcześniej znane jako Microsoft Imagine Standard i Premium) to oferta oparta na subskrypcji dla szkół i działów technologicznych oraz programów naukowych, technologicznych, inżynierskich i matematycznych (STEM).

5.2.4. Sprzęt komputerowy

Dla potrzeb dydaktyki stworzono 5 laboratoriów komputerowych (w tym Lab5 oddany do użytku we wrześniu 2023) które posiadają na wyposażeniu łącznie 137 maszyn klasy PC firmy Dell, w większości wyposażonych w procesory Intel Core generacji 8 lub wyżej. W posiadaniu jest także serwer sieci lokalnej oparty o system operacji Windows Server 2016 z własną domeną i serwerem DHCP co umożliwi scalenie wszystkich 137 komputerów dydaktycznych w jednej domenie, bezpieczną wymianę informacji oraz wystawienie zasobów sieci lokalnej (w tym dysków sieciowych) dla studentów. Wydział samodzielnie zarządza siecią lokalną oraz zasobami informatycznymi dydaktyki co umożliwi elastyczność i skraca czas wdrożenia nowych rozwiązań oraz czas reakcji na incydenty. Laboratoria komputerowe wyposażone są w najnowszej klasy projektory oraz systemy nagłośnienia.

5.2.5. Inne

W ramach internacjonalizacji dydaktyki dla potrzeb dydaktyki w języku angielskim na Wydziale funkcjonują maszyny wirtualne w całości zlokalizowane w anglojęzycznym środowisku pracy. Maszyny takie studenci mogą uruchamiać zdalnie lub lokalnie.

5.3. Ułatwienia dla niepełnosprawnych

Do udogodnień dla osób niepełnosprawnych w budynku Wydziału należą:

- podjazd dla wózków przy głównym wejściu do budynku,
- specjalne stoliki w górnych rzędach sal w formie audytorium (I-VI), pozwalające na podjechanie wózkiem do blatu,
- system ewakuacyjny szczególnie przydatny dla osób niepełnosprawnych na piętrach głównego budynku,
- pętle indukcyjne wzmacniające sygnał dla niedosłyszących w dwóch dużych salach audytoryjnych,
- wzmacniacz sygnału dla niedosłyszących w pokoju Prodziekana ds. studenckich.

Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w bibliotece wydziałowej oraz w Bibliotece Uniwersyteckiej, której budynek sąsiaduje z Wydziałem to:

- w bibliotece wydziałowej znajduje się powiększalnik tekstu dla osób niedowidzących (ISEE HD),
- osoby niedowidzące mogą w Bibliotece Uniwersyteckiej korzystać z trzech miejsc z powiększalnikami tekstu, dwóch komputerów z większymi klawiaturami oraz specjalnej usługi skanowania materiałów, a także uzgadniać drogą elektroniczną z pracownikami Biblioteki inne ułatwienia,
- drukarka do Braile'a dostępna jest w Bibliotece Uniwersyteckiej na pierwszym piętrze, na prawo od schodów,
- w trakcie instalacji jest pięć specjalnych komputerów z oprogramowaniem odczytującym tekst drukowany oraz z możliwością powiększania tego tekstu (pierwsze dwa są już zainstalowane, jeden w Czytelnicy Zbiorów Specjalnych, drugi przy kolekcji Sztuka w Wolnym Dostępie, na drugim piętrze),
- opis udogodnień dostępu do zasobów bibliotecznych dla osób niepełnosprawnych znajduje się na stronie <https://www.bu.umk.pl/niepelnosprawni>

5.4. Infrastruktura do pracy własnej

Jako pomieszczenia wydzielone specjalnie do pracy własnej studentów funkcjonuje zabudowa w holu przy sali VI oraz dwa pokoje przy bibliotece wydziałowej. Studenci chętnie korzystają również

z krzeseł i stolików rozstawionych w holu i na piętrach głównej części budynku Wydziału oraz gdy pozwalają na to warunki pogodowe, z ławek na patio. W budynku w salach zajęciowych i na korytarzach jest dostęp dla studentów do sieci Internetu bezprzewodowego WiFi Eduroam. Podjęto działania w celu dalszego wzmocnienia sygnału tej sieci (starania o zakup punktów dostępu o jeszcze większej mocy sygnału). W wyznaczonych godzinach dyżurów studenci mają swobodny dostęp do komputerów w pracowniach komputerowych.

5.5. Zasoby biblioteczne

Wydział zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Studenci i nauczyciele akademicy Wydziału mają zapewniony codzienny dostęp do Biblioteki Głównej UMK, która jest jedną z największych bibliotek uniwersyteckich w Polsce. Według stanu na koniec 2022 roku BG UMK posiadała 1 483 612 książek, 648 197 egzemplarzy czasopism, 556 665 jednostek zbiorów specjalnych. Dostęp do zasobów elektronicznych obejmował według liczby tytułów objętych licencjami: 68 baz danych, 386 166 książek elektronicznych i 33 136 tytułów czasopism elektronicznych - w tym ponad 600 tytułów czasopism polskich i zagranicznych z tematyki finansowej i rachunkowej.

W zakresie nauk o ekonomii i finansach oraz zarządzaniu i jakości, UMK posiada subskrypcje m.in. w bazach takich jak: Business Source Complete, EMIS, Wiley, Newspaper Source, Regional Business News, EBSCO eBook Collection, Academic Search Ultimate, JSTOR, MasterFILE Premier, SpringerLINK oraz Scopus. Regulaminy Biblioteki zamieszczone są na stronie <https://www.bu.umk.pl/regulaminy>. Oprócz BG UMK studenci i pracownicy mają dostęp do specjalistycznej biblioteki WNEiZ. Gromadzone są w niej głównie wydawnictwa z zakresu nauk ekonomicznych oraz dziedzin pokrewnych. Biblioteka dostępna jest dla czytelników od poniedziałku do soboty. Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2022 r. to 82 112 vol., w tym 9 167 vol. czasopism. Prenumerata roczna to: 78 tytułów czasopism krajowych (w tym 34 opracowania GUS) oraz 8 tytułów czasopism zagranicznych – część posiada wersję on-line. W wolnym dostępie w czytelni znajduje się ok. 17 tys. woluminów książek, czasopisma krajowe bieżące i z lat poprzednich, oraz czasopisma zagraniczne. W wolnym dostępie w wypożyczalni znajduje się ok. 34 tys. woluminów książek. W roku 2022 liczba czytelników, którzy mogli wypożyczać w całej sieci bibliotek UMK wyniosła 39 359 z czego 5666 czytelników było bezpośrednio związanych z Wydziałem. 1677 to czytelnicy aktywnie wypożyczający zbiory Biblioteki WNEiZ w 2022 roku.

5.6. Monitorowanie i doskonalenie bazy oraz udział interesariuszy

Procedury monitorowania i doskonalenia bazy dydaktycznej są ujęte w wydziałowych i uniwersyteckich procedurach kontroli jakości, a także uwzględniają wymogi akredytacji AACSB. Studenci w trakcie badania satysfakcji mogą wskazać uwagi na temat jakości infrastruktury i innych elementów zasobów dydaktycznych Wydziału. Pracownicy Wydziału na bieżąco zgłaszają uwagi dotyczące bazy dydaktycznej kierownikowi administracyjnemu i Dziekanom.

Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy zwany dalej Systemem Doskonałości Akademickiej (SDA). Jego zadaniem jest nie tylko doskonalenie jakości kształcenia, rozumianej jako poziom uzyskanych efektów uczenia się oraz poziom jakości realizowanych procesów umożliwiających osiągnięcie tych efektów, ale także doskonalenie jakości organizacji pracy rozumianej jako jakość wewnętrznych procesów realizowanych na Uniwersytecie, umożliwiających osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia oraz doskonalenie jakości w zakresie organizacji i warunków kształcenia i pracy na Uniwersytecie. W skład SDA wchodzi wydziałowe systemy zapewniania jakości kształcenia i wydziałowi koordynatorzy ds. jakości kształcenia. Zadania SDA są realizowane przede wszystkim poprzez pomiar, monitorowanie oraz analizę jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście spełnienia potrzeb i oczekiwań studentów, a także realizacji praw i obowiązków pracowników. Cyklicznie wykonywane jest badanie satysfakcji studentów, pracowników i absolwentów. (Podstawa prawna: Uchwała Nr 45 Senatu

Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.)

Przedmiotem procedury badania satysfakcji studentów jest zbieranie danych dotyczących poziomu zadowolenia studentów odnoszących się do funkcjonowania Uniwersytetu. Ocenie podlegają aspekty organizacji pracy Uniwersytetu istotne z punktu widzenia studentów w podziale na takie grupy jak: 1) elementy infrastruktury jednostki prowadzącej kształcenie; 2) administracja jednostki prowadzącej kształcenie; 3) komunikacja wewnętrzna; 4) program studiów i zajęcia dydaktyczne; 5) infrastruktura wspólna Uniwersytetu; 6) satysfakcja ogólna z jakości oferty jednostki prowadzącej kształcenie. Badanie satysfakcji studentów odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata. Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia dokonuje przeglądu aktualności procedury badania satysfakcji studentów raz w roku. (Podstawa prawna: Zarządzenie Nr 211 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie procedury badania satysfakcji studentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.)

Pracownicy Uniwersytetu, studenci i uczestnicy studiów podyplomowych mogą zgłaszać propozycje działań doskonalących, w oparciu o własne obserwacje i doświadczenia, raporty dotyczące wewnętrznych pomiarów oraz wyniki wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Zgłoszeń dokonuje się za pomocą internetowej Karty działań doskonalących, dostępnej po zalogowaniu na stronę internetową Uniwersytetu. Zgłoszenie wpływa do Działu Kształcenia. (Podstawa prawna: Zarządzenie Nr 167 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 września 2020 r. w sprawie doskonalenia jakości kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.)

Na Wydziale funkcjonuje Rada Biznesu powołana z inicjatywy polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw współpracujących z Wydziałem na wielu płaszczyznach. Radę tworzy zespół wybitnych praktyków – przedsiębiorców i menedżerów. Służy ona realizacji misji Wydziału, zwłaszcza w zakresie kreowania nowych, wartościowych projektów edukacyjnych, naukowych i eksperckich, a także wspieraniu jego rozwoju i budowaniu relacji pomiędzy nauką i biznesem przynoszących trwałe, obustronne korzyści. W toku tych działań Rada wnosi również wkład w optymalizację zasobów edukacyjnych Wydziału (Skład Rady Biznesu WNEiZ UMK w kadencji 2021 – 2025 – Załącznik 3.5.2.)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość podlegają i nadal podlegają cyklicznej weryfikacji spełniania wysokich standardów międzynarodowych. Pozwala to Wydziałowi kontynuować posiadanie akredytacji Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Wyższych Szkół Biznesu – The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB). Baza dydaktyczno-naukowa wykorzystywana na kierunku finanse i rachunkowość w pełni odpowiada wysokim międzynarodowym standardom i jest stale doskonalona.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Jednym z priorytetów Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania jest nawiązywanie i rozwijanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności z przedsiębiorcami i przedstawicielami różnych instytucji, w tym organizacjami zawodowymi.

6.1. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w Strategii Wydziału

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest i była bardzo istotna dla władz i społeczności Wydziału. Świadczyć może o tym fakt wpisania takiej współpracy już do Strategii Wydziału na lata 2012-2020, gdzie wśród celów strategicznych zapisano „Wykreowanie wizerunku uczelni bliskiej praktyce gospodarczej, promującej społecznie odpowiedzialny biznes i pozytywne relacje”¹⁴.

Następnie waga tego zagadnienia została uwzględniona w Strategii Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2019-2024. Jednym z celów strategicznych tam zapisanych jest rozwijanie współpracy i kształtowanie wzajemnych powiązań z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Podobnie jest w przypadku Strategii Wydziału na lata 2023-2030¹⁵, w której jako główny cel zapisano zwiększenie wpływu społeczności akademickiej Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania na otoczenie poprzez badania, kształcenie i przedsięwzięcia stymulujące zrównoważony rozwój, cyfryzację oraz konkurencyjność organizacji, regionów i gospodarki. Jednym z trzech celów szczegółowych jest wzmocnienie współpracy z Partnerami w zakresie specjalizacji Wydziału tj. działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju, cyfryzacji oraz konkurencyjności organizacji, regionów i gospodarki.

W celu weryfikacji stopnia realizacji celów strategicznych w zakresie partnerstwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym wyznaczono dwa mierniki, do których zaliczono:

- liczbę przedsięwzięć zrealizowanych wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie specjalizacji Wydziału;
- liczbę uczestników przedsięwzięć (liczba osobopredsięwzięć) zrealizowanych z udziałem interesariuszy zewnętrznych (udział czynny lub bierny) z zakresu specjalizacji Wydziału.

Cel strategiczny w zakresie wpływu społeczności akademickiej na otoczenie osiągnięty zostanie poprzez oparcie rozwoju Wydziału na trzech filarach:

- umiędzynarodowieniu;
- przedsiębiorczości;
- spirali wartości w relacjach z interesariuszami.

Umiędzynarodowienie rozumiane jako zwiększanie zasięgu przedsięwzięć Wydziału, co będzie mierzone liczbą aktywnych interesariuszy zagranicznych współpracujących w zakresie specjalizacji Wydziału.

Przedsiębiorczość rozumiana jako inspirowanie społeczności Wydziału do podejmowania nowych wyzwań organizacyjnych. Wskaźnikiem tego celu będzie liczba pracowników biorących udział w inicjatywach mobilnościowych w kraju i za granicą w tym z zakresu specjalizacji Wydziału oraz liczba studentów biorących udział w inicjatywach mobilnościowych w kraju i za granicą (wszystkie wyjazdy z czynnym udziałem, w tym Erasmus (w roku akademickim zakończonym w roku pomiaru), konferencje krajowe i zagraniczne.

---

¹⁴ Strategia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2012-2020.

¹⁵ Strategia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2023-2030.

Spirala wartości rozumiana jako zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zwiększanie potencjału organizacyjnego Wydziału. Będzie to mierzone liczbą interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych w organizację przedsięwzięć oraz udziałem pracowników i studentów w organizacji przedsięwzięć z udziałem interesariuszy zewnętrznych.

Powyższe cele, zadania i mierniki zawarte w najnowszej strategii mają doprowadzić do realizacji zaplanowanych działań, głównie w zakresie zwiększenia znaczenia i wykorzystania wyników prowadzonych badań, wzmocnienia konkurencyjności studentów oraz intensyfikacji współpracy z pozostałymi interesariuszami.

Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami jest realizowana przy wsparciu kluczowych organizacji branżowych i instytucji, takich jak: Związek Banków Polskich, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Controllerów.

Współpraca Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie leży jedynie w sferze życzeń samego tylko Wydziału. Szukają jej także i sami przedsiębiorcy, czego najlepszym przykładem jest liczba ponad 140 podpisanych umów o współpracy. Kolejne działania podejmowane przez społeczność Wydziału z pewnością będą sprzyjać rozwojowi tej współpracy.

6.2. Prodziekana ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym

Merytoryczny nadzór nad współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym sprawuje zespół doświadczonych pracowników pod kierunkiem Prodziekana ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym. Zespół ten odpowiada za koordynację, monitorowanie i ewaluację działań, a także za nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z partnerami ze środowiska społeczno-gospodarczego. Powołanie osoby odpowiedzialnej za rozwijanie kontaktów z otoczeniem Wydziału w funkcji Prodziekana świadczy o bardzo dużej determinacji społeczności Wydziału do wsłuchiwania się w głosy płynące z tego środowiska.

W ramach współpracy instytucjonalnej związanej z procesem i koncepcją kształcenia Wydział z jednej strony oferuje wsparcie inicjatyw przedsiębiorstw w zakresie dotarcia do najlepszych studentów i absolwentów poprzez organizację praktyk i staży studenckich, współpracę z wiodącymi studenckimi kołami naukowymi oraz promowanie osiągnięć przedsiębiorców wywodzących się z UMK. Z drugiej strony współpraca z otoczeniem zewnętrznym ma na celu współtworzenie i opiniowanie oferty edukacyjnej Wydziału, organizację tematycznych seminariów magisterskich, organizację szkoleń i warsztatów, śniadań biznesowych, konferencji, spotkań tematycznych, branżowych spotkań networkingowych, promocję dobrych praktyk biznesowych, organizacji kampanii wizerunkowych i włączania przedsiębiorców w prowadzone na Wydziale zajęcia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, oprócz celów ściśle związanych z procesem kształcenia, ma na celu także poszukiwanie partnerów naukowych do projektów finansowanych ze środków unijnych i NCBiR.

Wskazując na zaangażowanie – wskazanych w strategii wydziału – interesariuszy zewnętrznych w proces kształcenia w UMK na kierunku finanse i rachunkowość należy wskazać na częste uczestnictwo pracowników Wydziału w spotkaniach i wydarzeniach praktycznych lub branżowych organizowanych przez wiodące instytucje lub organizacje z obszaru finansów i ekonomii. Przykładowo pracownicy Wydziału w sposób trwały współpracują ze stowarzyszeniem ICV, GPW w Warszawie, CFA Society Poland uczestnicząc w profesjonalnych wydarzeniach organizowanych przez ww. instytucje. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość regularnie uczestniczą w kongresach finansowych, takich jak Cashless Congress, Europejski Kongres Finansowy, Kongres Consumer Finance, Kongres Bankowości Detalicznej, Kongres Bankowości Korporacyjnej, Controlling Intelligence Adventure, Międzynarodowe Forum Gospodarcze TIME organizowanych przez i dla środowiska finansowego. Wszystkie wymienione powyżej imprezy mają charakter prestiżowy i służą dyskusji, prezentacji i wymianie poglądów w obszarze najbardziej istotnych i najnowszych problemów finansów, rynków kapitałowych i bankowości. Poruszana tam problematyka jest następnie

wprowadzana do programu studiów oraz przekazywana studentom podczas zajęć przez pracowników uczestniczących w wymienionych wydarzeniach.

6.3. Rada Biznesu

Bezpośrednim łącznikiem pomiędzy społecznością Wydziału a otoczeniem społeczno-gospodarczym jest Rada Biznesu, która składa się z przedstawicieli polskich i międzynarodowych przedsiębiorstw współpracujących z Wydziałem na wielu płaszczyznach. Rada ta pełni rolę doradczą, opiniodawczą i konsultacyjną, a także inicjuje i wspiera nowe projekty i pomysły.

Radę stanowi grupa znakomitych praktyków – przedsiębiorców i menedżerów. Jej zadaniem jest realizować misję Wydziału, szczególnie w tworzeniu nowych, wartościowych projektów edukacyjnych, naukowych i eksperckich, a także pomagać w rozwoju Wydziału i nawiązywaniu relacji między nauką a biznesem, które przynoszą trwałe, obustronne korzyści. Osoby należące do Rady Biznesu mają możliwość przedstawiania swoich uwag, opinii i propozycji dotyczących np.: efektów uczenia się, programów studiów oraz sylabusów przedmiotu.

W skład Rady Biznesu WNEiZ UMK w kadencji 2021 – 2025 wchodzi (w kolejności alfabetycznej):

- Andrzej Derkowski – Dyrektor Biura Controllingu, Neuca SA
- Agnieszka Głowacka – Wiceprezes Zarządu, Erbud SA
- Stefan Kamiński – Prezes, Krajowa Izba Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
- Mirosław Klepacki – Prezes Zarządu, Aparator SA
- Michał Korolko – Prezes Zarządu, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
- Anna Kostrzewska – Dyrektor HR, Hendrickson Poland sp. z o.o.
- Arkadiusz Krasowski – Partner, EY
- Paweł Neumann – Doradca Ekonomiczny Prezesa Zarządu, TZMO SA
- Jacek Rutkowski – Prezes Zarządu Komplementariusza Komandytariusza, MAT-BUD sp. z o.o., sp.k.
- Wojciech Sobieszak – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Cereal Partners Poland Toruń-Pacific sp. z o.o.
- Małgorzata Szalewska-Urbańska – Dyrektor HR, Wiceprezes Zarządu ds. Pracowniczych, Cereal Partners Poland Toruń-Pacific sp. z o.o.
- Magdalena Tomicka – Dyrektor HR, Atos Poland Global Services sp. z o.o.
- Robert Wichłacz – Członek Zarządu, Atos Poland Global Services sp. z o.o.

Z ramienia Wydziału w pracach Rady biorą udział członkowie kolegium dziekańskiego: Dziekan dr hab. Jerzy Boehlke, prof. UMK, dr hab. Marlena Ciechan-Kujawa, prof. UMK, Prodziekan ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, dr Ryszard Lorenczewski, Prodziekan ds. Studenckich, dr Aranka Ignasiak-Szulc, Prodziekan ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju oraz dr Mariusz Lewandowski, będący koordynatorem współpracy pomiędzy Radą a Wydziałem.

Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami jest przykładem dobrej praktyki w zakresie łączenia świata nauki i biznesu. Jest to korzystne zarówno dla Wydziału, jak i dla przedsiębiorców, ponieważ przyczynia się do wzrostu innowacyjności, konkurencyjności i rozwoju gospodarczego. Jest to także korzystne dla studentów i absolwentów, ponieważ mają oni dzięki temu możliwość brania udziału w wielu wykładach, warsztatach prowadzonych przez doświadczonych menedżerów, a także zdobywania doświadczenia zawodowego. To wszystko powinno ułatwić im wejście na rynek pracy i rozwój kariery zawodowej. Współpraca ta jest zgodna z misją WNEiZ, która brzmi: „Naszą misją – społeczności akademickiej Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania – jest prowadzenie badań naukowych wzbogacających wiedzę o gospodarce, kształcenie na bazie najnowszych osiągnięć teorii i rozwiązań praktycznych oraz kształtowanie postaw społecznej odpowiedzialności, otwartości i pozytywnych relacji”.

Jedną z kluczowych aktywności Rady w zakresie wsparcia procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość było zaopiniowanie **nowej ścieżki – finanse and accounting – stanowiącej anglojęzyczną wersję i rozwinięcie kierunku finanse i rachunkowość**. W wymienionym obszarze

szczególne znaczenie miał również interesariusz zewnętrzny tzn. Uniwersytet w Oldenburgu (Niemcy). Z racji włączenia anglojęzycznej ścieżki do programu podwójnego dyplomu, wszystkie zajęcia prowadzone w UMK w ramach ścieżki, jak również ich treści były uzgadniane i mapowane z partnerem niemieckim, co dodatkowo podkreśliło aktualność i atrakcyjność oferty kształcenia kierowanej zarówno do studentów polskich, jak i zagranicznych.

6.4. BIZNESHUB

Od 1 kwietnia 2023 roku na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania działa BIZNESHUB, który jest miejscem, gdzie nauka spotyka się z biznesem. To jedna z nielicznych w kraju inicjatyw, która ma na celu wspieranie rozwoju kompetencji, przedsiębiorczości i innowacyjności. BIZNESHUB oferuje szeroki zakres usług dla różnych grup odbiorców, takich jak przedstawiciele biznesu, studenci, absolwenci, pracownicy naukowcy i społeczność lokalna. BIZNESHUB świadczy na rzecz tych społeczności usługi w czterech podstawowych obszarach, jak:

- Usługi doradcze: profesjonalne doradztwo w zakresie finansów, rachunkowości, zarządzania wartością, restrukturyzacji, oceny projektów inwestycyjnych i analizy danych. Zespół ekspertów z Wydziału pomaga znaleźć optymalne rozwiązania dla biznesu.
- Usługi dla przedsiębiorców: wsparcie studentów, którzy mają pomysł na własny biznes. Wydział pomaga opracować biznesplan, znaleźć źródła finansowania, zbudować zespół i nawiązać kontakty z potencjalnymi partnerami. Wydział oferuje także mentoring i coaching.
- Usługi edukacyjne: organizacja kursów i szkoleń, które podnoszą kwalifikacje i rozwijają kompetencje. Wydział przygotowuje ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb rynku i oczekiwań różnych interesariuszy. Wydział oferuje standardową ofertę lub szkolenie na miarę dla organizacji. Kursy i szkolenia obejmują takie tematy jak: zarządzanie, marketing, finanse, rachunkowość, podatki, prawo, statystyka, ekonometria, programowanie, analityka danych i wiele innych.
- Usługi współpracy: organizacja wydarzeń, które łączą świat nauki i biznesu. Wydział organizuje regularne spotkania networkingowe, konferencje, seminaria, warsztaty i panele dyskusyjne. Wydarzenia są doskonałą okazją do wymiany wiedzy, doświadczeń i pomysłów.

BIZNESHUB oferuje swoje usługi w 12 obszarach takich, jak: Controlling, rachunkowość, doradztwo finansowe, podatki; badania i analizy rynku; Procesy wewnętrzne w organizacji; Zarządzanie strategiczne; Zarządzanie IT; Logistyka; Cyfryzacja; Innowacje; Marketing i sprzedaż; Zarządzanie zasobami ludzkimi i komunikacja interpersonalna; Wsparcie jednostek administracji; Komunikacja z interesariuszami.

W samym tylko obszarze Controlling, rachunkowość, doradztwo finansowe, podatki, są to usługi doradztwa transakcyjnego, wyceny przedsiębiorstw i doradztwa w zakresie zarządzania wartością, restrukturyzacji i plany naprawcze, oceny projektów inwestycyjnych, analizy sprawozdań finansowych przedsiębiorstw, prognozowania i modelowania sprzedaży, kosztów, zysku, ekspertyzy w zakresie podatków VAT i CIT, analizy aktuarialne, wdrażanie procesów i narzędzi rachunkowości zarządczej, doradztwo w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym, doradztwo w zakresie inwestycyjnych produktów finansowych, szkolenia księgowe w języku polskim i angielskim.

W celu zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług, BIZNESHUB współpracuje nie tylko z doświadczonymi pracownikami Wydziału, ale także prowadzi współpracę z pięcioma centrami naukowymi na Wydziale, które zajmują się badaniami oraz działaniami edukacyjnymi w obszarach strategicznych dla rozwoju gospodarki i społeczeństwa. Są to:

- Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych, które zajmuje się badaniami nad cyfryzacją sektora finansowego i jego wpływem na gospodarkę i społeczeństwo.
- Centrum Przywództwa i Społecznej Odpowiedzialności Biznesu, które promuje ideę zrównoważonego rozwoju i etycznego biznesu.
- Centrum Projektowania Doświadczeń w Branży Spotkań i Turystyce, które bada i tworzy nowe formy i jakość usług turystycznych i spotkań biznesowych.

- Centrum Badań Europy Środkowej i Wschodniej, które analizuje procesy polityczne, gospodarcze i społeczne w regionie Europy Środkowej i Wschodniej.
- Centrum Danych Badawczych Federalnej Agencji Pracy w Norymberdze, które udostępnia i wykorzystuje dane z niemieckiego rynku pracy do badań i analiz.

Aktywności wydziałowego BIZNESHUB spotkały się z dużym zainteresowaniem społeczności z otoczenia społeczno-gospodarczego. Prowadzone są intensywne rozmowy z firmami, prezentowane są propozycje społeczności Wydziału dla biznesu. Do listopada 2023 roku podpisano już 3 umowy na usługi eksperckie oraz zorganizowano 10 wydarzeń dla pracowników, studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego, m.in. ze spółką giełdową Neuca SA. Warto wspomnieć tu o takich projektach, jak cykliczne Śniadania Biznesowe - spotkania networkingowe dla przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego czy o otwartych webinarach, nie tylko dla studentów. Należy podkreślić, że wszystkie te projekty i podpisane umowy udało się zrealizować w bardzo krótkim czasie funkcjonowania BIZNESHUB na Wydziale. Biorąc pod uwagę potrzebny czas na jego organizację, podjęcie pracy w pełnym zakresie i okres wakacyjny, opinie płynące z otoczenia, lista podpisanych umów i zrealizowanych przedsięwzięć mogą napawać optymizmem.

6.5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w realizacji wspólnych projektów

Współpraca z Radą Biznesu czy działalność BIZNESHUB nie są jedynymi formami współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, w ramach licznych projektów, współpracują z wieloma prestiżowymi instytucjami i przedsiębiorstwami. Taka współpraca ma miejsce w każdym okresie, ale tylko na przykładzie roku akademickiego 2022-2023 zrealizowano następujące wydarzenia przy dużym udziale partnerów zewnętrznych, jak np.:

- LXIX edycja Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Rachunkowości w 2022 roku, gdzie partnerami byli: The Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), Polska Agencja Nadzoru Audytowego (PANA), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce (SKwP), Międzynarodowe Stowarzyszenie Controllerów (ICV), Polska Izba Biegłych Rewidentów (PIBR).
- V edycja Ogólnopolskiej Konferencji z Zakresu Historii Rachunkowości – ABACUS w 2022 roku pod patronatem Prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce i przy współpracy ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce.
- X edycja międzynarodowej konferencji Finanse i rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju - Gospodarka – etyka – środowisko w 2023 roku, gdzie partnerami byli: Polska Akademia Nauk, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Stowarzyszenie Finansów i Rachunkowości na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, Gazeta Bankowa, wgospodarce.pl.
- III edycja Copernican Digital Forum w 2023 roku, gdzie partnerami byli: Prezydent Miasta Torunia, Krajowa Izba Rozliczeniowa, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Związek Banków Polskich, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Ministerstwo Finansów, Nicolaus Bank, Novelpay, Polcard by Fiserv, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Fundacja Polska Bezgotówkowa.
- Seminarium Sztuczna inteligencja w zarządzaniu projektami w 2023 roku. Partnerem tego wydarzenia był Project Management Institute.
- Digital marketing i data science DigitalLab we współpracy z Allegro i Naffy.

Współpraca ta nie ogranicza się wyłącznie do organizacji konferencji, ale także wiąże się z udostępnianiem danych do pisania prac dyplomowych, przyjmowaniem studentów na praktyki i staże. Wspierani są również nauczyciele akademicki w przekazywaniu praktycznych zagadnień do tematów poruszanych w trakcie zajęć, czego przykładem mogą być spotkania, które odbyły się tylko w latach 2022-23. Wówczas swoim doświadczeniem dzielili się:

- Arkadiusz Krasowski, niezależny audytor w Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa: Audyt w instytucjach finansowych.

- Sylwia Bratkowska-Gburek, koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych: Przepisy regulujące składki na ubezpieczenia społeczne dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.
- Jarosław Kowalik, Controlling Department Manager w firmie Norian Accounting: Wykorzystanie relacyjnych baz danych w controllingu.
- Dawid Piekański, lider zespołu Business Intelligence w CUK Ubezpieczenia: Wykorzystanie języka DAX w zarządzaniu zbiorami danych i informacją.
- Roman Olszewski, Kierownik ds. Analiz BI i Jagoda Czaster - Specjalista ds. Analiz BI w grupie Neuca: Praktyczne aspekty zarządzania i projektowania baz danych.
- Wojciech Pyrek, Zastępca Dyrektora Finansowego w Ampol-Merol: Zastosowanie narzędzi controllingu w zarządzaniu hotelem.
- Eugeniusz Gatnar, pełnił funkcję członka zarządu Narodowego Banku Polskiego (2010-2016) oraz członka Rady Polityki Pieniężnej (2016-2022): Inflacja i funkcjonowanie Rady Polityki Pieniężnej.
- Jan Sarnowski, Członek zarządu w KUKA S.A.: Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych.
- Maciej Panert, Dyrektor Finansowy w Nicrometal: Controlling na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa; Maciej Panert, Dyrektor Finansowy, Paweł Szeffler – Menedżer ds. controllingu i analityki biznesowej/ Nicrometal: Od excela do Power BI - Jak wyglądało wdrożenie i rozwój systemu analiz i raportowania w Nicrometal.
- Marek Magolan, Financial Controller w firmie CTDI: Zadania działu controllingu w procesie zamknięcia miesiąca.
- Paulina Karska Kierownik ds. controllingu i budżetowania w Pallmed: Pięć filarów budżetowania - współpraca, pozyskanie danych, weryfikacja, prezentacja budżetu, wyzwania.

6.6. SME Internationalisation Exchange (SIE)

Na podstawie umowy z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego SA, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu zaangażował się w międzynarodowy projekt SME Internationalisation Exchange (SIE), którego głównym zadaniem jest dzielenie się wiedzą i doświadczeniami dotyczącymi pomocy przedsiębiorstwom we wchodzeniu na rynki zagraniczne.

Projekt SME Internationalisation Exchange realizowany jest przez grupę siedmiu organizacji z różnych państw europejskich, na czele której stoi Kent County Council – organ władzy regionalnej hrabstwa Kent w Wielkiej Brytanii. W Polsce regionalnym partnerem projektu jest Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA. Projekt otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu INTERREG Europa, a jego wykonanie przewidziane było od kwietnia 2016 roku do marca 2021 roku.

Głównym celem umowy między Uniwersytetem Mikołaja Kopernika a Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego jest współpraca w ocenianiu i poprawianiu polityki pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom w ich internacjonalizacji, zwłaszcza przedsiębiorstw z województwa kujawsko-pomorskiego, oraz wprowadzenie zmian polityki w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa.

6.7. Studia podyplomowe

Nauczycie akademicki prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość wykorzystują swoje relacje biznesowe do przyciągnięcia różnych partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego do organizacji i prowadzenia studiów podyplomowych. Przykładem takiej współpracy mogą być studia podyplomowe:

- Zarządzanie projektami „Project Management” (13. edycji) - Autorski program zarządzania projektami, realizowany we współpracy z Project Management Institute Poland Chapter (PMI PC) dostarcza osobom realizującym projekty lub zamierzającym rozpocząć pracę w tym zakresie praktyczną wiedzę w kluczowych obszarach zarządzania projektami oraz umożliwia zdobycie umiejętności skutecznego stosowania profesjonalnych narzędzi oraz tradycyjnych i zwinnych

metod zarządzania. Zajęcia prowadzone są przez osoby realizujące od wielu lat projekty biznesowe, informatyczne, i in. (również międzynarodowe).

- Business Controlling (9. edycji) - Autorski program kształtujący wiedzę, umiejętności i kompetencje w pracy controllera, realizowany we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV. Wyróżniony certyfikatem Studia z Przyszłością przyznawany kierunkom o nowoczesnej koncepcji najwyższej jakości kształcenia, dostosowaniem do potrzeb pracodawców. Efektem tej współpracy są urozmaicone zajęcia dydaktyczne prowadzone przez praktyków – przedstawicieli Partnera oraz ich wkład merytoryczny w program studiów. Absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia studiów podyplomowych UMK oraz świadectwa ICV w języku polskim i angielskim.

6.8. Praktyki gospodarcze

We współpracy z otoczeniem biznesowym, Wydział prowadzi program praktyk i staży studenckich, które stanowią ważny element kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK. Celem praktyk jest w szczególności kształtowanie konkretnych umiejętności i kompetencji zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki, zgodnych z efektami uczenia się określonymi dla kierunku. Ponadto umożliwiają one studentom zdobycie cennych umiejętności i doświadczeń zawodowych, które przydadzą się im w przyszłej karierze. Praktyki są także okazją do nawiązania kontaktów z potencjalnymi pracodawcami i partnerami biznesowymi.

Wydział oferuje studentom bogatą i zróżnicowaną ofertę praktyk, dostosowaną do ich indywidualnych potrzeb i preferencji. Studenci mogą wybierać spośród wielu firm, z którymi Wydział współpracuje, lub samodzielnie szukać miejsc, w których chcą odbyć praktykę. Mogą też decydować o terminie, długości i rodzaju praktyki, zależnie od swojej specjalności i zainteresowań. Funkcjonujący na Wydziale system praktyk został szczegółowo opisany w dokumencie - Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Wydział dba o to, aby praktyki były jak najbardziej korzystne zarówno dla studentów, jak i dla firm. Dlatego regularnie konsultuje się z pracodawcami, np. członkami Rady Biznesu, aby dowiedzieć się, jakich kompetencji oczekują od absolwentów i jak można je rozwijać. Wydział zapewnia także studentom wsparcie i opiekę w trakcie praktyk, pomagając im w rozwiązywaniu problemów i monitorując ich postępy. Wydział ma wykwalifikowany i zaangażowany zespół osób odpowiedzialnych za organizację i koordynację praktyk studenckich.

Dodatkowo, studenci mogą w każdej chwili sprawdzić aktualną ofertę praktyk i staży na dedykowanej stronie internetowej pod adresem: <https://www.econ.umk.pl/student/rozwoj-i-kariera/praktyki-i-staze/>. Dostępne są tam też niezbędne w procesie rekrutacji do firm dokumenty.

W celu poszerzenia oferty dla studentów, Wydział współpracuje z uczelnianym Biurem Karier, które ma w swojej ofercie nie tylko oferty praktyk, ale również oferty pracy oraz oferty szkoleń prowadzonych w celu podniesienia konkurencyjności studentów na rynku pracy.

Dodatkowo studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą aplikować w programach stażowych, organizowanych przez współpracujące z Wydziałem firmy takie jak Cereal Partners Polska (grupa Nestle) z programem Yes 4 Yeti, Program CO-OP dla studentów umożliwiający realizację płatnych staży zawodowych podczas studiów, czy Grupa Neuca w ramach programu Neuca Go!

6.9. Anglojęzyczna ścieżka kierunku finanse i rachunkowość

Anglojęzyczna ścieżka studiów II stopnia funkcjonuje w ramach podpisanej w 2023 roku wspólnym wysiłkiem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK oraz Wydziału Administracji Biznesu, Ekonomii i Prawa na Uniwersytecie Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy). Wstępne

rozmowy na temat współpracy pomiędzy uniwersytetami zostały rozpoczęte już w 2019 roku spotkaniem w Oldenburgu. Z powodu pandemii Covid-19 kolejne prace nad umową o współpracy prowadzone były w sposób zdalny. Ostatecznie umowa o współpracy między UMK w Toruniu i Uniwersytetem w Oldenburgu została podpisana w czerwcu 2023 r. Studenci, którzy ukończą ten program studiów uzyskują dwa dyplomy: dyplom UMK w Toruniu (magister na kierunku finanse i rachunkowość) oraz dyplom Uniwersytetu w Oldenburgu (Master in Betriebswirtschaftslehre: Management und Recht o specjalności Buchhaltung, Finanzen, Steuern). Zajęcia w ramach tego programu odbywają się wyłącznie w języku angielskim. Pierwszy semestr studiów ma miejsce w Toruniu na uczelni macierzystej (w przypadku studentów WNEiZ UMK uczestniczą oni w zajęciach na anglojęzycznej wersji kierunku finanse i rachunkowość). Drugi semestr zajęć odbywa się w Oldenburgu, gdzie wszyscy studenci uczestniczą w zajęciach na kierunku Business Administration: Management and Law o specjalności Accounting, Finance, Taxation. Trzeci semestr ma miejsce na UMK w Toruniu (dla wszystkich uczestników programu). Semestr czwarty odbywa się na uczelni macierzystej (czyli w przypadku studentów WNEiZ – w Toruniu).

6.10. Udział biznesu w tworzeniu specjalności - controlling i analityka finansowa

Innym przykładem współpracy społeczności Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest powołanie nowej specjalności controlling i analityka finansowa na kierunku finanse i rachunkowość. Specjalność ta została uruchomiona w roku akademickim 2022-2023. Jednym z podstawowych celów przy opracowaniu programu zajęć było założenie o zgodności programu specjalności z aktualnymi i przyszłymi wymaganiami stawianymi przyszłym controllerom i analitykom finansowym w wiodących firmach województwa kujawsko-pomorskiego. Z tego powodu w trakcie prac koncepcyjnych nad programem specjalności, pracownicy Katedry Rachunkowości, która jest odpowiedzialna za specjalność, prowadzili szerokie konsultacje z controllerami i analitykami finansowymi zatrudnionymi w regionalnych firmach. W konsultacjach wzięli udział przedstawiciele takich firm, jak Neuca S.A., CUK Ubezpieczenia Sp. z o.o. Sp.k., POLOmarket Sp. z o.o., Ampol Merol Sp. z o.o.

Efektom tych konsultacji jest autorski program zajęć na specjalności w pełni odpowiadający współczesnym wyzwaniom nowoczesnego controllingu i analityki finansowej oparty na najnowszych osiągnięciach nauki oraz doświadczeniach pracowników wiodących firm w województwie kujawsko-pomorskim.

6.11. Doświadczenie zawodowe nauczycieli na kierunku finanse i rachunkowość

Kilkunastu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość posiada bezpośredni kontakt z praktyką gospodarczą, m.in. z uwagi na prowadzenie własnych firm lub zarządzanie firmami. Doświadczenie to pomaga z pewnością w bardziej przystępny sposób przedstawić praktyczne zastosowanie teoretycznych zagadnień. Wśród nich są między innymi: biegły rewident (dr Jarosław Pawłowski, dr Jolanta Wiśniewska), sędzia w stanie spoczynku (dr hab. Jerzy Naworski, prof. UMK), doradca podatkowy (dr Urszula Król, dr. hab. Damian Walczak, prof. UMK), wieloletni prezes i wiceprezes zarządu spółek kapitałowych (mgr Jacek Garbol), prowadzący własne biura rachunkowe (mgr Maja Piesiewicz, dr Aleksander Zawadzki), audytor wewnętrzny (mgr Jacek Śmigielski) oraz członkowie organów zarządzających i nadzorczych spółek kapitałowych (dr Aleksander Zawadzki, dr Ryszard Lorenczewski) – szerzej Załącznik 2.4.Charakterystyka_nauczycieli.

Niektórzy nauczyciele akademicy wraz z przedstawicielami Centrum Przedsiębiorczości Akademickiej i Transferu Technologii UMK sp. z o.o. (spółką celową powstałą na podstawie art. 86 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) prowadzą spółki spin off. W ramach tej współpracy działalność rozpoczęły Future Consulting Group sp. z o.o., Technology For Mobile sp. z o.o., Image Citadel sp. z o.o., Instytut Doskonałości Strategicznej sp. z o.o., Pharm 3000 sp. z o.o., BI-Smart sp. z o.o.

Realizują one działania m.in. w obszarach:

- Innowacyjnych form funkcjonowania w oparciu o metodycznie wypracowane autorskie rozwiązania organizacyjne i procesowe, wspierane dedykowanymi narzędziami ICT.
- Usług dla rynku bankowości internetowej oraz rynku mikropłatności w usługach publicznych.

- Innowacyjnych koncepcji audytu i narzędzi BI służących ocenie efektywności jednostek służby zdrowia.
- Innowacyjnych i interaktywnych technologii do wiernego przedstawiania obszarów inwestycyjnych, powierzchni handlowych, atrakcji turystycznych.

Komercjalizacja wiedzy i doświadczenia pracowników Wydziału w ramach spółek spin off jest ciekawą inicjatywą, która ułatwia identyfikację potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz pozwala na lepsze lokowanie badań naukowych w obszarach innowacyjnych rozwiązań i skuteczny transfer wiedzy pracowników Wydziału do otoczenia społeczno-gospodarczego.

6.12. Współpraca kół naukowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Przy katedrach, których pracownicy prowadzą zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość działają następujące studenckie koła naukowe:

- Klub Controllera (Katedra Rachunkowości Zarządczej),
- Koło Naukowe Rachunkowości (Katedra Rachunkowości Finansowej),
- Koło Naukowe Forum e-biznesu (Katedra Gospodarki i Finansów Cyfrowych),
- Studenckie Koło Giełdowe (Katedra Zarządzania Finansami),
- Studenckie Koło Naukowe Bankowości (SKNB) (Katedra Zarządzania Finansami).

Wszystkie te organizacje współpracują ściśle z partnerami gospodarczymi oraz instytucjonalnymi, w tym przede wszystkim w zakresie organizacji konferencji oraz odbywania praktyk i stażów. Współpraca ma charakter stały lub czasowy, np. na czas organizacji jakiegoś wydarzenia, np. konferencji.

Jednym z przykładów stałej współpracy jest Klub Członkowski Młodego Księgowego dla studentów, prowadzony wspólnie przez Koło Naukowe Rachunkowości oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział Okręgowy w Toruniu. Inicjatywa ta jest realizowana nieprzerwanie od 2012 roku.

Kolejnym przykładem współpracy z biznesem jest projekt Klubu Controllera nt. Robotic Process Automation - czyli do czego służy robot. Studenci z Klubu Controllera przy wsparciu merytorycznym pracowników Katedry Rachunkowości Zarządczej oraz partnerów biznesowych w 2019 roku zdobyli nagrodę w konkursie Make progress with CITI, którego organizatorami byli CITI Bank i CITI Bank Handlowy. Studentów Klubu Controllera wspierali w realizacji projektu: Międzynarodowe Stowarzyszenie Controllerów, Neuca S.A., CUK Ubezpieczenia Sp. z o.o. Sp. k., POLOmarket Sp. z o.o., Pirxon S.A., TZMO S.A.

Przykładem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest działalność Studenckiego Koła Naukowego Bankowości. Podczas corocznie organizowanej ogólnopolskiej konferencji PERSPEKTYWA – wyzwania współczesnej bankowości, finansów i gospodarki, każdorazowo odbywa się sesja praktyków. W dotychczasowych dziewięciu edycjach konferencji brali udział przedstawiciele (na szczeblu dyrektorskim lub zarządu) podmiotów takich jak: Bank Pekao SA, Bank PKO BP, Santander Bank Polska SA, Bank Millennium SA, Citibank Europe PLC Poland Branch, ING Bank Śląski SA, Nicolaus Bank, Credit Agricole Bank Polska SA, Provident Polska, NBP Oddział Bydgoszcz, MetLife SA, Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego, Warszawski Instytut Bankowości. Innym wydarzeniem cyklicznie organizowanym przez SKNB jest Dzień Kobiet z SKNB. W dotychczasowych edycjach brały udział przedstawicielki (na szczeblu menedżerskim, dyrektorskim lub zarządu) reprezentujące m.in.: Bank Pekao SA, Bank BGK, Bank Millennium SA, ING Bank Śląski SA, Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.

Przy realizacji innych projektów, członków kół naukowych wspierają między innymi:

- Partnerzy biznesowi: Neuca S.A., Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych S.A. CUK Ubezpieczenia Sp. z o.o., PZU S.A., Norian Accounting Sp. z o.o., Polcard from Fiserv Polska S.A., Nicolaus Bank, Vobacom Sp. z o.o., Quicko Sp. z o.o., Bank Pocztowy S.A., Verestro S.A., Citi Handlowy S.A., PirxOn S.A.

- Partnerzy instytucjonalni: Międzynarodowe Stowarzyszenie Controllerów, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Prezydent Miasta Torunia, Związek Banków Polskich, Ministerstwo Finansów, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Krajowa Izba Rozliczeniowa, Fundacja Polska Bezgotówkowa, Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej, Santander Universidades.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (Uchwała Nr 47 /2016 nie wskazywała zaleceń, jednak uwagi wskazane w raporcie przedstawiono w załączniku 3.11)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Warto nadmienić, że na realizację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wpływ mają także inne jednostki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, inne niż Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Należą do nich między innymi:

- Biuro Karier, organizator cyklicznego wydarzenia którym jest Mikołajkowy Jarmark Pracy i Praktyk, odbywający się na początku grudnia każdego roku, w trakcie którego studenci mają możliwość spotkania się z przedstawicielami firm w celu nawiązania współpracy. W 2023 roku odbędzie się już siódma edycja tego wydarzenia. Biuro Karier współpracuje z różnymi instytucjami w regionie w celu aktywizacji zawodowej studentów takimi, jak Powiatowy Urząd Pracy dla Miasta Torunia, Centrum Wsparcia Biznesu w Toruniu czy Akademia Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
- Samorząd Studencki, organizator cyklicznych wydarzeń dla studentów, jak Piernikowe Targi Pracy oraz Dzień Kół Naukowych na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania.
- Centrum Przedsiębiorczości Akademickiej i Transferu Technologii (CPATT), który pełni rolę akademickiego inkubatora przedsiębiorczości w rozumieniu art. 148 ust. 3 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, centrum transferu technologii w rozumieniu art. 148 ust. 5 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Centrum rozwija kompetencje pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu, niezbędne do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz do prowadzenia niezależnych działań przedsiębiorczych, wspiera pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu w zakresie wykorzystania wyników prac badawczych i prac rozwojowych oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspiera proces ewaluacji działalności naukowej w obszarze jej wpływu na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.
- Akademia Przyszłego Menedżera 2.0 – projekt uruchomiony w listopadzie 2023 roku we współpracy ze szkołami średnimi oraz m.in. Centrum Biznesu w Toruniu (jednostka organizacyjna Gminy Miasta Toruń). Projekt przewiduje kilka ścieżek współpracy z zainteresowanymi szkołami, w tym m.in. organizację tematycznych wykładów, warsztatów i mentoringu dla uczennic i uczniów. Projekt ten jest kontynuacją prowadzonego przez wiele lat projektu Akademii Przyszłego Menedżera. W ramach niego realizowane były m.in. wykłady i prezentacje, warsztaty i dyskusje, kursy i szkolenia, spotkania z przedstawicielami biznesu, spotkania z przedstawicielami organizacji studenckich, odbywające się zarówno w szkołach, jak i w Uniwersytecie. Projekt powołany został przez Wydział wspólnie z: I Liceum Ogólnokształcącym im. C.K. Norwida w Bydgoszczy, Technikum im. Mikołaja Kopernika Ekonomisty w Zespole Szkół Ekonomicznych w Grudziądzu; I Liceum Ogólnokształcące im. J. Kasprowicza w Inowrocławiu; Gimnazjum i Liceum Akademickim w Toruniu; I Liceum Ogólnokształcącym im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku.
- Future Digital Retail Lab, które funkcjonuje w ramach Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych. Projekt stanowi kompletną infrastrukturę badawczą samoobsługowego sklepu-laboratorium, w którym można przetestować kluczowe elementy automatyzacji procesów, doświadczenia użytkowników oraz wpływ dystansu społecznego wywołanego przez pandemię COVID-19.

Należy podkreślić, że inicjatywa Future Digital Retail Lab znalazła się w przewodniku AACSB "Pathways to Innovation: An Exploratory Guide for Business Schools" jako przykład do naśladowania dla szkół biznesu w innych krajach.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK, na którym prowadzone są studia na kierunku finanse i rachunkowość, podejmuje liczne działania w zakresie współpracy międzynarodowej, które przekładają się na ciągłe podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia prowadzonego procesu kształcenia. Wydział stwarza swojej społeczności możliwości uczestnictwa w wielu programach międzynarodowych. Na całokształt realizowanej strategii w tym zakresie składają się liczne aktywności, w które zaangażowani są pracownicy oraz studenci wydziału takie jak na przykład: programy mobilnościowe, międzynarodowe projekty naukowe i dydaktyczne, konferencje oraz zajęcia w języku angielskim. Program studiów na kierunku finanse i rachunkowość podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dopasowaniu do wymogów standardów międzynarodowych.

W 2019 roku UMK jako jeden z partnerów stowarzyszonych dołączyło do konsorcjum YUFE (Young Universities for the Future of Europe) czyli Młode Uniwersytety dla Przyszłości Europy. Status pełnego członkostwa YUFE Uczelnia uzyskała w lipcu 2020 r. Celem prowadzonej przez konsorcjum działalności jest promocja oferowanych programów edukacyjnych, opracowywanie mechanizmów ułatwiających mobilność studentów i pracowników oraz stworzenie modelu szkolnictwa wyższego bez granic, jednocześnie dobrze osadzonego w lokalnym kontekście, reagującego na zmiany zachodzące w społeczeństwie i na rynku pracy. Nadrzędną wartością YUFE jest wzmocnienie idei kształcenia przez całe życie, podkreślanie wartości wielokulturowości, wielojęzyczności i integracji. Dotychczas (stan na 15.11.2023) ogółem z WNEiZ w programie YUFE Student Journey wzięło udział 17 osób, dwie kolejne zapisały się i rozpoczną swoją przygodę z tym programem od semestru letniego 2023/2024. Z kierunku finanse i rachunkowość z programie skorzystało 5 studentów. Oprócz tego 10 studentów kierunku finanse i rachunkowość wzięło udział w różnych aktywnościach związanych z zaangażowaniem społecznym YUFE, takich jak np. wolontariat. Dodatkowo 2023 roku na UMK odbył się kurs językowy English for Entrepreneurship, który został zorganizowany przez UCJO w ramach programu Erasmus+ Blended Intensive Programmes przeznaczony dla studentów i studentek z partnerskich uczelni YUFE. W tym gronie znalazło się 2 studentów kierunku. Więcej informacji o tym wydarzeniu znajduje się na stronie <https://portal.umk.pl/pl/article/przedsiębiorczosc-po-angielsku>. Zaangażowanie pracowników Wydziału w program YUFE jest także znaczące. W latach 2021-2022 funkcjonowało w YUFE ciało doradcze o nazwie Expert Group Sustainable Finance (EGSF). Grupa ta zajmowała się m.in. opracowaniem założeń finansowych dla funkcjonowania YUFE i projektów satelickich, nowym budżetem konsorcjum w związku z wnioskiem, który został złożony w marcu 2022 do Komisji Europejskiej, rozliczeniami między partnerami konsorcjum oraz opracowaniem długofalowej polityki finansowej w związku z powoływaniem wspólnego kierunku studiów. Z ramienia UMK w pracach tej grupy uczestniczył najpierw Dziekan Wydziału dr hab. Jerzy Boehlke prof. UMK, a potem dr Dariusz Piotrowski, pracownik Katedry Zarządzania Finansami.

Działania podejmowane w ramach **umiędzynarodowienia procesu kształcenia** na kierunku finanse i rachunkowość obejmują anglojęzyczną ścieżkę uruchomioną wspólnie z Uniwersytetem Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu, programy mobilnościowe (Erasmus+, MOTION, TELSP), zajęcia kursowe w języku angielskim, stałe elementy międzynarodowe zajęć kursowych.

Anglojęzyczna ścieżka studiów II stopnia funkcjonuje w ramach podpisanej w 2023 roku wspólnym wysiłkiem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK oraz Wydziału Administracji Biznesu, Ekonomii i Prawa na Uniwersytecie Carla Von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy). Wstępne rozmowy na temat współpracy pomiędzy uniwersytetami zostały rozpoczęte już w 2019 roku spotkaniem w Oldenburgu. Z powodu pandemii Covid-19 kolejne prace nad umową o współpracy prowadzone były w sposób zdalny. Ostatecznie umowa o współpracy między UMK w Toruniu i Uniwersytetem w Oldenburgu została podpisana w czerwcu 2023 r. Studenci, którzy ukończą ten program studiów uzyskują dwa dyplomy: dyplom UMK w Toruniu (magister na kierunku finanse i rachunkowość) oraz dyplom Uniwersytetu w Oldenburgu (Master in Betriebswirtschaftslehre: Management und Recht o specjalności Buchhaltung, Finanzen, Steuern). Zajęcia w ramach tego

programu odbywają się wyłącznie w języku angielskim. Pierwszy semestr studiów ma miejsce w Toruniu na uczelni macierzystej (w przypadku studentów WNEiZ UMK uczestniczą oni w zajęciach na anglojęzycznej wersji kierunku finanse i rachunkowość). Drugi semestr zajęć odbywa się w Oldenburgu, gdzie wszyscy studenci uczestniczą w zajęciach na kierunku Business Administration: Management and Law o specjalności Accounting, Finance, Taxation. Trzeci semestr ma miejsce na UMK w Toruniu (dla wszystkich uczestników programu). Semestr czwarty odbywa się na uczelni macierzystej (czyli w przypadku studentów WNEiZ – w Toruniu). Wśród korzyści i zalet udziału w programie wymienić należy:

- nabywanie szerszej wiedzy i umiejętności – słuchacze poza zdobywaniem uniwersalnych kompetencji w finansach i rachunkowości, mają możliwość zrozumienia ich specyfiki i uwarunkowań w Polsce i w Niemczech;
- doskonalenie kompetencji międzykulturowych – studenci tworzą jedną grupę, dzięki czemu, współpracując na zajęciach, mają możliwość poznania specyfiki kultury polskiej i niemieckiej;
- doskonalenie umiejętności lingwistycznych – zajęcia odbywają się w języku angielskim, dodatkowo studenci przechodzą intensywne kursy języka uczelni partnerskiej (Polacy uczą się języka niemieckiego, Niemcy uczą się języka polskiego);
- możliwość odbycia praktyk zawodowych w Niemczech (dla chętnych);
- możliwość korzystania z bogatej infrastruktury i zaplecza akademickiego dzięki temu, że obie uczelnie to duże uniwersytety;
- łatwość rozwiązywania wszelkich problemów organizacyjnych i formalnych dzięki bardzo bliskiej współpracy uczelni na różnych płaszczyznach i wzajemnemu zaufaniu.

Rekrutację studentów do udziału w programie każdy z uniwersytetów prowadzi we własnym zakresie. Z obu uczelni wytypowanych może zostać do 10 osób. Ze strony WNEiZ UMK udział w programie wziąć mogą wyłącznie studenci anglojęzycznej wersji kierunku finanse i rachunkowość. Rekrutacja do programu odbywa się na początku pierwszego semestru studiów. Jej podstawą jest rozmowa kwalifikacyjna. W doborze uczestników programu brane są pod uwagę następujące kryteria: średnia ocen ze studiów licencjackich, znajomość języka angielskiego (minimum na poziomie B2), aktywność studencka i poza studencka (np. aktywność w kołach naukowych, działalność organizacyjna na rzecz wydziału, działalność charytatywna itp.), znajomość języka niemieckiego (nie jest wymagana, ale jest dodatkowym atutem). Na czas pobytu w Niemczech studenci mają możliwość otrzymania wsparcia finansowego z programu Erasmus+. W roku akademickim 2023/2024 zajęcia na ścieżce anglojęzycznej podjęło 8 studentów.

W procesie umiędzynarodowienia procesu kształcenia bardzo dużą uwagę przykładają do wykorzystania możliwości jakie stwarza program **Erasmus+**. W latach 2016-2023 w ramach programu Erasmus zrealizowano na kierunku finanse i rachunkowość 53 mobilności (wyjazdy pracowników z wykładami lub na szkolenia – Załącznik 3.7.1.). W analizowanym okresie w ramach programu Erasmus+ na Wydział przyjechało 57 pracowników z uczelni zagranicznych (Załącznik 3.7.2.). Z programu Erasmus+ powszechnie korzystają także studenci Wydziału. W latach 2017-2024 łącznie zrealizowanych zostanie 287 wyjazdów (w tym 37 studentów kierunku finanse i rachunkowość), w tym 32 na zagraniczne praktyki studenckie (Załącznik 3.7.3.). W latach 2016-2023 na Wydział przyjechało 342 studentów (Załącznik 3.7.4.).

Internacjonalizacja działań prowadzonych przez pracowników i studentów Wydziału znalazła swój wyraz także w realizacji międzynarodowego partnerstwa oraz współpracy naukowo-dydaktyczno-gospodarczej z instytucjami z pięciu europejskich krajów (Finlandii, Hiszpanii, Niemiec, Litwy i Polski) w ramach projektu **MOTION**. Projekt uzyskał dofinansowanie z Programu Erasmus+ Strategic Partnerships, nr umowy: 2020-1-FI01-KA203-066543 o wartości 395 767,00 EUR, z czego budżet dla UMK wynosił 53 158,00 EUR. Celem projektu MOTION (From Overtourism To Innovating Sustainable Solutions in the EU) było m.in. wypracowanie zrównoważonych i innowacyjnych rozwiązań na rzecz rozwoju branży turystycznej. MOTION to projekt, który był realizowany przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Laurea University of Applied Sciences (Finlandia), Kiel University of Applied

Sciences (Niemcy), University of Granada i gminę Monachil (Hiszpania), Klaipėda University (Litwa) wraz z partnerami społecznymi. W naszym regionie partnerem tym była Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna.

Kolejną formą umiędzynarodowienia procesu kształcenia prowadzonego na Wydziale jest uczestnictwo w unikalnym konkursie pod nazwą **TELSP** (Torun Economic and Legal Summer Program) organizowanym w ramach Toruńskich Programów Letnich dla Studentów (Toruń Students Summer Programs – TSSP), stanowiących jedną z aktywności w ramach projektu Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza (IDUB).

Program TELPS, będący jednym z pięciu TSSP, został przygotowany przez WNEiZ we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji UMK. Jego celem jest włączenie studentów zagranicznych uczelni w badania naukowe prowadzone przez oba wydziały. Program jest realizowany w formie czterotygodniowego stażu naukowego, odbywanego przez studentów-stażystów w miesiącach letnich pod kierunkiem naukowca – pracownika jednego z wydziałów, którego projekt został wyłoniony w konkursie. Również aplikacje studenckie podlegają procedurze konkursowej (decydujący jest tu głos Autora - koordynatora- projektu). Zestawienie tematów realizowanych w ramach TELSP - Toruń Economic and Legal Summer Program, których koordynatorem byli pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość przedstawia Tabela 1. Łącznie w trzech edycjach konkursu wzięło udział 5 pracowników z kierunku FiR. Byli oni koordynatorami 11 projektów badawczych, w których realizację zaangażowanych było 13 studentów. Więcej informacji na stronie konkursu TELSP: <https://tssp.umk.pl/telsp/participants.html>

Tabela 1. Zestawienie tematów realizowanych w ramach TELSP w latach 2020/2021-2022/2023, koordynowanych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość

Edycja 2020/2021				
L.P.	Pracownik WNEiZ	Temat	Imię i nazwisko studenta	Uczelnia, kraj
1	dr Maria Kola-Bezka	Community-led local development – past, present and future	Darina Rishko	Kharkiv humanitarian and pedagogical academy, Ukraine
2	dr hab. Marlena Ciechan-Kujawa, prof. UMK, dr Piotr Kozak	Strategies for digital transformation of controlling processes	Olha Panchenko	Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine
3	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Implementation of the idea of inclusive development in selected countries and regions	Danylo Kaluhin	International University of Finance, Ukraine
4	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Responsible tourism	Supun Chathuranga Gamini Ganwari	University of Peradeniya, Sri Lanka
5	dr Aranka Ignasiak-Szulc	The role of self-government in socio-economic development (current tendencies and standards)	Yana Kishchuk	Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine
Rok akademicki 2021/2022				
L.P.	Pracownik WNEiZ	Temat	Imię i nazwisko studenta	Uczelnia, kraj
1	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Economic and social consequences of the war in Ukraine with special emphasis on the Central and Eastern Europe	Nadiia Kasianchuk	National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Ukraine
2	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Sustainable and responsible tourism in the post-pandemic Times	Bryony Stocker	Queen Margaret University, Broxburn, Scotland
3	dr Maria Kola-Bezka	Sustainable cities	Tabassum Maisha Mona	University of Dhaka, Bangladesh
Edycja 2022/2023				
L.P.	Pracownik WNEiZ	Temat	Imię i nazwisko studenta	Kraj

1	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Economic and social consequences of the war in Ukraine with special emphasis on the Central and Eastern Europe	Anastasiia Vasylevska	Ukraine
2	dr Aranka Ignasiak-Szulc	Sustainable and responsible tourism in the post-pandemic times	Dhanushi Lakmali, Ranasinghe Arachchige	Sri Lanka
3	dr Ewa Makowska	Presentation of non-financial information in annual reports of listed companies – comparative analysis	Thuy Trang Luong	Italy

W ramach działań podejmowanych przez Wydział w celu podniesienia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku finanse i rachunkowość przykłada się dużą wagę do znajomości specjalistycznego języka angielskiego (Business English) – **na pierwszym stopniu jest to język angielski w biznesie, na drugim Business English for Finance and Accounting**. Wydział oferuje swoim studentom kompleksowe **nauczanie języka angielskiego** w stopniu umożliwiającym jego aktywne wykorzystanie w pracy zawodowej. Lektorat jest obowiązkowy dla studentów Wydziału i kończy się egzaminem. Nauczanie jest realizowane na pierwszym i drugim stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, na wszystkich kierunkach oferowanych przez Wydział. Zajęcia prowadzone są na Wydziale przez pracowników Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych (UCJO). Lektorzy prowadzący zajęcia językowe mają wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka biznesowego. W procesie nauczania stosowane są nowoczesne technologie, ale mają one charakter komplementarny. Doświadczenie wykazało, że najlepsze efekty dają zajęcia prowadzone bezpośrednio przez wykwalifikowanego lektora. Na pierwszym stopniu studiów (120 godzin), nauka języka jest skoncentrowana na przygotowaniu studentów do pracy w biznesie. Na drugim stopniu (30 godzin) program nauczania jest dostosowany do potrzeb poszczególnych kierunków. Podział na specjalizacje językowe odpowiada podziałowi na kierunki i przedmiot Business English na kierunku finanse i rachunkowość jest realizowany w wersji: Business English for Finance and Accounting. Zajęcia językowe zakończone są egzaminem końcowym. W celu efektywnego korzystania z zajęć z języka angielskiego wszyscy studenci pierwszego roku studiów pierwszego i drugiego stopnia zobowiązani są (Zarządzenie nr 12 Rektora UMK z dnia 7 lutego 2019 r.) do rozwiązania Testu Diagnostycznego z Języka Obcego na platformie Moodle UCJO. Wykonanie testu jest warunkiem zarejestrowania się na zajęcia z języka obcego i ma na celu określenie wejściowego poziomu z danego języka obcego, ujętego w programie studiów na danym kierunku. Studenci pierwszego roku studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają zajęcia z języka obcego na drugim roku studiów od pierwszego semestru. Studenci pierwszego roku studiów drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych odbywają zajęcia z języka obcego na pierwszym roku studiów od drugiego semestru.

Studenci, których wyniki testu diagnostycznego były niższe, niż minimalnie wymagane mogą skorzystać z kursu języka angielskiego - Przygotowanie do lektoratu - znajdującego się w ofercie UCJO. Ta wyjątkowa możliwość zapewnia łatwiejszy start podczas obowiązkowych zajęć ze specjalistycznego języka angielskiego na drugim roku studiów, stanowi szansę na nadrobienie zaległości. Kurs obejmuje 30 godzin lekcyjnych (zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w trybie on-line lub stacjonarnym). Studenci mają możliwość wyboru jednej z dwóch opcji: odbycie kursu w ciągu 1 miesiąca lub w ciągu 1 semestru z możliwością kontynuacji zajęć w semestrze letnim. Kurs rozpoczyna się we wrześniu (miesięczny) i w październiku (semestralny). Dla studentów II stopnia studiów UCJO oferuje kurs - Powtórka przed Egzaminem - którego celem jest powtórzenie i usystematyzowanie wiedzy przed egzaminem końcowym z przedmiotu Business English.

Dodatkowo studenci mogą – a studenci II stopnia są do tego zobowiązani – uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w języku angielskim w ramach bogatej oferty zajęć ogólnouniwersyteckich lub realizowanych na innym kierunku studiów. Wykaz oferowanych **zajęć ogólnouniwersyteckich w języku angielskim** znajduje się w Załączniku 3.7.5.

Najważniejszymi działaniami w zakresie umiędzynarodowienia były poniższe aktywności:

- Całość działań prowadzonych w ramach wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów koordynowana jest przez Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju, pełniącego jednocześnie na WNEiZ funkcję pełnomocnika ds. mobilności/koordynatora programu Erasmus+. Dzięki temu prowadzona przez Wydział polityka w zakresie umiędzynarodowienia oraz uczestnictwa w programach i innych mobilnościach międzynarodowych jest przemyślana i dobrze zaplanowana.
- Na Wydziale funkcjonuje także Biuro Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju, pełniące rolę Wydziałowego Biura Programów Międzynarodowych. W biurze zatrudnione są 2 osoby, które zajmują się studentami międzynarodowymi i studentami Wydziału korzystającymi z programów mobilnościowych oraz służą pomocą studentom międzynarodowym także w załatwianiu formalności w banku czy u lekarza i w Ośrodku Medycyny Pracy.
- Funkcjonujące na Wydziale Biuro Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju stanowi punkt kontaktowy zarówno dla pracowników uczelni partnerskich, dla pracowników Wydziału korzystających z programów mobilnościowych oraz dla studentów.
- Cenną praktyką na poziomie UMK jest organizowanie dwa razy w roku (w lutym i w październiku) tak zwanego Orientation Week skierowanego do osób przyjeżdżających do UMK. W ramach tej aktywności na Wydziale studenci z zagranicy mogą dowiedzieć się jak funkcjonuje sam Wydział, Uniwersytet oraz poznać najważniejsze informacje dotyczące np. komunikacji miejskiej i innych kwestii związanych z pobytem w Toruniu.
- Na Wydziale dwa razy w roku (w lutym i w październiku) organizowany jest także Erasmus Day. Działanie to ma charakter informacyjny i skierowane jest do studentów chcących skorzystać z bogatej oferty mobilności.
- Dobrą praktyką jest także organizacja na Wydziale tak zwanych staff week, których celem jest zwiększenie kompetencji kadry uniwersyteckiej w umiejętnościach potrzebnych na danym stanowisku. Stanowią one okazję do organizacji wykładów i spotkań dla studentów prowadzonych przez uczestników staff week, uczestnictwa w szkoleniach, net workingu i itp. aktywnościach. W ubiegłych latach spotkania te odbywały się w maju i poświęcone były współczesnym wyzwaniom zarządzania w szkołach biznesowych.
- Dobrą praktyką jest także powstanie Kopernikańskiego Ośrodka Integracji oraz zlokalizowanego w jego ramach International Point, który ma za zadanie pomagać zagranicznym członkom wspólnoty uniwersyteckiej w zorganizowaniu pobytu w Polsce i odnalezieniu się na uczelni.
- Na Wydziale funkcjonują dwa programy studiów podwójnego dyplomu w języku angielskim oraz jeden program studiów w języku angielskim w ramach tzw. potrójnego dyplomu. Dobrą praktyką jest wyznaczanie na recenzentów prac dyplomowych oprócz recenzenta reprezentującego stronę polską także osoby z uczelni partnerskiej. Dzięki temu pracownicy wydziału mają okazję poznać standardy oceny prac w uczelniach zagranicznych.
- Uczestnictwo w takich programach jak YUFE oraz projekt MOTION stanowią także źródło cennych doświadczeń międzynarodowych dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku (oraz pozostałych pracowników Wydziału). Pozwalają one zacieśniać współpracę między uczelniami i instytucjami partnerskimi oraz nawiązywanie nowych kontaktów.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (Uchwała Nr 47 /2016 nie wskazywała zaleceń, jednak uwagi wskazane w raporcie przedstawiono w załączniku 3.11)

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Wsparcie studentów w procesie uczenia ma charakter wszechstronny, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, a także uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Sprzyja ono rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej.

Należy podkreślić, że w celu zapewnienia wsparcia członkom całej wspólnoty Uniwersytetu, z ramienia JM Rektora powołani zostali następujący pełnomocnicy: Pełnomocniczka ds. równego traktowania, Pełnomocnik ds. bezpieczeństwa oraz Rzecznik akademicki. Jako odpowiedź na potrzeby i problemy zgłaszane przez studentów i pracowników UMK został utworzony także **Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego**. Celem Ośrodka jest udzielanie wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego oraz podejmowanie działań na rzecz rozwoju osobistego członków społeczności akademickiej (https://wsparcie.umk.pl/pages/O_nas/).

Wydział oferuje także studentom **wsparcie w sferze materialnej** w postaci: stypendium socjalnego, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg. Wnioski stypendialne w ramach Wydziału rozpatrywane są przez Wydziałową Komisję Stypendialną. W roku akademickim 2020/2021 ze stypendium socjalnego skorzystało 157 studentów kierunku finanse i rachunkowość, 79 studentom przyznane zostało stypendium Rektora, 16 studentom przyznano stypendium dla niepełnosprawnych oraz udzielono 7 zapomóg. W roku 2021/2022 stypendium socjalne przyznano 113 studentom z kierunku finanse i rachunkowość, stypendium Rektora 56 osobom, stypendium dla osób niepełnosprawnych udzielono 13 studentom i wypłacono 12 zapomóg. W roku akademickim 2022/2023 stypendium socjalne przyznano 86 studentom z kierunku finanse i rachunkowość, stypendium Rektora 78 osobom, stypendium dla osób niepełnosprawnych przyznano 9 osobom i udzielono 6 zapomóg. Prodziekan ds. Studenckich może także wnioskować o stypendium Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia dla studentów. W roku akademickim 2022/2023 stypendium takie otrzymała studentka kierunku finanse i rachunkowość. Dodatkowo na wniosek Prodziekana ds. Studenckich może zostać przyznana nagroda Rektora za wybitne osiągnięcia sportowe dla studentów i doktorantów UMK w Toruniu oraz nagroda Rektora dla studentów i doktorantów za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej UMK w Toruniu (<https://www.umk.pl/studenci/stypendia-i-kredyty/>). UMK oferuje także studentom **wsparcie w sferze bytowej** w postaci zakwaterowania w Domu Studenckim.

W celu **wsparcia osób rozpoczynających naukę** na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania corocznie organizowane są w pierwszym tygodniu października „dni adaptacyjne”, podczas których odbywają się spotkania z Prodziekanem ds. Studenckich, opiekunami roku oraz pracownikami dziekanatu. W ramach tych spotkań studenci odbywają szkolenie z obsługi i funkcjonowania systemu USOS (w tym zapisów na zajęcia), zakładania konta na serwerze UMK (w tym korzystanie z konta Microsoft 360), odczytywania planu i programu studiów a także szkolenie biblioteczne oraz kurs - Savoir – vivre na uczelni. Studenci zapoznawani są również z Regulaminem studiów. W spotkaniach uczestniczą także przedstawiciele: Samorządu Studenckiego WNEiZ prowadzący szkolenie pt. Prawa i obowiązki studenta, Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych prezentujący ofertę UCJO oraz wymagania dotyczące zapisów na język angielski pod kątem obowiązkowego testu diagnostycznego, Biura Karier omawiający zasady wsparcia i doradztwa zawodowego oraz możliwości w zakresie odbywania praktyk i staży zawodowych przez studentów, w tym kwestie dotyczące ubezpieczeń w szczególności podczas odbywania praktyki oraz wydziałowego Biura Programów Międzynarodowych objaśniający dostępne krajowe i zagraniczne programy mobilnościowe. W trakcie spotkań studenci

informowani są także o możliwościach wsparcia w zakresie pomocy materialnej oraz doradztwa zawodowego.

Na Wydziale **naukę może podjąć osoba z każdym rodzajem niepełnosprawności**, niezależnie od jej stopnia. Jest to możliwe dzięki ogólnouczelnianej **polityce otwartych drzwi** wobec studentów niepełnosprawnych. W roku akademickim 2022/23 na Wydziale było 37 studentów z różnymi niepełnosprawnościami, z tego 9 osób studiowało na kierunku finanse i rachunkowość. W skali ogólnouczelnianej działa Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, który zajmuje się organizacją wsparcia dla studentów z orzeczoną niepełnosprawnością lub problemami zdrowotnymi, studiujących w części toruńskiej kampusu UMK (https://bon.umk.pl/pages/Dla_studentow/).

Dojazd/dojście do budynku są dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Przy wejściu głównym do budynku znajdują się dwa parkingi. W części ogólnodostępnej i części ogrodzonej szlabanem, wyznaczone zostały po dwa miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami oznaczone znakiem poziomym i pionowym. Najbliższy przystanek komunikacji miejskiej MZK (pętla tramwajowo-autobusowa: Uniwersytet) jest oddalony o 500 m od wejścia głównego do budynku Wydziału.

Przy głównym wejściu do budynku znajduje się podjazd dla wózków.

Budynek, w którym mieści się WNEiZ wyposażony jest w dwie windy. Jedna umożliwi komunikację pomiędzy piętrami budynku. Druga znajduje się przy sali Aula i zapewnia transport do ławek znajdujących się w górnej części pomieszczenia, do których można podjechać wózkiem. W ramach udogodnień dla osób niepełnosprawnych funkcjonujących w budynku Wydziału należy także wymienić:

- specjalne stoliki w górnych rzędach sal audytoryjnych (I-VI), pozwalające na podjechanie wózkiem do blatu,
- system ewakuacyjny (szczególnie przydatny dla osób niepełnosprawnych na piętrach głównego budynku),
- pętle indukcyjne zainstalowane w dwóch dużych salach audytoryjnych, wzmacniające sygnał dla osób niedosłyszących, korzystających z aparatów słuchowych,
- wzmacniacz sygnału dla niedosłyszących w gabinecie Prodziekana ds. Studenckich.

Należy również nadmienić, że udogodnienia dla osób niepełnosprawnych znajdują się także na terenie Biblioteki Wydziałowej oraz w Bibliotece Uniwersyteckiej, której budynek sąsiaduje z WNEiZ:

- w bibliotece wydziałowej znajduje się powiększalnik tekstu dla osób niedowidzących (ISEE HD),
- osoby niedowidzące mogą w Bibliotece Uniwersyteckiej korzystać z trzech miejsc z powiększalnikami tekstu, dwóch komputerów z większymi klawiaturami oraz specjalnej usługi skanowania materiałów, a także uzgadniać drogą elektroniczną z pracownikami Biblioteki inne ułatwienia,
- drukarka do Braile'a dostępna jest w Bibliotece Uniwersyteckiej na pierwszym piętrze,
- w trakcie instalacji jest pięć specjalnych komputerów z oprogramowaniem odczytującym tekst drukowany oraz z możliwością powiększania tego tekstu (pierwsze dwa są już zainstalowane, jeden w Czytelnii Zbiorów Specjalnych, drugi przy kolekcji Sztuka w Wolnym Dostępie, na drugim piętrze).

Opis udogodnień dostępu do zasobów bibliotecznych dla osób niepełnosprawnych znajduje się na stronie: <https://www.bu.umk.pl/niepelnosprawni>.

Wydział wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom studentów niepełnosprawnych stara się być dostępnym również w sferach dydaktycznej, materialnej, socjalno-bytowej (https://bon.umk.pl/pages/Dla_studentow/).

8.1a. Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnością w sferze dydaktycznej

Jeżeli niepełnosprawność studenta nie pozwala na jego udział w zajęciach w standardowym trybie, Dziekan, na wniosek zainteresowanego złożony nie później niż siedem dni przed rozpoczęciem zajęć, podejmuje decyzję o zmianie zasad jego uczestnictwa w zajęciach polegającej w szczególności na:

- włączeniu do udziału w zajęciach osób trzecich występujących między innymi jako tłumacze języka migowego, stenotypiści, asystenci laboratoryjni,

- umożliwieniu zastosowania urządzeń technicznych, w tym urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk,
- przygotowaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu,
- określeniu dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach,
- zmianie formy sprawdzania wiedzy w trakcie zajęć (np. z ustnej na pisemną lub odwrotnie),
- zorganizowaniu dla studenta indywidualnych zajęć dydaktycznych lub konsultacji (m.in. lektoratów językowych). Student, którego stan zdrowia nie pozwala na uczestnictwo w zajęciach w standardowym trybie przewidzianym w programie studiów, może wystąpić do Dziekana z wnioskiem o studiowanie w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów. Po uzyskaniu zgody, student zobowiązany jest do ustalenia z prowadzącymi indywidualnych zasad odbywania i zaliczania zajęć, zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Studenci niepełnosprawni, których charakter niepełnosprawności może powodować trudności w wywiązywaniu się z obowiązków akademickich mogą wnioskować o przydzielenie asystenta dydaktycznego. Jego podstawowym zadaniem jest wsparcie studenta niepełnosprawnego w czynnościach związanych z kształceniem na Uczelni. Przy czym zarówno zakres i formy wsparcia przez asystenta dydaktycznego są indywidualnie ustalane ze studentem. Pomoc asystenta jest bezpłatna.

Studenci z dysfunkcjami narządu wzroku i słuchu mogą korzystać z komputerów wyposażonych w oprogramowanie udźwiękawiające tekst. Obecnie stanowiska takie dostępne są w Uniwersyteckim Centrum Nowoczesnych Technologii Nauczania oraz w Bibliotece Głównej. Dzięki temu student może korzystać m.in. z księgozbioru podręcznego Biblioteki Uniwersyteckiej i samodzielnie przetwarzać tekst w wersję elektroniczną. Możliwa jest w tym zakresie pomoc asystenta przydzielonego przez Zespół Wsparcia Osób Ze Szczególnymi Potrzebami. Studenci z niepełnosprawnością mogą także skorzystać z usług wypożyczalni sprzętu specjalistycznego i oprogramowania wspomagającego. Standardowo sprzęt wypożyczany jest bezpłatnie, na okres roku akademickiego. Lista sprzętu i oprogramowania oraz pozostałe informacje dotyczące zasad wypożyczalni dostępne są na stronie <https://www.umk.pl/studenci/niepelnosprawni/wypożyczalnia/>.

8.1b. Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnością w sferze materialnej

Stypendium specjalne przysługuje każdemu niepełnosprawnemu niezależnie od osiąganych przez niego dochodów. Jego wysokość jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności i jest ustalana na początku każdego roku akademickiego. W momencie zaistnienia szczególnych sytuacji losowych związanych m.in. ze stanem zdrowia studenta może on otrzymać zapomogę finansową uwzględniającą wydatki związane np. z leczeniem lub zakupem sprzętu medycznego. Niezależnie od stanu zdrowia student niepełnosprawny może ubiegać się o te formy wsparcia materialnego, które wynikają z regulaminu pomocy materialnej dla studentów UMK. Student może liczyć na pośrednictwo oraz wsparcie ze strony Zespołu Wsparcia Osób Ze Szczególnymi Potrzebami w ubieganiu się o środki materialne z funduszy pozauczelnianych, np. oferowanych przez PFRON.

Studenci biorący udział w programie Erasmus+ posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności mogą ubiegać się o dodatkowe dofinansowanie mające na celu pokrycie kosztów związanych ze specjalnymi potrzebami, takich jak np.: pobyt osoby towarzyszącej przez część lub cały okres pobytu (koszty podróży i pobytu osoby towarzyszącej), opieka profesjonalnego opiekuna na miejscu (koszty wynagrodzenia miejscowego opiekuna), specjalne materiały dydaktyczne, specjalna opieka na miejscu (koszty opieki lekarskiej, rehabilitacji, leków kupowanych za granicą), specjalny transport, specjalne ubezpieczenie. Dofinansowanie jest przyznawane z funduszy POWER.

8.1c. Wsparcie dla studentów z niepełnosprawnością w sferze socjalno-bytowej

Zależnie od swojego stanu zdrowia student niepełnosprawny może liczyć na miejsce specjalne w Domu Studenckim, gdzie pokoje są przystosowane do potrzeb osób z dysfunkcjami ruchowymi (szersze drzwi wejściowe, przesuwane drzwi do łazienki, wyposażenie łazienki w poręczce, składane krzeselko pod prysznicem, podwyższone umywalki itp.). Do Domu Studenckiego osoba niepełnosprawna może się dostać samodzielnie dzięki wyposażeniu drzwi głównego wejścia do

budynku w fotokomórkę. Studenci niepełnosprawni ze znaczną lub krępującą niepełnosprawnością mają prawo ubiegać się o pokój jednoosobowy. W wyjątkowych wypadkach możliwe jest dostosowanie pokoju do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego studenta.

Studenci z dysfunkcjami narządu ruchu oraz studenci niewidomi mają prawo do korzystania z transportu organizowanego przez Uczelnię, który zapewnia bezpłatne przejazdy z miejsca zamieszkania na terenie Torunia na zajęcia dydaktyczne, do biblioteki lub na obowiązkowe praktyki. Każdy student niepełnosprawny UMK ma prawo do bezpłatnego korzystania z pływalni Uniwersyteckiego Centrum Sportowego przez jedną godzinę tygodniowo.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Działania podejmowane na Wydziale ukierunkowane na wsparcie studentów w procesie kształcenia mają charakter wszechstronny i powszechny oraz przybierają różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględniają różnicowane potrzeby studentów a także sprzyjają rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów. Na Wydziale realizowane są różne **formy wspierania studentów w procesie uczenia się**.

Indywidualny Plan Studiów (IPS) jest formą wsparcia dla studentów wybitnie uzdolnionych i wyróżniających się. Umożliwia on dobór indywidualnego programu studiów studentom już od pierwszego semestru studiów I stopnia. Studentowi studiującemu w trybie IPS przydzielany jest również opiekun tzw. tutor wybrany spośród nauczycieli akademickich. Indywidualny dobór treści i form kształcenia może przybierać różny charakter polegający między innymi na (§42, pkt 2 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 2023): rozszerzeniu zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku, łączeniu dwu lub więcej specjalności, udziale studenta w pracach badawczych, zmianie planu studiów w związku z odbywaniem części studiów lub praktyki w innej uczelni lub instytucji (w tym Erasmus+ i MOST), zmianie planu studiów w związku z przyjęciem na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się, z uwzględnieniem ustalonych dla danego kierunku efektów uczenia się i standardów kształcenia, o ile zostały dla danego kierunku ustalone. W przypadku studentów studiujących w ramach Programu kariera dwutorowa – zmianie planu studiów w zakresie pozwalającym na kontynuowanie i rozwijanie kariery sportowej z uwzględnieniem ustalonych dla danego kierunku efektów uczenia się, w tym w szczególności wydłużeniu okresu studiowania.

Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) przyznawana jest na wniosek studenta spełniającego kryteria zawarte w §43 Regulaminu Studiów (2023). Dziekan wyraża zgodę na studiowanie w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów w szczególności w stosunku do studenta: 1) studiującego na więcej niż jednym kierunku studiów; 2) sprawującego opiekę nad członkami rodziny; 3) z niepełnosprawnościami; 4) realizującego studia w ramach Programu kariera dwutorowa. W przypadku studenta – sportowca, który zakwalifikował się do programu Kariera Dwutorowa IOS może wiązać się z przystąpieniem do programu Narodowa Reprezentacja Akademicka, który jest programem fundowanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a realizowany przez UMK, jako Mecenas Sportu. Daje on możliwość realizacji zajęć w formie indywidualnej, w czasie dogodnym dla studenta, co pozwala łączyć naukę z uprawianą dyscypliną sportu. Jednocześnie studentom, którym przyznano IOS ze względu na niepełnosprawność, która może zaburzyć prawidłową ocenę osiągniętych efektów uczenia się w procesie tradycyjnej ich weryfikacji, pozostawia się do dyspozycji dodatkowe formy (np. osoby z dysfunkcją mowy mogą zdawać egzaminy/kolokwia w formie pisemnej, a studenci ze diagnozowaną dysgrafią mogą werbalizować swoją wiedzę). W takich przypadkach, indywidualne formy pomocy udzielanej studentowi ustala Prodziekan ds. Studenckich w porozumieniu z Zespołem Wsparcia Osób Ze Szczególnymi Potrzebami i Działem Rekrutacji i Spraw Studenckich UMK. O potrzebach dotyczących wsparcia studenci informują opiekuna roku lub Prodziekana ds. Studenckich.

Program kariera dwutorowa jest formą wsparcia studentów-sportowców umożliwiającą sportowcom warunki dla kontynuowania i rozwijania kariery sportowej oraz nauki akademickiej.

W zależności od potrzeb studenta uczestniczącego w programie, Prodziekan ds. Studenckich przyznaje IOS lub IPS. Dla wybitnych sportowców studiujących na Uniwersytecie dostępne będą też urlopy sportowe krótko i długoterminowe.

Studenci mają umożliwiony łatwy i bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim. W ramach ćwiczeń i zajęć prowadzonych w pracowniach komputerowych standardem jest dbałość, aby liczebność grupy zajęciowej nie przekraczała 30 osób. W przypadku zajęć z seminarium dyplomowego liczebność grupy jest nie mniejsza niż 2 osoby i nie większa niż 10 osób.

Studenci otrzymują pomoc dydaktyczną i organizacyjną od opiekuna roku, którego zadaniem jest stały kontakt ze studentami i pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów. Rolą opiekuna jest m. in. przekazywanie informacji o organizacji studiów i przepisach obowiązujących na Uczelni, organizacja procesu adaptacyjnego, współpraca ze starostą roku i Samorządem Studenckim.

Do dyspozycji studentów jest doradca Biura Karier UMK, z którym studenci mogą omówić kwestie rozwoju kompetencji, planowania własnej działalności gospodarczej, szukania pracy, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, wyboru odpowiedniego miejsca odbywania praktyk (<https://www.biurokarier.umk.pl/>). Dobrą praktyką jest stały dyżur organizowany dla studentów Wydziału, który pełniony jest przez pracownika Biura Karier w budynku Wydziału we wtorki w godzinach 12:00-15:00. Oprócz stałych dyżurów studenci mogą oczywiście umówić się w dogodnym dla siebie terminie na rozmowę konsultacyjną również w Biurze Karier.

Każdy student ma możliwość spotkania się z Władzami Wydziału w ustalonych godzinach dyżurów. W sprawach niecierpiących zwłoki student może umówić się z ich przedstawicielem także poza oficjalnie wyznaczonymi godzinami konsultacji, samodzielnie (drogą mailową bądź telefonicznie) lub przez dziekanat oraz za pośrednictwem platformy MS Teams.

Dodatkową formą wsparcia studentów w procesie uczenia się są konsultacje realizowane przez nauczycieli akademickich, w przypadku studiów stacjonarnych w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Na studiach niestacjonarnych nauczyciele akademicy odbywają konsultacje po zajęciach, których rozkład umieszczony jest na stronie internetowej Wydziału. Informacje o konsultacjach podawane są w systemie USOS. Poza tym nauczyciele akademicy służą swoją pomocą studentom także poza wyznaczonymi godzinami dyżurów (kontakt bezpośredni, telefoniczny, korespondencja mailowa, spotkania lub dyżury na platformie MS Teams).

Studenci, którzy chcą rozszerzać swoją wiedzę mają możliwość działalności w kołach naukowych. Na Wydziale aktywnych jest 11 kół naukowych z tego 5 znajduje się pod opieką nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość. Organizacje te realizują również zadania samokształcenia (https://www.umk.pl/studenci/organizacje/organizacje/?wydzial=9#new_tab).

Ponadto, studenci WNEiZ mają możliwość korzystania z Infrastruktury Kampusu Toruńskiego UMK obejmującej między innymi dostęp do: Centrum Sportowego UMK oraz Akademickiego Centrum Kultury i Sztuki Od Nowa, korzystania z e-zasobów - na UMK działają systemy USOS i APD (w ramach których wyniki wszelkich zaliczeń wprowadzane są do systemu przez prowadzącego zajęcia i są widoczne zdalnie przez studenta), a także zasobów literatury naukowej zgromadzonych w Bibliotece Wydziałowej oraz Bibliotece Uniwersyteckiej. Wszyscy studenci mają także swobodny dostęp (wydziałowe i uczelniane pracownie komputerowe, komputery w Bibliotece Uniwersyteckiej) do elektronicznych zasobów literatury zgromadzonych w Bibliotece Uniwersyteckiej, w tym do pełnotekstowych zasobów następujących konsorcjów i wydawnictw naukowych: Elsevier, Springer, Kluwer, Proquest, Wiley, EBSCO, a także baz wiedzy takich jak Web of Science oraz Scopus.

8.2a. Formy wsparcia krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Wsparcie mobilności krajowej i międzynarodowej studentów odbywa się w ramach programów MOST, Erasmus+ oraz NAWA, jak również w oparciu o oferty praktyk, staży lub innych programów, które trafiają na Wydział takich jak MOTION, TELSP i WIR. Całość działań prowadzonych w tym zakresie

koordynowana jest przez Prodziekana ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju, który kieruje częścią dziekanatu pn. Wydziałowe Biuro Programów Międzynarodowych. W biurze pracują 2 osoby, które oprócz obsługi studentów stacjonarnych w zakresie swoich obowiązków mają także obsługę studentów międzynarodowych oraz wspieranie studentów Wydziału korzystających z programów mobilnościowych.

W ostatnich latach akademickich mobilność studentów była wspierana m. in. w ramach projektu MOTION (From Overtourism To Innovating Sustainable Solutions in the EU). Celem projektu było m.in. wypracowanie zrównoważonych i innowacyjnych rozwiązań na rzecz rozwoju branży turystycznej. MOTION to projekt, który był realizowany przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Laurea University of Applied Sciences (Finlandia), Kiel University of Applied Sciences (Niemcy), University of Granada i gminę Monachil (Hiszpania), Klaipėda University (Litwa) wraz z partnerami społecznymi. Czas trwania projektu obejmował okres 1.09.2020-21.08.2023. Znaczącą wartością projektu było umożliwienie studentom UMK z dwóch wydziałów: Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania oraz Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej intensywnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w wymiarze międzynarodowym. W ramach pięciu międzynarodowych tygodniowych Intensive Study Program (ISP) studenci polscy we współpracy ze studentami z czterech innych krajów partnerskich, wypracowali 25 dedykowanych innowacyjnych rozwiązań na rzecz zrównoważonego rozwoju dla przedsiębiorstw branży turystycznej z Andaluzji (Hiszpania), Laponii (Finlandia), Mierzei Kurońskiej (Litwa), Schleswig-Holstein (Niemcy) i Kujawsko-Pomorskiego (Polska). Studenci, wykorzystując nowo poznane metody (np. design thinking, future thinking, metoda persony, badania etnograficzne) i działając w ramach międzynarodowych zespołów pracowali nad przygotowanymi przez wykładowców studiami przypadków opartymi na rzeczywistych danych gospodarczych:

- Toruń, Polska (05-11.12.2021): Muzeum Dom Kopernika, Osada Karbówko Wellness & SPA, Hotel Spichrz, Restauracja Kuranty, Retro Meleks;
- Granada, Hiszpania (24-30.04.2022): La Almunia del Valle Hotel Boutique (ekologiczny hotel w sąsiedztwie Parku Narodowego Sierra Nevada), Federico García Lorca Center (muzeum i centrum kulturalne), Hotel Granada Palace (w regionie Monachil), Parque de las Ciencias (muzeum nauki w Andaluzji), Restaurante el Aljibe (restauracja kultywująca historyczne tradycje kulinarne regionu Granady);
- Rovaniemi, Finlandia (05-11.06.2022): Hotel Aakenus, Elf's Farmyard (mini zoo w Wiosce Św. Mikołaja), Husky Park (hodowla psów husky i psie zaprzęgi), The Science Centre PILKE (centrum nauki), Loft Cafe (kawiarnia);
- Kłajpeda, Litwa (23-29.10.2022): Hotel SPA Nida, Maritime Museum and Dolphinarium (muzeum morskie i delfinarium), Nida Creperia (naleśnikarnia), Thomas Mann Museum and Cultural Center, Smiltyne Yacht Club (przystań jachtowa);
- Kilonia, Niemcy (06-12.11.2022): Vicedream (producent wegańskich lodów), KITEBRO Kite School Fehmarn (szkoła sportów wodnych i wypożyczalnia sprzętu), KSV Holstein Kiel (klub piłkarski), Lille (browar rzemieślniczy), Capt'n (startup projektujący autonomiczne promy pasażerskie).
- łącznie, w ramach 5 międzynarodowych tygodniowych Intensive Study Program (ISP), wzięło udział 25 studentów z UMK – z tego 2 osoby reprezentowały kierunek finanse i rachunkowość (1 osoba brała udział w ISP w Rovaniemii, 1 osoba uczestniczyła w ISP w Kłajpedzie). W projekcie uczestniczyło także 4 nauczycieli akademickich z WNEiZ w tym 2 osoby prowadzące zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość (dr Aranka Ignasiak-Szulc oraz dr Ewa Makowska).

Kolejnym programem, który wspiera międzynarodową mobilność studentów jest uczestnictwo w konkursie pod nazwą TELSP (Torun Economic and Legal Summer Program) organizowanym w ramach Toruńskich Programów Letnich dla Studentów (Toruń Students Summer Programs – TSSP), stanowiących jedną z aktywności projektu Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza (IDUB). Program TELSP, będący jednym z pięciu TSSP, został przygotowany przez WNEiZ we współpracy z Wydziałem Prawa i Administracji UMK. W 2020/2021 w programie wzięło udział 4 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość, koordynując 5 tematów,

w realizację których zaangażowanych było 6 studentów. W kolejnym roku akademickim w szkole letniej wzięło udział 2 nauczycieli akademickich z kierunku finanse i rachunkowość i zrealizowali oni wspólnie z 3 studentami 3 tematy badawcze. W roku 2022/2023 Wydział zorganizował trzecią edycję tego konkursu. W realizację 5 tematów badawczych zaangażowanych było 2 pracowników z kierunku finanse i rachunkowość i 7 studentów (<https://tssp.umk.pl/telsp/topics.html>).

W ramach Programów Letnich dla Studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w roku akademickim 2022/2023 uruchomiony został kolejny konkurs pod nazwą WIR (Współpraca – Integracja – Rozwój). Celem konkursu jest wsparcie realizacji projektów wyłonionych w ramach konkursu Toruńskich Programów Letnich dla Studentów/Toruń Students Summer Programs – TSSP, poprzez włączenie studentów Uniwersytetu do współpracy naukowej z grupą studentów zagranicznych uczelni, będących laureatami Programów Letnich i pracowników naukowych Uniwersytetu, będących autorami projektów. Współpraca jest realizowana w formie czterotygodniowych staży naukowych w formule pomocy studenckiej, odbywanych przez studentów Uniwersytetu w miesiącach letnich, w czasie trwania projektów wyłonionych w Programach Letnich. W roku akademickim 2022/2023 w ramach tej inicjatywy wzięło udział 3 studentów UMK opracowujących 3 tematy, przy czym 2 z nich prowadzone były przez nauczyciela akademickiego z kierunku finanse i rachunkowość w ramach Szkoły Letniej TELS. Konkurs adresowany jest do studentów, którzy wykazują aktywność naukową i silną motywację do wsparcia wskazanego projektu badawczego (<https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/wspolpraca-integracja-rozwoj/>)

Każdego roku przeprowadzany jest nabór na wyjazdy dla studentów w ramach programu Erasmus+. Prodziekan ds. Współpracy z Zagranicą i Rozwoju koordynuje wszelkimi pracami związanymi z mobilnością studentów oraz nadzoruje działania związane z zagranicznymi i krajowymi wymianami studentów, a pracownicy Biura pomagają rozliczyć studentom uzyskane punkty ECTS i służą wsparciem przy załatwianiu innych formalności. Podejmowane na Wydziale działania w ramach wsparcia mobilności studentów wspierane są przez Dział Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej UMK: <https://www.umk.pl/uczelnia/administracja/?name=Dzial-Miedzynarodowych-Partnerstw-i-Mobilnosci-Edukacyjnej>.

W latach 2017-2024 w ramach programu Erasmus+ łącznie zrealizowanych zostanie 287 wyjazdów studenckich (w tym 37 studentów kierunku finanse i rachunkowość), w tym 32 na zagraniczne praktyki studenckie (Załącznik 3.8.1.). W latach 2016-2023 w ramach tego programu na Wydział przyjechało 342 studentów (Załącznik 3.8.2.).

Formami wspierającymi mobilność i zachęcającymi studentów do podjęcia różnych jej form są przygotowywane relacje z pobytu w ramach wymiany międzynarodowej zamieszczane na oficjalnym wydziałowym fanpage’u Facebook oraz Instagramie, a także w trakcie spotkań ze studentami - np. zorganizowanymi w ramach Orientation Day oraz Erasmus Day.

8.2b. Formy wsparcia prowadzenia działalności naukowej i jej publikowania

Prowadzenie działalności naukowej przez studentów finanse i rachunkowość wspierane jest zarówno w ramach podstawowego procesu dydaktycznego jak i w trakcie realizacji innych dodatkowych form aktywności. Wszyscy studenci zaangażowani są w **pracę naukową** w trakcie pisania pracy dyplomowej zarówno licencjackiej jak i magisterskiej. Wyniki tych prac są referowane podczas zajęć seminarium dyplomowego. Najlepsze prace licencjackie i magisterskie zgłaszane są przez promotorów do Konkursu Dziekana na najlepszą pracę dyplomową. W latach 2017-2022 nagrodzone zostały 4 prace magisterskie na kierunku finanse i rachunkowość, a jedna praca otrzymała wyróżnienie. Wśród konkursowych prac licencjackich na kierunku finanse i rachunkowość nagrodzona została 1 praca i 1 otrzymała wyróżnienie.

Działalność naukowa studentów prowadzona jest również w ramach kół naukowych, które dysponują odrębnym budżetem wydzielonym z tzw. funduszu repet. Środki te mogą zostać przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z uczestnictwem w konferencji naukowej czy publikacje artykułów naukowych. W styczniu 2019 roku studencie koło naukowe Klub Controllera

zdobyło grant w wysokości 10 000 zł w konkursie Make progress with Citi, którego organizatorami byli Citibank plc, Citi Handlowy oraz Absolvent.pl. Zwycięski projekt był zatytułowany Robotic process automation – czyli do czego służy robot.

Wyniki badań studentów są prezentowane na wielu krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. Zestawienie artykułów naukowych opublikowanych przez studentów lub przez pracowników we współpracy ze studentami, a także wykaz konferencji naukowych, seminariów naukowych, konkursów i innych aktywności, w których uczestniczyli studenci finanse i rachunkowość znajduje się w załączniku 3.8.3. Organizowane przez koła naukowe konferencje studenckie mogą poszczycić się monografiami pokonferencyjnymi, prezentującymi artykuły, których autorami lub współautorami byli studenci finanse i rachunkowość. Publikacje takie zostały opracowane przez Klub Controllera (2018, 2019, 2020), Koło Naukowe Rachunkowości (2017, 2018), Koło Naukowe Forum e-Biznesu (2019) oraz Studenckie Koło Naukowe Bankowości (2017 – 2 tomy, 2019 – 2 tomy, 2021).

Warsztaty My First Article in English/ Mein erster Artikel auf Deutsch są szczególną formą wsparcia studentów w prowadzeniu działalności naukowej i jej publikowania. Celem warsztatów jest przekazanie praktycznej wiedzy niezbędnej do napisania i publikacji artykułu w języku angielskim lub niemieckim. Udział w warsztatach umożliwia poszerzenie wiedzy na temat jak napisać abstrakt, poprawnie konstruować poszczególne części artykułu naukowego, stosować słownictwo i struktury gramatyczne odpowiednie dla akademickiego stylu pisania oraz unikać najczęstszych błędów popełnianych podczas pisania w języku angielskim lub niemieckim. Oprócz 10-godzinnych warsztatów uczestnicy odbywają dwie 1-godzinne indywidualne konsultacje poświęcone analizie wersji roboczej i ostatecznej artykułu. W dotychczasowych edycjach tych warsztatów łącznie wzięło udział 7 doktorantów z Wydziału. Szczegóły projektu dostępne są na stronie: <https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-doktorantow/warsztaty-my-first-article-in-english-mein-erster-artikel-auf-deutsch/>

Kolejną formą wsparcia studentów w pracy naukowej jest konkurs pt. Grants4NCUStudents. Jego celem jest wspieranie inicjatyw naukowych, artystycznych oraz konserwatorskich studentów i doktorantów, wpisujących się w cztery najważniejsze cele UMK jako uczelni badawczej (4xI@NCU), którymi są: internacjonalizacja, interdyscyplinarność, innowacyjność i integralność. Obejmują one przede wszystkim badania wstępne, rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, zakup materiałów oraz wyjazdy na zagraniczne konferencje międzynarodowe, udział w konkursach międzynarodowych oraz organizację wystawy indywidualnej lub grupowej. Konkurs jest skierowany do: studentów UMK, Studenckich Kół Naukowych UMK i doktorantów UMK. Łącznie we wszystkich edycjach konkursu z WNEiZ udział wzięło 7 doktorantów oraz 1 student. Laureatem 5 edycji konkursu został student WNEiZ. Szczegóły konkursu dostępne są na stronie: <https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/grants4ncustudents/>. Ponadto w latach 2020-2023 w ramach programu Inicjatywa doskonałości - uczelnia badawcza na UMK 13. nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na FIR było laureatami odpowiednich konkursów, w wyniku których otrzymali 439 tys. zł.

8.2c. Formy wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Studenci Wydziału są również wspierani przy wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji. Na Wydziale praktyki zawodowe stanowią integralną część planu studiów oraz programu nauczania na studiach I stopnia kierunku finanse i rachunkowość i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Efekty uczenia się i metody ich weryfikacji w przypadku praktyk zawodowych podlegają tym samym zasadom, co dla zajęć prowadzonych na kierunku. Funkcjonujący na Wydziale system praktyk został szczegółowo opisany w dokumencie - Zasady odbywania studenckich praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.8.4.). Celem praktyk jest w szczególności kształtowanie konkretnych umiejętności i kompetencji zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki, zgodnych z efektami uczenia się określonymi dla kierunku. Praktyki zaliczane są przez kierownika praktyk w oparciu o złożoną w Dziekanacie, kartę oceny studenckiej praktyki zawodowej. Dodatkowym

warunkiem zaliczenia praktyk stało się kompletne wypełnienie kwestionariusza ankiety dotyczącego przebiegu praktyk, dostępnego on-line pod adresem: <https://ankiety.umk.pl/v3/index.php/859954?lang=pl?lang=pl>. Na Wydziale funkcjonuje Pełnomocnik Dziekana ds. Kontaktów z Przedsiębiorczością. Jest on odpowiedzialny za doradzanie wyboru praktyk, kontrolę przebiegu, jak i zaliczenia praktyk zawodowych pod kątem efektów uczenia się. Za organizowanie i koordynowanie praktyk na WNEiZ odpowiedzialny jest koordynator studenckich praktyk zawodowych. Natomiast za organizowanie indywidualnych praktyk i przygotowywanie umów odpowiedzialny jest pracownik dziekanatu ds. obsługi praktyk. Wydział współpracuje z kilkudziesięcioma firmami w zakresie praktyk. Lista jednostek znajduje się w załączniku (Załącznik 3.2.8).

Formą wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy są również liczne warsztaty oraz spotkania i wykłady organizowane przez koła naukowe we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Celem tych działań jest przybliżenie zagadnień praktycznych oraz zapoznanie studentów z obowiązującymi trendami w branży.

Dział Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK (Biuro Karier UMK) jak już wcześniej wspomniano oferuje kompleksowe wsparcie doradcze studentów i absolwentów. Informacja o jego działalności umieszczona jest na stronie internetowej <https://www.biurokarier.umk.pl>. Współtworzy także stronę z ofertami pracy, staży i praktyk (<https://biurokarier.edu.pl>). Na Wydziale organizowane są cotygodniowe, kilkugodzinne dyżury doradcy zawodowego oraz spotkania grupowe, mające na celu szeroko pojęte planowanie ścieżki rozwoju zawodowego. Studenci są zachęceni do uczestnictwa w organizowanym przez Biuro Karier Mikołajkowym Jarmarku Pracy i Praktyk na początku grudnia oraz w wiosennych Targach Pracy, współorganizowanych we współpracy z władzami Wydziału oraz Samorządem Studenckim. Wydarzenia te stanowią okazję do bezpośredniego kontaktu z pracodawcami i poznania ich oczekiwań wobec kandydatów, możliwych ścieżek rozwoju wewnątrz danej firmy oraz poznania bieżących ofert pracy, staży i praktyk.

Biuro Karier oferuje również bezpłatne szkolenia i warsztaty rozwijające tzw. kompetencje miękkie. Doradcy prowadzą w ciągu roku akademickiego zajęcia ogólnouniwersyteckie, skierowane do studentów, a także comiesięczne warsztaty z cyklu Dobry Start, skierowane zarówno do studentów, jak i absolwentów. Warsztaty Dobry Start organizowane są stacjonarnie oraz online i poruszają m.in. zagadnienia takie jak:

- 5 niestandardowych metod poszukiwania pracy.
- 5 sposobów, aby przestać się martwić.
- Efektywna nauka, zero prokrastynacji.
- Jak napisać CV, które Cię wyróżni?
- Jak planować, aby się nie frustrować?
- Jak radzić sobie ze stresem i emocjami w obliczu wyzwań - sesji, rozmowy kwalifikacyjnej, występów publicznych?
- Jak zabłysnąć podczas prezentacji?
- Planowanie swojego rozwoju i kariery.
- Poszukiwanie ikigai – japońska sztuka odkrywania pasji i sensu w pracy.
- Pytania kompetencyjne – jak pokazać swój potencjał podczas rozmowy kwalifikacyjnej?
- Rozmowa kwalifikacyjna – jak zostać wybranym?
- Sekrety skutecznej komunikacji w zespole.
- Small talk, czyli sztuka nawiązywania cennych kontaktów.
- Sztuka podejmowania decyzji.
- Techniki asertywne – jak odmawiać i bronić swoich granic?
- Techniki organizacji pracy – jak wypracować efektywność w pracy i na studiach oraz pokonać prokrastynację?

Informacje o warsztatach i szkoleniach są na bieżąco publikowane na stronie Biura Karier, na Facebooku Biura Karier, na Instagramie oraz są przekazywane studentom za pośrednictwem maili z serwisu biurokarier.edu.pl oraz newslettera Biura Karier wysyłanego w każdy piątek.

Studenci i absolwenci finanse i rachunkowość mogą skorzystać z indywidualnych spotkań doradczych w Biurze Karier, gdzie pracownicy służą pomocą w określeniu celów edukacyjnych i zawodowych, omówieniu ścieżek kariery, udzieleniu wskazówek dotyczących rynku pracy, zdobywaniu doświadczenia zawodowego oraz konsultacjach dokumentów aplikacyjnych. W latach 2016-2023 odbyło się łącznie 535 indywidualnych spotkań doradczych (stan z 09.11.2023).

Pracownicy biura regularnie przyjmują i weryfikują oferty pracy, dostępne dla studentów i absolwentów m.in. kierunku finanse i rachunkowość na poziomie krajowym i regionalnym. Informacje są udostępniane w serwisie z ofertami (<https://biurokarier.edu.pl>) oraz przekazywane bezpośrednio studentom i absolwentom. Stan na 09.11.2023 obejmuje 1045 osób z aktywnymi kontami na tym portalu.

Na Wydziale funkcjonuje także BIZNESHUB. Jest to zespół, który wspiera studentów w zakresie rozwoju kompetencji, które są przydatne przy wchodzeniu na rynek pracy, organizując szkolenia, webinary, otwarte wykłady, konsultacje indywidualne, a także oferując doradztwo w zakresie prowadzenia rozwoju działalności gospodarczej (<https://bizneshub.umk.pl/>).

Kolejną formą wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy są warsztaty Yes 4 Yeti. Przedsięwzięcie to zostało zainicjowane przez przedsiębiorstwo Cereal Partners Poland Toruń Pacific. Jego celem jest umożliwienie studentom poznania praktycznej strony prowadzenia działalności gospodarczej w środowisku międzynarodowym i ułatwienie im wejścia na rynek pracy. W trakcie warsztatów szeroko prezentowane są różne aspekty działalności Cereal Partners Poland Toruń Pacific, m.in. procesy produkcyjne, logistyczne i marketingowe, sprzedażowe, controlling oraz zarządzanie zasobami ludzkimi i jakością. W warsztatach tych łącznie wzięło udział 83 studentów z kierunku finanse i rachunkowość.

Formą wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy jest także program CO-OP, realizowany w ramach programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB) i stanowi formułę współpracy nauki z biznesem umożliwiającą najlepszym studentom podjęcie pracy zawodowej podczas studiów oraz pozwalającą zdobyć pierwsze doświadczenia na rynku pracy. Założeniem programu jest odbycie płatnego stażu (minimum pół etatu). Zakres stażu związany jest bezpośrednio z efektami uczenia się zakładanymi dla kierunku studiów, na którym kształci się student, i zapewnia praktyczne wykorzystanie wybranych efektów uczenia się w toku zadań wykonywanych na stażu. W edycji pilotażowej programu w roku 2021/2022 wzięło udział 3 studentów kierunku finanse i rachunkowość.

8.2d. Formy wsparcia aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Studenci mogą rozwijać swoje **pasje sportowe**. W Uniwersyteckim Centrum Sportowym UMK prężnie działają liczne sekcje. Na UMK powstał unikalny w skali kraju program Kariera Dwutorowa Student-Sportowiec, który skierowany jest do wybitnie uzdolnionych osób, które chcą połączyć studiowanie i uprawianie sportu. Aktywność artystyczną i zainteresowania kulturalne studentów wspiera Akademickie Centrum Kultury i Sztuki Od Nowa a także Chór akademicki. **Działalność społeczną** student może rozwijać poprzez działającą w UMK fundację Amicus. Studenci Wydziału angażują się w akcję Szlachetna paczka, Bal Ekonomisty oraz Festiwal Ekonomisty i Puchar Wydziału.

8.3. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce

System wsparcia i motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce jest realizowany poprzez:

- System stypendialny – studenci w trudnej sytuacji materialnej mogą ubiegać się o otrzymanie stypendium socjalnego. Studenci z najlepszymi wynikami w nauce mogą aplikować o stypendia Rektora.

- Wspieranie studentów w aplikowaniu o stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- Najlepsi studenci mogą ubiegać się, z poziomu UMK, o tytuł Najlepszego Studenta UMK, Najlepszego Absolwenta UMK, a z poziomu WNEiZ Najlepszego Studenta i Absolwenta Wydziału. Dodatkowo studenci Wydziału mogą aplikować o przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia oraz uczestniczyć w Konkursie dla Najlepszego Studenta Sportowca.
- Udział studentów jako wykonawców w grantach badawczych pracowników Wydziału. Na podkreślenie zasługują szczególne osiągnięcia studentki z Koła Naukowego Forum e-Biznesu, która uczestniczyła w pracach zespołu ds. bezpieczeństwa w ramach projektu Narodowego Centrum Nauki nr 2017/26/E/HS4/00858 pt. Wpływ rozwoju FinTech oraz regulacji prawnych na innowacje na rynku usług płatniczych w Unii Europejskiej: strategię sektora finansowego i potrzeby konsumentów; marzec-wrzesień 2023 r. Brała ona także udział w projekcie badawczym nr 1799 Grant nr 4264-E, 14.12.2020 r. – prezentując graficznie wyniki badań w postaci wykresów i schematów. Trzykrotnie uczestniczyła także w badaniach chronometrażowych w laboratorium Future Digital Retail Lab na WNEiZ UMK w Toruniu. Badania te dotyczyły efektywności tradycyjnych i cyfrowych instrumentów płatniczych i były prowadzone we współpracy z FinTech-em Veresto, Narodowym Bankiem Polskim oraz Bankiem Pocztowym SA.
- Publikacje, prezentacje wyników badań z udziałem studentów – Dziekan dofinansowuje uczestnictwo w konferencjach naukowych; wspiera powstawanie publikacji naukowych z udziałem studentów.
- We współpracy z Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych Wydział organizuje Konkurs Mistrz Specjalistycznego Języka Angielskiego, w którym biorą udział studenci kierunków studiów realizowanych przez Wydział. W 2019 roku w konkursie uczestniczyło 88 studentów Wydziału z tego 44 reprezentowało kierunek finanse i rachunkowość (wśród nich 2 studentów zostało laureatami konkursu). W latach 2020-2022, z powodu pandemii, konkurs nie był organizowany. W roku 2022/2023 wzięło w nim udział 93 studentów Wydziału, z tego 49 studentów kierunku finanse i rachunkowość.
- Studenci mają także możliwość uczestniczenia w certyfikowanych, specjalistycznych kursach dokształcających, których tematyka znacząco wykracza poza program studiów. Wszystkie kursy są odpowiedzią na potrzeby zgłoszone przez potencjalnych pracodawców, część kursów jest realizowana w kooperacji z firmami; ułatwia to absolwentom wejście na rynek pracy i daje im przewagę w zakresie wiedzy, umiejętności i unikalnych kompetencji.

Przykładem projektu dotyczącego wsparcia studentów była Kopernikańska Akademia Biznesu. Projekt skierowany był do studentów studiów stacjonarnych 3 roku I stopnia oraz 2 roku II stopnia na kierunkach finanse i rachunkowość, zarządzanie i ekonomia. Jego celem było podniesienie kompetencji wymaganych przez pracodawców na rynku pracy, których studenci nie są w stanie zdobyć w trakcie standardowego toku studiów. Projekt realizowany był w partnerstwie z Toruńską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. (TARR), zaś poszczególne szkolenia były prowadzone przez renomowanych ekspertów zewnętrznych, w tym przedstawicieli przedsiębiorstw. Zaproponowano studentom 2 ścieżki rozwoju kompetencji – Business Development oraz Start me up. Kwota przeznaczona na realizację projektu wynosiła 659 946,30 zł (z czego wkład w postaci środków Unii Europejskiej wynosił 556 202,74 zł). Łącznie w dwóch edycjach projektu wzięło udział 133 studentów Wydziału z czego 49 studentów kierunku finanse i rachunkowość.

Kolejnym przykładem działania podjętego w ramach wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy był Kurs dokształcający w zakresie budowania kompetencji ICT wykorzystywanych w zarządzaniu procesami. Celem kursu było podniesienie kompetencji zawodowych, komunikacyjnych, informatycznych oraz w zakresie przedsiębiorczości i analitycznych w dziedzinie zarządzania procesowego i zarządzania projektami oczekiwanych od absolwentów Wydziału przez pracodawców na rynku pracy. Zajęcia miały charakter szkoleń certyfikowanych, zajęć warsztatowych, zadań praktycznych w formie projektów wdrażanych w ramach Programu Rozwoju Kompetencji na rzecz

dalszego kształcenia i zatrudniania absolwentów. W ramach 4 edycji kursu wzięło udział 210 studentów Wydziału, z tego 70 studentów kierunku finanse i rachunkowość.

Formą wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy były także szkolenia organizowane w ramach programu Zadanie 20 – Zajęcia warsztatowe dla studentów WNEiZ kształtujące kompetencje w ramach projektu „Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro II – modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni” – realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. W roku 2022/2023 w warsztatach wzięło udział 16 studentów kierunku finanse i rachunkowość.

Osobom, które pragną pogłębić kompetencje naukowe, Wydział oferuje rozwój naukowy na poziomie studiów doktoranckich w ramach Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych – Academia Rerum Socialium jak również szeregu studiów podyplomowych.

8.4. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Na UMK funkcjonuje Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego. Jego celem jest pomoc studentom i pracownikom UMK w związku ze zgłaszanymi przez nich potrzebami i problemami w sferze emocji, trudności radzenia sobie ze stresem i nowymi sytuacjami oraz potrzebą wsparcia prorozwojowego. Z usług ośrodka mogą także korzystać studenci i pracownicy zagraniczni. Ośrodek udziela wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego oraz podejmuje działania na rzecz rozwoju osobistego członków społeczności akademickiej. Nową usługą skierowaną do studentów są indywidualne sesje coachingowe (https://wsparcie.umk.pl/pages/O_nas/). UMK dążąc do wdrażania standardów mających na celu zapewnienie równego traktowania (także ze względu na płeć), w lutym 2022 roku przyjął Plan na rzecz równości płci na lata 2022-2026. Dokument zawiera zestaw działań podzielonych według pięciu następujących obszarów strategicznych: zarządzanie i podejmowanie decyzji, rozwój kariery naukowej i procesy rekrutacji, równowaga między obowiązkami zawodowymi a życiem prywatnym, bezpieczne i przyjazne miejsce pracy i nauki, płeć w badaniach naukowych i programach nauczania (Załącznik 3.8.6.).

Studenci informowani są o różnych formach wsparcia dla ich aktywności za pomocą następujących kanałów: strona internetowa Wydziału, profil Wydziału na Facebooku, informacje przekazywane przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego WNEiZ, kontakt mailowy ze starostami i opiekunami lat oraz bezpośrednio u pracowników dziekanatu. Informacje dotyczące wsparcia w zakresie pomocy materialnej zamieszczane są na stronie Wydziału (zarówno o przyznaniu jak i nieprzyznaniu pomocy materialnej). Można je także uzyskać bezpośrednio u pracownika dziekanatu zajmującego się pomocą materialną.

8.5. Skargi i wnioski zgłaszane przez studentów

Rozpatrywanie skarg oraz opiniowanie wniosków zgłaszanych przez studentów w formie ustnej lub pisemnej procedowane jest zgodnie z Regulaminem Studiów UMK. Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski indywidualnie, bezpośrednio do Prodziekana ds. Studenckich, grupowo tzn. w imieniu grupy studentów wniosek lub skarga zgłaszana jest przez starostę grupy lub roku. Z prośbą o interwencję w określonej sprawie może także zgłosić się do Prodziekana ds. Studenckich przedstawiciel Samorządu Studenckiego WNEiZ. Wszystkie skargi i wnioski studentów rozpatrywane są na bieżąco. Spektrum rozpatrywanych tematów jest bardzo szerokie. Studenci mają także możliwość dokonania tzw. ukrytego komentarza w trakcie wypełniania kwestionariusza ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne. Do komentarzy tych ma wgląd Rektor UMK oraz Dziekan Wydziału, który podejmuje decyzję dotyczącą sposobu reakcji na informację znajdującą się w ukrytym komentarzu. Wyniki ankiet studenckich omawiane są na szczepku katedry lub w ramach spotkań pracowników z Dziekanem Wydziału wraz z Przewodniczącą Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Na UMK funkcjonuje także Rzecznik Akademicki (Academic Ombudsman), do którego może się zgłosić student w każdej sprawie dotyczącej funkcjonowania Uczelni. Podstawowym zadaniem

Rzecznika Akademickiego jest polubowne rozwiązywanie sporów pomiędzy studentami, doktorantami i pracownikami UMK.

8.6. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów

Kadrę administracyjną wspierającą proces kształcenia stanowią pracownicy dziekanatu. Obsługą studentów na kierunku finanse i rachunkowość zajmują się trzy osoby. W grupie pracowników dziekanatu jest też osoba odpowiedzialna za przygotowywanie harmonogramu planów zajęć i rezerwacji sal dydaktycznych. Przy planowaniu zajęć uwzględniane są w miarę możliwości prośby zgłaszane przez studentów.

Wysokie kompetencje pracowników opierają się nie tylko na dużym doświadczeniu zawodowym, ale również na podnoszeniu kwalifikacji zarówno poprzez szkolenia wewnętrzne, jak i zewnętrzne:

- szkolenia dla Administracji realizowane przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (kursy językowe),
- weryfikacja antyplagiatowa studenckich prac dyplomowych w ustawie 2.0. Odpowiedzialność studenta i promotora,
- kurs Zaawansowana wiedza z analiz danych w arkuszu kalkulacyjnym,
- międzynarodowe szkolenia dla Administracji Uczelni Wyższych w ramach programu Erasmus +,
- seria szkoleń w ramach projektu Doskonałość dydaktyczna uczelni,
- Komunikacja z osobą z zaburzeniami w środowisku akademickim,
- Praktyczne wykorzystanie oprogramowania MS Project,
- Prosta polszczyzna w ramach projektu: Witamy w Polsce, witamy wśród nas,
- Szkolenie dla pracowników uczelni z zakresu obsługi studentów z niepełnosprawnością,
- warsztaty: Poczuj to co ja! Jak odbiera świat osoba z ASD?,
- Stres w pracy – jak sobie z nim skutecznie radzić,
- studia podyplomowe w zakresie zarządzania projektami „Project Management”,
- szkolenie: Świat dotyku i dźwięku bez tajemnic. Efektywna pomoc niewidomym i niedowidzącym – zwiększenie kompetencji i umiejętności otoczenia osób niepełnosprawnych,
- szkolenie: Nowe podejście do ochrony danych osobowych po wejściu RODO,
- szkolenie: Bezpieczeństwo informacji – security awareness,
- seria szkoleń Zarządzanie sobą.

Studenci w Dziekanacie uzyskują podstawowe informacje dotyczące np. zakwaterowania w domach studenckich, ubezpieczeń, zaświadczeń do kredytów, uzyskiwania informacji o pomocy materialnej, czy też wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy administracji podlegają ocenie pracowniczej zgodnie z Zarządzeniem Nr 190 Rektora UMK w Toruniu z dnia 28 września 2021 r. określającego kryteria, tryb i podmioty dokonujące oceny okresowej pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu niebędących nauczycielami akademickimi (opis systemu oceny pracowników administracji UMK zawiera załącznik 3.8.7.). Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich.

8.7. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów

Na Wydziale prowadzi się również działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów. Każdy student Wydziału musi odbyć szkolenie BHP. Szczególna uwaga poświęcana jest problemom bezpieczeństwa studentów cudzoziemców oraz studentów z niepełnosprawnością. Na Wydziale przeprowadzane są próbne alarmy przeciwpożarowe/bombowe, zgodnie z odrębnymi przepisami. Studenci zapoznają się również z praktycznymi procedurami ewakuacji w sytuacji zagrożenia. Studenci mogą także znaleźć wsparcie u **Pełnomocnika ds. Bezpieczeństwa** (<https://www.umk.pl/uczelnia/wladze/pelnomocnicy/>).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych, imprez innych niż masowe oraz wydarzeń naukowych odbywających się na terenie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu Rektor w drodze zarządzenia określił zasady postępowania podczas ich organizacji (Zarządzenie Nr 36 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 13 marca 2023 r. o postępowaniu w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa imprez oraz wydarzeń naukowych organizowanych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biuletyn Prawny UMK w Toruniu, 2023r., Poz. 68) (załącznik 3.8.8.).

8.8. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Podstawową jednostką reprezentującą studentów Wydziału jest Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego (WRSS) WNEiZ, w skład której obecnie wchodzi pięciu członków. WRSS WNEiZ prowadzi aktywne działania w obrębie Wydziału (i nie tylko) w obszarach związanych ze sprawami studenckimi zarówno w zakresie socjalno-prawnym, jak i dotyczącymi życia społeczno-kulturalnego. Do głównych wydarzeń organizowanych przez WRSS WNEiZ należą:

- Puchar Wydziału – impreza integracyjna o charakterze charytatywnym, która jest już wpisana w tradycję Wydziału; polega na rywalizacji reprezentantów poszczególnych kierunków w różnych konkurencjach integracyjno-sportowych, a w czasie przerw prowadzone są licytacje, z których dochód później przeznaczony jest na wybraną wcześniej akcję charytatywną;
- Kosmiczny Mecz – wydarzenie sportowe organizowane przy Pucharze Wydziału w ramach Tygodnia Ekonomisty; jest to również impreza integracyjna, ponieważ udział w rozgrywkach biorą zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału;
- Piernikowe Targi Pracy – wydarzenie organizowane przy współpracy z Biurem Karier UMK i jest dedykowane nie tylko studentom Wydziału, ale całej społeczności Uniwersytetu; w czasie Targów zaproszone firmy mają okazję przedstawić swoje oferty pracy, natomiast studenci mogą dowiedzieć się więcej na temat rynku pracy oraz porozmawiać z przedstawicielami interesujących ich firm;
- Bal Ekonomisty – impreza integracyjna organizowana przez WRSS WNEiZ przy współpracy z Fundacją Amicus działającą przy Uniwersytecie.

Oprócz wymienionych wydarzeń organizowane są również mniejsze, takie jak świąteczne kiermasze charytatywne, otrzęsiny dedykowane studentom pierwszego roku, a także akcja Poznaj Nas mająca na celu zapoznanie się studentów z członkami Samorządu. Na początku każdego roku organizowane jest także szkolenie z praw i obowiązków studenta, w czasie którego studenci mają okazję dowiedzieć się m.in. jak wygląda regulamin studiów, a także zasady przyznawania stypendiów.

Współpraca WRSS WNEiZ z władzami dziekańskimi opiera się na bezpośrednim kontakcie w ramach spotkań, w czasie których omawiane są kwestie związane zarówno z budżetem, jak i bieżącymi sprawami i wydarzeniami. Władze dziekańskie aktywnie wspierają inicjatywy podejmowane przez WRSS WNEiZ, a także zawsze pomagają wspólnie rozwiązać problemy. Warto tu również wspomnieć, że budżet omawiany jest na początku każdego roku kalendarzowego na wspólnym spotkaniu władz dziekańskich z przedstawicielami WRSS WNEiZ oraz kołami naukowymi. Wszystkie organizacje muszą przedstawić sprawozdanie finansowe za poprzedni rok oraz plan finansowy na rok następny, który ostatecznie zatwierdza Dziekan Wydziału. Każdy wydatek z funduszy wydziałowych musi zostać zatwierdzony przez Dziekana lub Prodziekana ds. Studenckich.

Studenci Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK również mają możliwość współpracy z WRSS WNEiZ, której działalność mogą śledzić w mediach społecznościowych - strona na Facebooku: <https://www.facebook.com/wneizumktorun>, profil na Instagramie: <https://www.instagram.com/samorzad.wneiz.umk/>

Ponadto, WRSS WNEiZ posiada własne biuro na Wydziale, do którego studenci mogą się zgłaszać z problemami bądź inicjatywami, które razem mogą wcielić w życie.

Członkowie WRSS WNEiZ są również przedstawicielami studentów w wydziałowych i uczelnianych gremiach, takich jak Rada Dziekańska, Rada Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości, Rada Dyscypliny

Ekonomia i Finanse, a także komisji działających przy Samorządzie Studenckim – Komisja ds. Promocji i Informacji oraz Komisja ds. Organizacji. Ponadto przedstawiciele studentów wybrani przez Parlament Samorządu Studenckiego są członkami poszczególnych komisji stypendialnych działających na wydziałach.

Głównymi organizacjami studenckimi działającymi w ramach Wydziału są studenckie koła naukowe https://www.umk.pl/studenci/organizacje/organizacje/?wydzial=9#new_tab. Obecnie na WNEiZ działają następujące studenckie koła naukowe: Koło Naukowe Rachunkowości, Koło Naukowe Forum e-Biznesu, Klub Controllera, Studenckie Koło Giełdowe, Studenckie Koło Naukowe Bankowości, Studenckie Koło Marketingu, Koło Naukowe Logistyki „LOGITOR”, Studenckie Koło Naukowe Inwestycji i Nieruchomości, Koło Naukowe Ekonomii, Koło Naukowe Komunikacji i Psychologii w Biznesie, Studenckie Koło Naukowe HR Business Club. Studenci kierunku finanse i rachunkowość mogą być członkami wszystkich powyższych kół.

WRSS WNEiZ i Studenckie Koła Naukowe mają – jak wcześniej wskazano – do dyspozycji własny fundusz podstawowy (tzw. fundusz repet), który służy wsparciu ich działalności naukowej i organizacyjnej. Preliminarze wydatków przygotowywane są przez organizacje studenckie w pierwszym miesiącu roku kalendarzowego. Są one omawiane i zatwierdzane na wspólnym zebraniu organizowanym przez Prodziekana ds. Studenckich. Każdorazowy wydatek z tego funduszu jest monitorowany - pisemna prośba dotycząca wydatku jest opiniowana przez WRSS WNEiZ oraz Prodziekana ds. Studenckich i zatwierdzana przez Dziekana Wydziału. Ponadto - w sytuacjach nieprzewidzianych preliminarzem, studenci mogą składać podania o dofinansowanie spoza tzw. funduszu repet, bezpośrednio do Dziekana Wydziału.

8.9. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia studentów odbywa się poprzez spotkania Prodziekana ds. Studenckich ze studentami, przedstawicielami Kół Naukowych, Samorządu Studenckiego WNEiZ oraz poprzez anonimowe ankiety studenckie dostępne w systemie USOS.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom w formie ankiet, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Badanie ankietowe dotyczące oceny zajęć dydaktycznych odbywa się na Wydziale co roku, natomiast ankieta satysfakcji studentów przeprowadzana jest co dwa lata. Wyniki obu badań są prezentowane w trakcie otwartych spotkań ze studentami, przedstawicielami Kół Naukowych i Samorządu Studenckiego WNEiZ. Uzyskane wyniki są prezentowane i dyskutowane na Radzie Dziekańskiej oraz w trakcie spotkania z pracownikami.

Najważniejszymi działaniami w zakresie wsparcia studentów była:

- Stała współpraca Wydziału z Biurem Karier w zakresie doradztwa zawodowego.
- Uregulowanie odbywania i rozliczania praktyk studenckich. Funkcjonowanie Pełnomocnika Dziekana ds. Kontaktów z Przedsiębiorczością odpowiedzialnego za organizację praktyk zawodowych studentów.
- Organizacja programów stażowych oraz konkursów grantowych i warsztatów (CO-OP, Grants 4 NCU Students, My First Article in English, Yes 4 Yeti) ułatwiająca naszym absolwentom wejście na rynek pracy i dająca im przewagę w zakresie wiedzy, umiejętności i unikalnych kompetencji.
- Funkcjonowanie kół naukowych, budowanie relacji nauczyciel (opiekun koła - mentor) –student motywującej do intensywniejszej pracy naukowej.
- Funkcjonowanie Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego zapewniającego wsparcie psychologiczne i psychiatryczne oraz wspierającego rozwój osobisty członków społeczności akademickiej.
- Organizacja Pucharu Wydziału - impreza integracyjna (udział w rozgrywkach biorą zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału) przyczyniająca się do zwiększenia zaangażowania studentów w życie wydziału, poprawę relacji społecznych - co jest niezwykle istotne w czasach po pandemii.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1. Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania obejmuje:

- dostępność do programów studiów (w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem) oraz możliwość nieskrępowanego korzystania z informacji o programach studiów przez osoby z niepełnosprawnością przy użyciu przeznaczonego w tym celu sprzętu i oprogramowania,
- dostępność do informacji o: celu kształcenia, kompetencjach oczekiwanych od kandydatów, warunkach przyjęcia na studia i kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu procesu przyjęć na studia, programach studiów, w tym efektach uczenia się, opisie procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, zasadach dyplomowania, przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych, charakterystyce i warunkach studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ogólnokrajowymi, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zamieszczone są następujące informacje i dokumenty. Organizacyjne zasady publikowania powyższych informacji określa Regulamin Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 października 2021 r. (zał. 3.9.1.):

- Rekrutacja, w tym w szczególności:
  - warunki i tryb rekrutacji obywateli polskich na studia,
  - warunki i tryb rekrutacji cudzoziemców na studia,
  - wysokość opłat za studia,
- Programy studiów obowiązujące po 1 października 2019 roku
- Archiwalne programy studiów
- Regulamin studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- Procedury nadawania tytułów zawodowych,
- Regulamin świadczeń dla studentów UMK,
- Wzory dyplomów ukończenia studiów, w tym informacje o zabezpieczeniach,
- Pozostałe akty prawne dotyczące uczelni, w tym w szczególności:
  - Statut Uniwersytetu (obowiązujący i archiwalny),
  - Strategia Uniwersytetu,
  - Zasady przyjmowania skarg i wniosków.

Dodatковым kanałem informacji jest także strona internetowa Wydziału, dostępna pod adresem <https://www.econ.umk.pl/>, złożona z 4 podstawowych części:

- informacji o Wydziale (Wydział), w której znaleźć można m.in. podstawowe informacje o jednostce (także o infrastrukturze Wydziału), jej misji i wartościach, informacje dotyczące procesu zapewniania jakości kształcenia (w tym wydziałową politykę jakości), statystyki dotyczące studentów, monitoring losów absolwentów, skrzynkę uwag, informacje dotyczące procedur obowiązujących na Wydziale, organizację roku akademickiego, regulamin studiów, informacje dotyczące wsparcia informatycznego procesu edukacji;
- część dla studentów (Student), w której znajdują się m.in. programy studiów i efekty uczenia się, plany studiów, tygodniowy rozkład zajęć, przydatne dokumenty (w tym wnioski oraz informacje związane z procedurą dyplomowania), wzory podań oraz informacje o opłatach, regulamin pomocy materialnej, informacje o możliwościach rozwoju, w tym oferty praktyk i pracy, organizacja roku akademickiego, informacje o wydziałowej polityce zapewniania jakości kształcenia oraz

- o świadczonego dla studentów wsparciu np. w postaci uniwersyteckiego ośrodka psychologicznego, doradców zawodowych;
- część dla kandydatów (Kandydat), gdzie znajdują się opisy poszczególnych kierunków studiów oraz modułów i specjalności, wraz z profilem absolwenta oraz dodatkowymi możliwościami rozwoju, w zakładce tej znaleźć można także przekierowanie do planu studiów oraz informacji o wysokości opłat, znajdują się tu także informacje o innych kursach i szkoleniach, studiach podyplomowych oraz programach podwójnego i potrójnego dyplomu;
  - informacje dotyczące rozwoju naukowego (Nauka), gdzie poruszane są m.in. kwestie dotyczące organizacji pracy naukowej, obszarów badawczych Wydziału, procedury nadawania stopni i tytułów naukowych oraz potencjalnej współpracy naukowej.

Niektóre informacje związane z tym kryterium pojawiają się także w mediach społecznościowych Wydziału (Facebook, Instagram, TikTok) oraz w materiałach drukowanych (ulotki, foldery). Opisy kierunków studiów dostępne są także na stronie głównej Uniwersytetu (umk.pl, w zakładce Kandydat), zaś warunki rekrutacji dodatkowo uwzględnione są w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów (<https://irk.umk.pl/>).

Informacje o osiągniętych wynikach w procesie nauczania udostępniane są w zgodzie z zapisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, dwutorowo: w ramach bezpośrednich kontaktów wykładowców ze studentami oraz poprzez system USOSweb (oceny końcowe). Część wykładowców do przekazywania informacji zwrotnej oraz ocen cząstkowych wykorzystuje także uniwersytecką platformę Moodle.

Uniwersytet zapewnia więc publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców (w tym przede wszystkim studentów i potencjalnych studentów) informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

9.2. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących

Wszelkie kluczowe informacje dotyczące Wydziału znajdują się (a) na stronie internetowej uczelni (<https://umk.pl>) oraz (b) na stronie internetowej Wydziału (<https://econ.umk.pl>), począwszy od procesu rekrutacji na studia, poprzez organizację procesu dydaktycznego, środowisko akademickie, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, informacje o możliwościach wymiany akademickiej po informacje o możliwościach rozwoju naukowego. Informacje te są aktualizowane na bieżąco, wyznaczone są osoby odpowiedzialne za dbałość o aktualność poszczególnych części w/w serwisów internetowych.

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest na bieżąco – informacje publikowane na stronie są cyklicznie monitorowane oraz w razie potrzeby aktualizowane. Informacje związane z procesem nauczania (w tym jego organizacji) publikowane są na bieżąco także (poza stroną internetową Wydziału) w gablotach ogłoszeniowych w budynku Wydziału, w mediach społecznościowych Wydziału czy poprzez kierunkowe grupy w aplikacji MS Teams. W sytuacjach tego wymagających informacje dotyczące konkretnej grupy studentów lub informacje dla indywidualnych osób przekazywane są przez pracowników dziekanatu za pomocą e-mail lub telefonicznie.

Studenci wyrażają opinie na temat dostępu do informacji, między innymi podczas spotkań z opiekunami kierunków, Prodziekanem ds. Studenckich czy pracownikami dziekanatu. Cyklicznie organizowane są także spotkania Prodziekana ds. Studentów z przedstawicielami kół naukowych i Samorządu Studenckiego, które stanowią także forum wymiany informacji nt. publicznego dostępu do informacji. Kwestie te poruszane są także na spotkaniach z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Konstrukttywne uwagi są uwzględniane w działaniach informacyjnych Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

Procedury związane z publiczną dostępnością do informacji o programie studiów, a także o warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach na prowadzonym kierunku finanse i rachunkowość podlegały i nadal podlegają cyklicznej weryfikacji spełniania wysokich standardów międzynarodowych. Pozwala to Wydziałowi kontynuować posiadanie akredytacji Stowarzyszenia Wspierania Rozwoju Wyższych Szkół Biznesu – The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB). Polityka informacyjna w powyższym zakresie prowadzona na kierunku finanse i rachunkowość w pełni odpowiada wysokim międzynarodowym standardom i jest stale doskonalona.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1.Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu funkcjonuje wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, określany mianem System Dokończenia Akademickiej (SDA), którego podstawę prawną stanowi Uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.1.1).

Cele funkcjonowania SDA określono jako (1) doskonalenie jakości kształcenia, rozumianej jako poziom uzyskanych efektów uczenia się oraz poziom jakości realizowanych procesów umożliwiających osiągnięcie tych efektów oraz (2) doskonalenie jakości organizacji pracy rozumianej jako jakość wewnętrznych procesów realizowanych na Uniwersytecie, umożliwiających osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia. Zadania SDA obejmują w szczególności:

- pomiar, monitorowanie oraz analizę jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście oferowanych przez Uniwersytet programów studiów poprzez:
  - weryfikację i ocenianie efektów uczenia się,
  - monitorowanie programów studiów;
- pomiar, monitorowanie oraz analizę jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście spełnienia potrzeb i oczekiwań studentów poprzez:
  - badanie jakości zajęć dydaktycznych,
  - badanie satysfakcji studentów;
- pomiar, monitorowanie oraz analizę jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście realizacji praw i obowiązków pracowników poprzez:
  - ocenę działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich,
  - hospitowanie zajęć dydaktycznych,
  - badanie satysfakcji pracowników;
- pomiar, monitorowanie oraz analizę jakości kształcenia i organizacji pracy w kontekście spełnienia potrzeb i oczekiwań absolwentów poprzez monitorowanie losów absolwentów.

Zgodnie z ww. Uchwałą Senatu UMK za realizację zadań SDA odpowiadają:

- Rektor,
- Prorektor właściwy ds. kształcenia,
- specjalista realizujący zadania analityka,
- uczelniana rada ds. jakości kształcenia,
- Dziekani i dyrektorzy uniwersyteckich jednostek dydaktycznych,
- wydziałowi koordynatorzy ds. jakości kształcenia,
- koordynatorzy ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych,
- wydziałowe rady ds. jakości kształcenia,
- rady ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych.

Organem opiniodawczo-doradczym Rektora UMK jest Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, powołana na mocy Zarządzenia Nr 164 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie powołania Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu do końca kadencji 2020-2024 z późn. zm. (załącznik 3.10.1.2). W jej skład wchodzi dwóch członków Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia funkcjonującej na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania (WNEiZ).

Procedury związane z prowadzeniem i monitorowaniem jakości kształcenia stanowią ważny element Księgi Jakości Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (<https://www.jakosc.umk.pl/system/ksiega-jakosci/>).

W skład Systemu Doskonałości Akademickiej wchodzi, funkcjonujący na WNEiZ, Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK). System ten obejmuje doskonalenie jakości kształcenia i organizacji pracy we wszystkich istotnych dla funkcjonowania Wydziału obszarach, a w szczególności w zakresie:

- efektów uczenia się i programów studiów,
- organizacji i warunków kształcenia,
- jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- bieżącej pracy i rozwoju nauczycieli akademickich i niebędących nauczycielami akademickimi,
- aktywności naukowo-badawczej i rozwojowej Wydziału,
- współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
- organizacji warunków pracy na Wydziale,
- monitorowania losów zawodowych absolwentów Wydziału

Za realizację zadań WSZJK odpowiadają: Dziekan Wydziału, Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia oraz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia.

Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia – jest powoływana na początku kadencji władz dziekańskich. Aktualny jej skład został określony uchwałą Rady Dziekańskiej Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK z dnia 6 grudnia 2023 r. (załącznik 3.10.1.3). W skład ww. Rady wchodzi: Prodzikan ds. Studentów, Prodzikan ds. Nauki i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia, przedstawiciel Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia, przedstawiciel Zespołu ds. Akredytacji AACSB, przedstawiciele nauczycieli akademickich reprezentujących poszczególne kierunkach studiów realizowanych na Wydziale, przedstawiciele studentów oraz przedstawiciel administracji Wydziału. Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia przeprowadza analizę realizacji efektów uczenia się oraz funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia na podstawie: wyników sesji egzaminacyjnych, opinii nauczycieli akademickich, raportów z badań oceny zajęć dydaktycznych, raportów z oceny realizacji procedur AACSB, raportów z badań satysfakcji studentów, raportów z badań satysfakcji pracowników, raportów z badań losów absolwentów, opinii interesariuszy zewnętrznych oraz arkuszy hospitacji zajęć dydaktycznych. Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia analizuje też i dokonuje oceny publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów, poziomu naukowego jednostki, zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz doboru kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Na podstawie dokonanych analiz Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia opracowuje plan działań doskonalących na każdy kolejny rok akademicki i nadzoruje jego realizację.

Do zadań Wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia należy:

- przygotowywanie raportów z pomiarów – analiza wstępnych raportów z badań przygotowanych przez analityka w formie zestawień zbiorczych, opracowanie raportu i utworzenie wspólnie z Wydziałową Radą ds. Jakości Kształcenia rekomendacji dotyczących działań doskonalących,
- wyznaczanie celów w zakresie doskonalenia jakości oraz zatwierdzanie działań wynikających z funkcjonowania Systemu Doskonałości Akademickiej – wdrażanie działań doskonalących w oparciu o rekomendacje wydziałowej rady ds. jakości kształcenia, zatwierdzanie najbardziej adekwatnych działań, przygotowanie harmonogramu realizacji oraz wyznaczanie zakresu działań doskonalących,
- nadzór nad realizacją działań doskonalących jakości kształcenia,
- weryfikacja poziomu realizacji działań doskonalących jakości kształcenia,
- przygotowanie skróconej wersji raportu przeznaczonej do opublikowania na stronie internetowej,
- współpraca z przedstawicielami Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Ponadto, kierownicy katedr systematycznie monitorują każdą formę zajęć realizowanych przez ich podwładnych. Monitorowanie obejmuje hospitacje zajęć praktycznych i wykładów. Po przeprowadzeniu hospitacji wypełniają arkusz hospitacji wykładu bądź arkusz hospitacji zajęć praktycznych i przekazują je Dziekanowi, który po zapoznaniu się z nimi, przekazuje Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Rada analizuje protokoły hospitacji i proponuje działania doskonalące w obrębie programu studiów i zajęć. Dodatkowo kierownicy katedr zaangażowani są w weryfikację planów rozwoju nauczycieli akademickich w kontekście doskonalenia jakości kształcenia poprzez analizę kwestionariuszy oceny pracowników oraz analizę wyników badania Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD) dotyczących pracowników danej katedry. Na tej podstawie kierownicy katedr uzyskują wiedzę dotyczącą oceny studentów pracowników oraz realizowanych przez nich zajęć. W sytuacjach wymagających interwencji przeprowadzane są spotkania z pracownikami a także dokonywane korekty w zakresie powierzania zajęć.

Procesy dotyczące monitorowania jakości kształcenia na Wydziale wspomagają również: koordynatorzy kierunku finanse i rachunkowość, zespół ds. akredytacji AACSB - zespół ds. AoL, koordynator programu Erasmus+, opiekunowie kół naukowych i praktyk, nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość oraz pracownicy administracyjni dziekanatu. Ważny wpływ na jakość całego systemu mają również studenci, wpływając poziomem swojego zaangażowania na proces kształcenia.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów, sposoby i zakres ich bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Programy studiów dla kierunku finanse i rachunkowość pierwszego i drugiego stopnia opracowywane są na podstawie Uchwały nr 139 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 r. z późn. zm. w sprawie wytycznych dotyczących programów studiów na UMK w Toruniu r. (załącznik 3.10.2.1), Zarządzenia Nr 117 Rektora UMK w Toruniu z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i likwidacji studiów wyższych oraz specjalności (załącznik 3.10.2.2), Zarządzenia Nr 170 Rektora UMK w Toruniu z dnia 6 listopada 2019 w sprawie liczby godzin zajęć dydaktycznych na kierunkach studiów stacjonarnych (załącznik 3.10.2.3) oraz Zarządzenia Nr 12 Rektora UMK z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego trybu organizacji na studiach stacjonarnych zajęć z języków obcych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.2.4).

Powołany przez Dziekana zespół ds. efektów uczenia się, w skład którego wchodzi między innymi koordynatorzy kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz studiów w języku angielskim na kierunku finanse i rachunkowość, jest odpowiedzialny za opracowanie projektów efektów uczenia się dla każdego stopnia studiów, w oparciu o charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom VI i VII). Projekty te, po konsultacjach w katedrach odpowiedzialnych za merytoryczny kształt projektów programów studiów, zostają przekazane Komisji ds. Kierunku Finanse i Rachunkowość (która powstała na skutek zmian w Uchwale nr 37 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.2.5) obowiązującymi od 28 lutego 2023 r.). Wspomniana Komisja jest powoływana przez Dziekana. W jej skład wchodzi: Dziekan Wydziału, przewodniczący dyscypliny ekonomia i finanse, przewodniczący dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, dwóch przedstawicieli rady dyscypliny ekonomia i finanse oraz jeden przedstawiciel rady dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez ww. Komisję oraz przez Samorząd Studencki, projekty programów zostają przekazane Radzie Dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz Radzie Dziekańskiej, których pozytywna opinia jest warunkiem przekazania programów studiów do uchwalenia przez Senat UMK. Projekty programów studiów i ich zmian, zwłaszcza w zakresie powoływania nowych specjalności i kierunków, konsultowane są z przedstawicielami Rady Biznesu (<https://www.econ.umk.pl/wydzial/kontakty-z-biznesem/rada-doradcza-przedstawicieli-biznesu/>)

Okresowy przegląd programu studiów na kierunku finanse i rachunkowość oraz działania zmierzające do modyfikowania programu studiów, oprócz tych wymaganych zmianami w przepisach prawa, są dokonywane na podstawie analizy wyników cyklicznie realizowanych na Wydziale badań, takich jak: Ocena Zajęć Dydaktycznych, Badanie Satysfakcji Studentów i Badanie Losów Absolwentów oraz przyjętych na ich podstawie rekomendacji sformułowanych przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia. Inicjatywy zmian są także zgłaszane przez Radę Dyscypliny Ekonomia i Finanse oraz katedry merytorycznie zaangażowane w realizację programu studiów (głównie Katedra Rachunkowości Finansowej, Katedra Rachunkowości Zarządczej, Katedra Zarządzania Finansami, Katedra Gospodarki i Finansów Cyfrowych). Inicjatywy te są poprzedzone konsultacjami z przedstawicielami biznesu i wynikają ze zmieniających się potrzeb i oczekiwań rynku. Każdorazowe zmiany w programie studiów wymagają przeprowadzenia całej wyżej opisanej procedury zatwierdzenia programu studiów.

Programy studiów wraz z uchwałami wyżej wymienionych organów wydziałowych oraz opinią Samorządu Studenckiego przekazywane są za pomocą Elektronicznego Systemu Zarządzania Dokumentacją do właściwego Prorektora ds. Kształcenia. Program studiów uchwała Senat UMK w terminie do 30 czerwca, na wniosek właściwego Prorektora.

10.3. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Program studiów na kierunku finanse i rachunkowość na pierwszym stopniu studiów jest podzielony na sześć semestrów a na drugim stopniu na cztery semestry, na które składają się przede wszystkim zajęcia z bezpośrednim udziałem wykładowców prowadzących wykłady, ćwiczenia oraz seminaria, a także praktyki zawodowe (na pierwszym stopniu studiów). Treści merytoryczne w procesie kształcenia bazują na dorobku naukowym nauczycieli akademickich, do których podporządkowane zostały efekty uczenia się poszczególnych zajęć. Metody kształcenia przewidziane dla kierunku finanse i rachunkowość zostały tak zaprojektowane, aby pozwolić na aktywizację studentów oraz umożliwić przygotowanie ich do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscyplin Ekonomia i finanse oraz Nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek jest przyporządkowany. Ponadto, zaplanowane metody kształcenia pozwalają na dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studia zakładają również pracę własną studentów celem przyswojenia bądź rozwinięcia wiedzy w odniesieniu do treści przekazywanych podczas zajęć z wykładowcami.

System weryfikacji efektów uczenia się określonych dla kierunku finanse i rachunkowość obejmuje następujące elementy:

- ocenę osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w procesie kształcenia dokonywaną w odniesieniu do poszczególnych zajęć,
- ocenę dokonywaną przez absolwentów, a także pracodawców w aspekcie zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się przez studentów kierunku finanse i rachunkowość przeprowadzana jest w następujących etapach:

- weryfikacja przez nauczyciela akademickiego, prowadzącego określoną formę zajęć, dla każdego studenta,
- weryfikacja dokonywana przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia,
- weryfikacja przez katedry prowadzące kierunek studiów, Radę Dyscypliny i Radę Dziekańską,
- weryfikacja dokonywana przez interesariuszy zewnętrznych - pracodawców, Radę Biznesu.

Do metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wykorzystywanych w systemie zarządzania jakością należą:

- wykazy ocen z zaliczeń i egzaminów z poszczególnych zajęć,
- wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych,
- oceny zajęć dydaktycznych dokonywane przez studentów,
- opinie interesariuszy zewnętrznych (pracodawców w zakresie elementów programu studiów gwarantujących lub sprzyjających nabyciu umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, np. umiejętności praktycznych),
- badania losów zawodowych absolwentów w zakresie oceny pracy własnej beneficjenta w procesie osiągania efektów uczenia się i jej roli w dalszym samokształceniu.

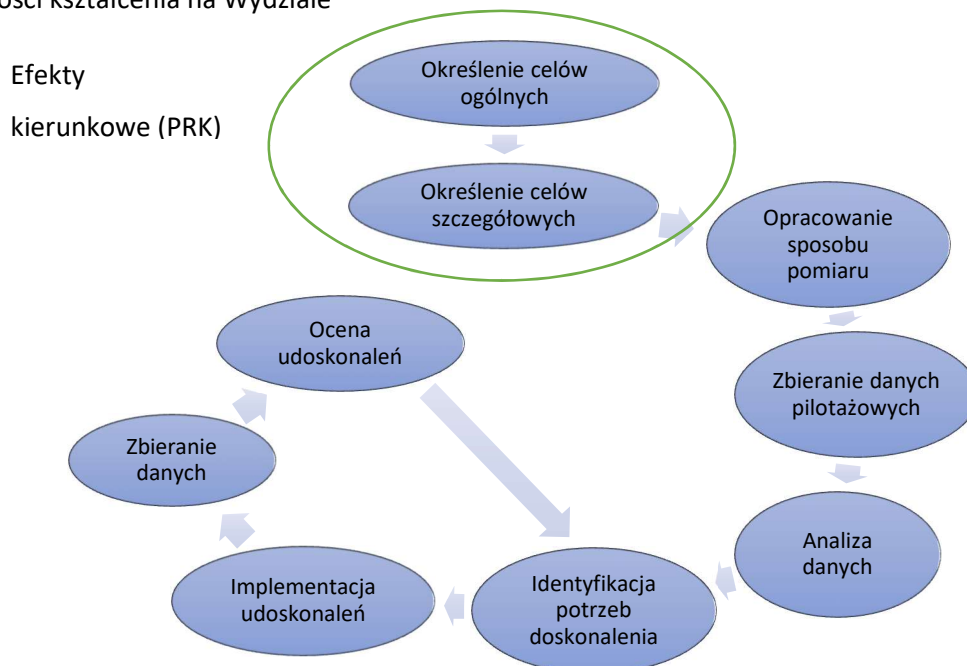
Głównymi metodami weryfikacji efektów uczenia się w procesie kształcenia, w zależności od formy zajęć, są: egzaminy pisemne, kolokwia pisemne, testy, referaty, projekty, sprawdziany przy komputerze czy rozwiązania case studies oraz praca dyplomowa. Metody weryfikacji efektów uczenia się przewidziane dla kierunku finanse i rachunkowość umożliwiają sprawdzenie wiedzy oraz opanowania umiejętności praktycznych przez studentów. Uwzględniają one także możliwość dokonania oceny przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Należy też zaznaczyć, iż zarówno metody kształcenia, jak również metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku finanse i rachunkowość uwzględniają możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego, którego podstawą prawną jest Zarządzenie nr 162 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 lipca 2021 r. z późn. zm. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.4.1). W ramach pracy własnej studenta ważną formą weryfikacji efektów uczenia się jest wykonanie projektu na podstawie rzeczywistego problemu ekonomicznego (na przykład: case study, raporty, badania ankietowe). Nadrzędnym elementem weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się jest przygotowanie pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Wymagania formalne dotyczące przygotowania pracy dyplomowej oraz złożenia egzaminu dyplomowego zawarte są w Zarządzeniu nr 175 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.4.2). Szczegółowy opis weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć zawarty jest w programie studiów oraz w sylabusach poszczególnych zajęć.

Zaliczenie przez studenta wszystkich wskazanych w programie kształcenia zajęć jest równoznaczne z osiągnięciem założonych efektów uczenia się dla kierunku na określonym poziomie studiów. Przedmiotowe efekty uczenia się (z odwołaniem do efektów kierunkowych), sposób ich weryfikacji i kryteria oceny, zawarte są w sylabusach (wpisywanych przez koordynatorów zajęć w systemie USOS). Obowiązujący wzór sylabusu określony jest Zarządzeniem nr 166 Rektora UMK w Toruniu z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie opisu przedmiotu w uniwersyteckim katalogu zajęć zamieszczonym w systemie USOS (załącznik 3.10.4.3). W sylabusach są zawarte informacje o doborze metod i form weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się, a tym samym kierunkowych efektów uczenia się, za co są odpowiedzialni koordynatorzy zajęć. Prowadzący zajęcia przechowują dokumenty potwierdzające wyniki pisemnych zaliczeń przez okres 10 lat (zgodnie ze standardami AACSB). Oceny z egzaminów i zaliczeń są rejestrowane w elektronicznym systemie USOS przez osoby prowadzące poszczególne grupy zajęciowe, a w przypadku zaliczenia (egzaminu) wykładu – przez koordynatorów zajęć. Protokół egzaminu lub zaliczenia jest zatwierdzany przez nauczyciela prowadzącego daną grupę zajęciową lub automatycznie, przez system USOS, po zakończeniu danego cyklu dydaktycznego. Dla pierwszego roku pierwszego stopnia studiów stacjonarnych cyklem zaliczeniowym jest semestr, natomiast dla pozostałych roczników oraz wszystkich roczników studiów niestacjonarnych, cyklem rozliczeniowym jest rok akademicki.

Należy ponadto zaznaczyć, że na Wydziale ze względu na proces akredytacyjny oraz otrzymanie akredytacji AACSB wdrożony został system Assurance of Learning (AoL), który został wysoko oceniony przez Zespół Oceniający AACSB podczas dwóch kolejnych akredytacji. W ramach AoL dwa razy w ciągu pięciu lat przeprowadzane są pomiary stopnia realizacji określonych dla każdego kierunku studiów

„celów uczenia się studentów” (wg nomenklatury AACSB), które są ściśle związane z efektami uczenia się wg Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Dla każdego programu studiów, w tym finansów i rachunkowości na pierwszym oraz drugim stopniu studiów, sformułowane zostały specyficzne dla kierunku cztery ogólne spójne z misją Wydziału cele główne (Learning Goals) i cele szczegółowe (Learning Objectives), odpowiadające wybranym przedmiotowym efektom uczenia się. Podlegają one regularnym pomiarom, których wyniki dostarczają informacji wykorzystywanych do wprowadzania udoskonaleń w procesie kształcenia, zarówno na poziomie struktury całych programów studiów, jak i w ramach poszczególnych zajęć. Procedura pomiaru przebiega cyklicznie w myśl idei ciągłego doskonalenia według schematu 10.1.

Schemat 10.1. Przebieg procesu wykorzystania pomiaru celów uczenia się studentów w doskonaleniu jakości kształcenia na Wydziale

Określone dla każdego programu studiów cele są poddane pomiarowi w ramach przyporządkowanych im zajęć, a także prac i egzaminów dyplomowych. Zebrane dane po dokonaniu analizy stanowią podstawę do projektowania, a następnie implementacji uzgodnionych udoskonaleń. Efekty wdrożonych zmian są poddane ocenie po kolejnym okresie pomiarowym.

Obowiązujące na Wydziale zasady pomiaru są następujące:

- stosowanie mierników bezpośrednich oznaczające zbieranie danych o indywidualnym poziomie stopnia osiągnięcia celu uczenia się przez studenta,
- pomiar celu może być dokonywany w oparciu o pracę pisemną studenta (kolokwium, egzamin, esej, referat itp.) lub/i odpowiedź ustną lub/i pracę w grupie (w przypadku pracy zespołowej konieczna jest identyfikacja indywidualnego wkładu studenta w całość pracy grupowej),
- pomiaru dokonują osoby prowadzące zajęcia, które same ustalają mierniki dla danego przedmiotu, precyzując jednoznacznie kryteria pomiaru i wymagania wobec studentów. W sytuacji, gdy w ramach programu studiów ten sam przedmiot prowadzi kilku nauczycieli, uzgadniają oni wspólnie treść miernika,
- gromadzenie danych na różnych etapach kształcenia, w tym w ramach egzaminów licencjackich i magisterskich oraz prac dyplomowych, dla których opracowane zostały ujednoczone narzędzia pomiarowe,
- badanie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych dokonywane jest z wykorzystaniem systemu USOS przez trzyosobowe komisje dyplomowe podczas obrony prac dyplomowych w tym dwóch recenzentów prac dyplomowych,

- pracownicy zgłaszają propozycje usprawnień procesu pomiaru do Zespołu AoL;
- pracownicy regularnie gromadzą dokumentację związaną z pomiarem.

Osoby wykonujące pomiar zbierają dane na temat efektów uzyskanych przez studentów w odniesieniu do każdego z kryteriów oraz dokonują podsumowania wyników pomiaru, m.in. poprzez podanie przyczyn uzyskania niesatysfakcjonujących rezultatów oraz propozycji zmian doskonalących proces uczenia się. Dane te są gromadzone w dedykowanej do tego celu bazie danych, a następnie poddawane szczegółowej analizie przez Zespół ds. AoL. Warto wskazać, że w celu spełnienia standardów AACSB na WNEiZ wyniki pomiarów celów zbierane są w trybie online w specjalnie stworzonym do tego celu module Bazy aktywności pracowników (<http://wneizbaza.umk.pl/>).

Uruchomienie tego innowacyjnego narzędzia wsparło proces jakości kształcenia na Wydziale. Program ten gromadzi i przetwarza dane w sposób zintegrowany z funkcjonującym na Wydziale systemem USOS. Efektem wdrożenia tego programu jest usprawnienie przepływu informacji o pomiarach efektów nauki studentów, a w szczególności:

- uproszczenie metod i narzędzi gromadzenia i przetwarzania danych z pomiarów stopnia realizacji celów uczenia się studentów;
- przyspieszenie i uproszczenie procesu przepływu danych z pomiarów pomiędzy nauczycielami akademickimi a zespołem AoL;
- automatyzacja przyporządkowania celów uczenia się studentów do osoby prowadzącej zajęcia, na których pomiar ten powinien zostać przeprowadzony;
- ułatwienie i przyspieszenie pracy osób dokonujących pomiary;
- możliwość generowania zestawień i raportów na potrzeby różnych analiz itp.

Łączne wyniki pomiarów efektów uczenia się studentów poddawane są szerokim konsultacjom oraz dyskusjom w katedrach i zespołach odpowiedzialnych za każdy program studiów. Wnioski wraz z rekomendacjami są przedstawiane Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie uzyskanych wyników proponowane są działania naprawcze umożliwiające podniesienie jakości kształcenia oraz jak najwyższy stopień realizacji efektów (celów). Nauczyciele akademicy mogą zgłaszać wnioski dotyczące zmian w programach kształcenia dotyczące np. liczby godzin, semestru, na którym są prowadzone zajęcia, wraz z merytorycznym uzasadnieniem proponowanej zmiany. Wnioski takie są uwzględniane przy modyfikacji programów studiów.

10.4. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Działania Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia koncentrują się na cyklicznym przeglądzie oraz ocenie organizacji procesu dydaktycznego pod względem zgodności programu studiów z opisem zakładanych efektów uczenia się i metodami dydaktycznymi, podejmowane są między innymi z wykorzystaniem danych zebranych w wyniku badań realizowanych w ramach pomiarów zharmonizowanych na UMK, do których należy zaliczyć:

- Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD), Zarządzenie nr 212 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. wraz z instrukcjami (załącznik 3.10.5.1),
- Badanie Satysfakcji Studentów (BSS), Zarządzenie nr 211 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie procedury badania satysfakcji studentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu wraz z instrukcjami (załącznik 3.10.5.2),
- Badanie Losów Absolwentów (BLA) – odpowiednio 3 lata oraz 6 miesięcy po zakończeniu studiów, Zarządzenie Nr 205 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 3.10.5.3).

W wyniku prowadzonych pomiarów zebrane dane analizowane są przez Wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia oraz prezentowane Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia oraz Radzie Dziekańskiej. W oparciu o analizę zgromadzonych danych powstają coroczne raporty

prezentujące wyniki badań, które upowszechniane są całej społeczności Wydziału. Organizowane są spotkania ze studentami oraz pracownikami Wydziału, na których przedstawiane są wyniki badań oraz rekomendacje Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia wraz z podjętymi działaniami nakierowanymi na systematyczny wzrost jakości kształcenia.

Głównym narzędziem służącym ocenie osiągniętych efektów uczenia się przez studentów jest badanie OZD. Ankieta służąca do oceny zajęć dydaktycznych oraz prowadzących je nauczycieli akademickich zawiera 9 pytań, z których sześć dotyczy oceny nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia dydaktyczne, a trzy oceny zajęć (osiągniętych efektów uczenia się) z danego przedmiotu. Dodatkowo na bieżąco monitorowane są przez wydziałowego koordynatora ds. jakości kształcenia oraz Dziekana komentarze studentów dotyczące prowadzących zajęcia, samych realizowanych zajęć a także osiągniętych efektów uczenia się. Oprócz corocznych raportów zawierających odpowiednie wyniki, wnioski i rekomendacje, wyniki uzyskane w badaniu OZD dotyczące zajęć realizowanych na kierunku finanse i rachunkowość przekazywane są odpowiednim kierownikom katedr.

Ocena programów studiów dokonywana jest także przez studentów uczestniczących w Badaniu Satysfakcji Studentów, w którym to badana jest także opinia studentów w zakresie ich zadowolenia z realizacji zajęć dydaktycznych, infrastruktury, organizacji studiów, obsługi administracyjnej i komunikacji wewnętrznej. W szczególności Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia uwzględnia opinię studentów dotyczącą tego, czy program studiów umożliwia zdobycie odpowiednich umiejętności (kompetencji) praktycznych. Badanie realizowane jest nie rzadziej niż raz na dwa lata, a wyniki tej oceny przedstawione są przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia w raportach i wykorzystywane są w doskonaleniu funkcjonowania Wydziału w kontekście jakości kształcenia i organizacji pracy.

Członkowie Rady, dokonując corocznej oceny jakości kształcenia, uwzględniają również opinię absolwentów (badanie BLA) na temat przydatności efektów uczenia, oceny całego procesu dydaktycznego i wykorzystania umiejętności praktycznych na rynku pracy lub w dalszej edukacji. Finalnie, w wyniku synergicznego działania osób odpowiedzialnych za proces kształcenia na Wydziale, procedur uniwersyteckich oraz wydziałowych, ze współpracy z Biurem Karier rokrocznie powstają raporty z Badań Losów Absolwentów (odpowiednio 3 lata i 6 miesięcy po zakończeniu studiów) stanowiące część raportowania dotyczącego jakości kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu, które są publikowane na stronach wydziałowych w zakładce: Jakość Kształcenia (<https://www.econ.umk.pl/wydzial/jakosc/>).

10.5. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

W procesie kształcenia Wydział podejmuje ciągłe działania mające na celu doskonalenie procesu dydaktycznego oraz rozwijanie zainteresowań i umiejętności naukowych studentów. Ważnym elementem doskonalenia jakości kształcenia jest ocena programów studiów oraz procesu kształcenia przez instytucje akredytujące, takie jak Polska Komisja Akredytacyjna (PKA) oraz AACSB International. Wydział wdraża zalecenia zawarte w raportach tych podmiotów. Ostatnia ocena dokonana przez PKA w 2015 roku była wyróżniająca, a sformułowane w ocenie zalecenie wzbogacenia oferty językowej zostało zrealizowane poprzez uruchomienie na kierunku finanse i rachunkowość anglojęzycznej ścieżki we współpracy z Uniwersytetem Carla von Ossietzky'ego w Oldenburgu (Niemcy). Stwarza ono studentom możliwość uzyskania dwóch dyplomów (double diploma) obu uczelni. Ponadto na drugim stopniu kierunku finanse i rachunkowość wprowadzony został wymóg zaliczenia przedmiotu w języku angielskim w ramach oferty ogólnouniwersyteckiej.

Wydział bardzo duże znaczenie przywiązuje także do współpracy z partnerami biznesowymi. W odpowiedzi na zgłaszane przez nich zapotrzebowanie rynku pracy, przygotowana została nowa oferta specjalności na drugim stopniu kierunku finanse i rachunkowość, to jest: controlling i analityka finansowa oraz ubezpieczenia gospodarcze.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK konsekwentnie dąży do doskonalenia jakości kształcenia na wszystkich realizowanych kierunkach studiów. Należy podkreślić, że programy studiów są bardzo ważnym elementem akredytacji prowadzonej przez AACSB International. Jej uzyskanie przez Wydział potwierdza m.in. wysoką jakość kształcenia oraz funkcjonowanie według sprawdzonych standardów, obowiązujących w najlepszych szkołach na świecie. Wdrażanie standardów akredytacji AACSB istotnie wpłynęło na kształtowanie się polityki jakości kształcenia na Wydziale. W procesie akredytacji Wydział podporządkował procesy i procedury wewnętrzne standardom AACSB, w szczególności Standardom 4-7, zgrupowanym w sekcji „Sukces kształcących się” (Learner success), zgodnie z którymi:

- uczelnia dostarcza treści kształcenia, które są aktualne, istotne, przyszłościowe, zorientowane globalnie, dostosowane do celów kompetencyjnych realizowanych programów nauczania oraz spójne z misją jednostki, przyjętymi strategiami i oczekiwanymi rezultatami;
- treści programowe zapewniają sprawność w zakresie aktualnych i pojawiających się technologii;
- programy kształcenia promują i wspierają innowacyjność, uczenie się przez doświadczenie i uczenie się przez całe życie, zawierają też elementy promujące pozytywny wpływ społeczny;
- uczelnia zarządza swoimi programami kształcenia poprzez systematyczne procesy ewaluacyjne w celu zapewnienia ich aktualności, adekwatności, rzeczowości i fachowości, przy czym zarządzanie programem studiów odnosi się do wszystkich procesów związanych z tworzeniem, monitorowaniem, oceną i modyfikacją programów studiów, uwzględnia wkład kluczowych interesariuszy, uzyskiwane wyniki nauczania oraz nowe osiągnięcia w praktykach biznesowych;
- kompetencje i procesy zarządzania programami kształcenia odzwierciedlają aktualny stan wiedzy i oczekiwania interesariuszy, w tym między innymi absolwentów, osób uczących się i innych członków społeczności akademickiej, a także organizacji i przedsiębiorstw zatrudniających absolwentów;
- uczelnia stosuje dobrze udokumentowane procesy zapewniania jakości kształcenia (Assurance of Learning = AoL), obejmujące pomiary bezpośrednie i pośrednie i zapewniające odpowiednią jakość wszystkich programów objętych zakresem akredytacji;
- wyniki uzyskane w zakresie AoL prowadzą do ulepszeń programów nauczania oraz realizowanych w jednostce procesów;
- informacje na temat jakości realizowanych programów studiów udostępniane są na bieżąco i konsekwentnie;
- uczelnia prowadzi działania rozwojowe mające na celu poprawę jakości kształcenia, a także zagwarantowanie, że nauczyciele będą realizować programy, które są aktualne, innowacyjne i adekwatne do założonych celów kompetencyjnych.

Należy także zaznaczyć, że działania podejmowane na WNEiZ stanowią przykład dobrych praktyk wykorzystywanych w obszarze doskonalenia jakości kształcenia nie tylko na Wydziale, ale także na poziomie Uniwersytetu. W realizowanym na UMK w okresie od 1.10.2022 do 30.09.2023 projekcie Doskonałość Dydaktyczna Uczelni aktywny udział brali: Wydziałowa koordynatorka ds. jakości kształcenia oraz przedstawiciel Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia. Celem ww. projektu było zwiększenie zaangażowania kadry oraz studentów w działania na rzecz jakości kształcenia przez włączanie ich w prace dot. udoskonalania Systemu Doskonałości Akademickiej na UMK oraz wspomaganie ich aktywności w obszarze doskonalenia procesów kształcenia, postaw projakościowych, ewolucji oferty dydaktycznej i podnoszenia kompetencji. Jednym z efektów uzyskanych w wyniku działań jest opracowanie i wdrożenie nowych procedur związanych z badaniami OZD oraz BSS uwzględniającymi dobre praktyki stosowane na WNEiZ (jak na przykład spotkania ze studentami oraz nauczycielami akademickimi w celu omówienia wyników badań).

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>MOCNE STRONY</p> <p>a) umiędzynarodowienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Akredytacja międzynarodowa AACSB – Umiędzynarodowienie studiów (uruchomienie anglojęzycznej ścieżki (finance and accounting) we współpracy z Uniwersytetem w Oldenburgu (Niemcy) oraz oferowanie studentom możliwości uzyskania dwóch dyplomów (double diploma) obu uczelni) – Umiędzynarodowienie procesu kształcenia (szeroka dostępność wyjazdów w ramach programu Erasmus+, a także YUFE oraz IDUB w zakresie wyjazdów studentów i ich finansowania) – Możliwość pisania i obrony prac magisterskich w j. angielskim – Współpraca w innych uczelniach w ramach YUFE <p>b) kształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szeroki wybór specjalności i modułów w ramach kierunku studiów finanse i rachunkowość (w tym ścieżka anglojęzyczna) – Szerokie możliwości uczestnictwa biernego i czynnego studentów w konferencjach organizowanych na Wydziale – Tworzenie możliwości uczestnictwa studentów w wykładach prowadzonych przez osoby z biznesu oraz innych uczelni – Organizowanie warsztatów dedykowanych studentom wzbogacających ofertę kształcenia – Zaangażowanie Wydziału w szereg inicjatyw biznesowych zapewnia studentom możliwości poznawania praktyki gospodarczej w trakcie studiów – Modyfikacja zawartości treści kształcenia wynikająca z otwartości na otoczenie społeczno-gospodarcze poprzez współpracę z Radą Biznesu WNEiZ oraz przedsiębiorstwami i organizacjami branżowymi – Możliwość rozwoju w licznych kołach naukowych 	<p>SŁABE STRONY</p> <p>a) umiędzynarodowienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Relatywnie niskie zainteresowanie proponowanymi wyjazdami Erasmus+ – Niewykorzystany potencjał oferowanych możliwości mobilności międzynarodowej <p>b) kształcenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Studia II stopnia na kierunku finanse i rachunkowość są skoncentrowane na aspektach teoretycznych, co może być mniej atrakcyjne dla studentów, którzy bardziej cenią praktyczne umiejętności – Relatywnie małe zainteresowanie studentów organizowanymi na Wydziale licznymi konferencjami, spotkaniami z praktykami – Relatywnie niewielkie zaangażowanie studentów w ewaluację jakości kształcenia (małe zaangażowanie studentów w wypełnianie ankiet ewaluacyjnych mających na celu poprawę jakości kształcenia)

<p>c) kadra:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wysokie – i ciągle podnoszone – kompetencje naukowo-dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia na kierunku finanse i rachunkowość – Duża liczba osób mających doświadczenie zawodowe w praktyce gospodarczej w branży związanej z finansami i rachunkowością – Duża aktywność naukowa pracowników – Ocena „A” w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości – Duże doświadczenie międzynarodowe pracowników pozyskane poprzez uczestnictwo w konferencjach międzynarodowych, stażach, wyjazdach jako visiting professor oraz w ramach prowadzenia zajęć w programach double i triple diploma – Młody wiek kadry dydaktycznej – Zaangażowana kadra podejmująca nowe inicjatywy współpracy z biznesem (np. BIZNESHUB) <p>d) zaplecze techniczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bardzo dobre zaplecze techniczne (budynek, wyposażenie sal, laboratoria) – Specjalistyczne programy komputerowe wykorzystywane w dydaktyce – Bardzo dobrze wyposażona biblioteka wydziałowa wraz z czytelnią – Możliwość korzystania przez studentów kierunku finanse i rachunkowość z całej infrastruktury dydaktyczno-badawczej uniwersytetu <p>e) otoczenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wizerunek UMK jako Uczelni badawczej – Umiejscowienie wydziału na głównym kampusie z bardzo dobrym, szybkim połączeniem komunikacją miejską z całym miastem – Wiele miejsc parkingowych dostępnych dla studentów bez opłat – Otoczenie zewnętrzne sprzyjające relaksowi i kontaktom (zielone otoczenie – las, ławki przy basenie) – Otoczenie wewnętrzne sprzyjające relaksowi i kontaktom („schody pod szklanym sufitem”, 2 patia, bar, automaty z napojami) – Duża liczba miejsc dostępnych w akademikach 	<p>c) otoczenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Priorytetem Uczelni jest rozwój naukowy – Zwiększenie nacisku na naukę powoduje ograniczanie wielkości naboru na kierunek finanse i rachunkowość – Niedostateczna promocja kierunku wśród potencjalnych studentów
---	---

Czynniki zewnętrzne	<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ugruntowana pozycja i renoma kierunków ekonomicznych WNEiZ w Polsce północnej – Zwiększające się potrzeby lokalnej gospodarki w zakresie kształcenia nowych kadr – Niedostateczna liczba pracowników w stosunku do potrzeb polskiej gospodarki, skutkująca wzrostem zainteresowania zatrudnianiem studentów i absolwentów kierunków finansowo-księgowych – Zaangażowanie Wydziału w szereg inicjatyw biznesowych zapewnia studentom możliwości poznawania praktyki gospodarczej w trakcie studiów – Zwiększająca się popularność pracy zdalnej może zwiększyć atrakcyjność rynku pracy w regionie z uwagi na niższe koszty życia – Rosnąca internacjonalizacja otoczenia społeczno-gospodarczego 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> – Niekorzystne zmiany demograficzne – Obniżenie poziomu wiedzy ogólnej i kompetencji kandydatów na studia, szczególności w zakresie matematyki oraz j. polskiego i angielskiego – Rezygnacja z kontynuowania nauki na II stopniu związana z podejmowaniem zatrudnienia – Rezygnacja z kontynuowania nauki na II stopniu na WNEiZ związana ze zmianą miejsca zamieszkania – Niskie płace w szkolnictwie wyższym zniechęcające do podjęcia pracy w charakterze nauczyciela akademickiego – Możliwość rezygnacji pracowników badawczo-dydaktycznych z pracy na uczelni ze względu na rosnące zróżnicowanie wynagrodzeń pomiędzy uczelnią a biznesem – Popularność kierunku finanse i rachunkowość wśród kandydatów powoduje większą konkurencję ze strony innych uczelni, zarówno publicznych jak i prywatnych

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Liczba studentów kierunku finanse i rachunkowość (w tym w nawisach liczba studentów obcokrajowców)

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki **	Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**
I stopnia	I	128 (1)	147 (2)	51(0)	67(0)
	II	120 (1)	86(1)	45(0)	39(0)
	III	168 (1)	126 (0)	52(0)	60(0)
II stopnia	I	112 (1)	84 (1)+8 (6)***	46(1)	55(0)
	II	152(3)	80	70(0)	50(0)
Razem:		680(7)	531(4)	264(1)	271(0)

*wg stanu na 31.12.2020 r. (raporty GUS)

** wg stanu na dzień 15.11.2023 r. (system USOS)

*** ścieżka w j. angielskim

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023	128 *	75**	51*	33**
	2022	124*	97*	57*	27*
	2021	177*	136*	70*	41*
II stopnia	2023	108*	76**	46*	34**
	2022	111*	96*	46*	38*
	2021	126*	114*	52*	53*
Razem:		774	594	322	226

* wg stanu na dzień 31.12. (raporty GUS)

**wg stanu na dzień 16.11.2023 (system USOS)

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

STUDIA I STOPNIA – stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 sem./180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1800 godz.(st.stac.) 1044 godz. (st.niest.)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	92,5 ECTS (st. stac.) 41,8 ECTS (st. niest.)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	158 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	57 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	120 godz. zegarowych /160 godz. dydak.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 1800/45*
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 1044/18*

*liczba godzin zajęć zgłoszonych na rok ak. 2023/24 na podstawie Zarządzenia nr 162 Rektora UMK z dnia 1 lipca 2021 w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na UMK w Toruniu (z późn.zm)

STUDIA II STOPNIA – stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	795 godz. (st.stac.) 480 godz. (st.niestac.)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60 ECTS (st. stac.) 37 ECTS (st.niest.)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	89-105 ECTS (w zależności od specjalności)

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	76 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 795/30-105* (w zależności od specjalności)
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ 480/18-45* (w zależności od specjalności)

*liczba godzin zajęć zgłoszonych na rok ak. 2023/24 na podstawie Zarządzenia nr 162 Rektora UMK z dnia 1 lipca 2021 w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na UMK w Toruniu (z późn.zm)

Studia II stopnia w języku angielskim

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 sem./120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	780 godz. (st.stac.)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	61 ECTS (st. stac.)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	116 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	64 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 780/-
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów

4.1 Finanse i rachunkowość studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zajęcia z zakresu treści podstawowych			
Matematyka w finansach	wykład i ćwiczenia	75/45	6
Statystyka	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Prawo gospodarcze	wykład	30/18	3
Ekonometria	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Rachunkowość	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Finanse	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Mikroekonomia	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Makroekonomia	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Zajęcia z zakresu treści kierunkowych			
Seminarium dyplomowe	seminarium	60/36	10
Start w biznesie	wykład i ćwiczenia	30/18	3
Biznes plan	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Rachunkowość finansowa	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Rynek finansowy	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Finanse publiczne	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Bankowość	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Ubezpieczenia	wykład i ćwiczenia	30/18	3
Zajęcia pomocnicze kierunkowe			
Podstawy marketingu	wykład	15/9	2
Podstawy zarządzania	wykład	30/18	2
Analiza finansowa	wykład i ćwiczenia	45/27	3
Finanse gospodarstw domowych	wykład	15/9	2
Umiejętności interpersonalne	ćwiczenia	15/9	2
Zarządzanie MSP	wykład	15/9	2
Ekonomia sektora publicznego	wykład	15/9	2
Prognozowanie gospodarcze	wykład i ćwiczenia	30/18	3
Razem:		1080/702	117

4.2 Moduł finanse i bankowość, studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

Gry kierownicze w finansach	ćwiczenia	30/18	4
Ubezpieczenia osobowe i majątkowe	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Międzynarodowe stosunki finansowe	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Wykorzystanie funduszy unijnych	wykład i ćwiczenia	30/18	2
Finanse Unii Europejskiej	wykład i ćwiczenia	60/36	6
Bankowość międzynarodowa	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Księgowość komputerowa	ćwiczenia	30/18	3
Finanse samorządu terytorialnego	wykład i ćwiczenia	30/18	3
Razem:		345/207	39

4.3 Moduł rachunkowość, studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

Gry kierownicze w finansach i rachunkowości	ćwiczenia	30/18	4
Rachunkowość podatkowa	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Organizacja rachunkowości w firmie	wykład	30/18	2
Procedury kontrolne w prawie podatkowym	wykład	15/9	3
Zarządzanie rentownością i płynnością finansową	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Strategie cenowe	wykład i ćwiczenia	30/18	2
Historia rachunkowości	wykład	30/18	3
Rachunkowość w postępowaniu upadłościowym i układowym	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Księgowość komputerowa	ćwiczenia	60/36	7
Rachunkowość małych firm	wykład i ćwiczenia	30/18	2
Razem:		345/207	39

4.4 Finanse i rachunkowość, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Grupa zajęć podstawowych			
Polityka pieniężna	wykład	30/18	5
Rachunkowość zarządcza	wykład i ćwiczenia	60/36	8
Strategie finansowe przedsiębiorstw	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Grupa zajęć kierunkowych			
Seminarium magisterskie	seminarium	105/60	20
Prawo finansowe	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Rachunek kosztów	wykład i ćwiczenia	60/36	9
Standardy sprawozdawczości finansowej	wykład	30/18	6
Zarządzanie instytucjami kredytowymi	wykład	15/9	3
Razem:		390/231	61

4.5 Specjalność Doradztwo finansowe i finanse przedsiębiorstw, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Wealth Management&Private Banking	wykład	15/9	4
Fundusze inwestycyjne i zarządzanie portfelem inwestycyjnym	wykład	30/18	5
Współczesne trendy na rynku usług finansowych	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Bankowość elektroniczna	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Relacje inwestorskie i etyka na rynku finansowym	wykład	30/18	5
Wycena opcji	wykład	15/9	3
Finansowanie rynku nieruchomości	wykład	15/9	2
Wycena przedsiębiorstwa	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Negocjacje biznesowe	ćwiczenia	15/9	3
Zarządzanie ekspozycją dewizową	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Finanse korporacji międzynarodowych i doradztwo podatkowe	wykład	30/18	5
Ubezpieczenia w biznesie	wykład i ćwiczenia	30/18	6
Razem:		330/198	54

4.6 Specjalność Inżynieria finansowa, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Instrumenty inżynierii finansowej	wykład i ćwiczenia	30/18	3
Ekonometria finansowa	wykład i ćwiczenia	60/36	8
Informatyka w finansach i bankowości	ćwiczenia	30/18	4
Portfel inwestycyjny	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Analiza fundamentalna i prognozowanie koniunktury	wykład	15/9	4
Modelowanie zmienności i analiza ryzyka rynkowego	wykład i ćwiczenia	30/18	6
Zastosowania symulacji w inżynierii finansowej	ćwiczenia	30/18	5
Analiza techniczna	wykład	15/9	4
Analiza międzynarodowych rynków finansowych	wykład	15/9	5
Finanse behawioralne	wykład	15/9	5
Razem:		270/162	48

4.7 Specjalność Controlling i analityka finansowa, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Controlling w tradycyjnych i cyfrowych modelach biznesu	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Zamknięcie okresu sprawozdawczego	ćwiczenia	15/9	3
Narzędzia informatyczne w controllingu	ćwiczenia	60/36	6
Raportowanie niefinansowe i zintegrowane	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Zaawansowana analiza finansowa	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Zaawansowane modele rachunku kosztów	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Controlling projektów	wykład	15/9	3
Budżetowanie i planowanie finansowe	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Strategiczna rachunkowość zarządcza	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Analityka finansowa w instytucjach finansowych	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Komunikacja i negocjacje w controllingu	ćwiczenia	15/9	2
Pomiar i analiza ryzyka	wykład	15/9	3
Razem:		360/216	54

4.8 Specjalność Bankowość i ubezpieczenia, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Relationship banking	wykład	15/9	4
Credit rating	wykład	15/9	4
Bankowość inwestycyjna i usługi maklerskie	wykład	15/9	4
Zarządzanie ryzykiem kredytowym	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Nowoczesne i alternatywne formy wspólnego inwestowania	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Unie walutowe	wykład	15/9	3
Usługi płatnicze i systemy rozliczeniowe	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Zarządzanie ryzykiem walutowym	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Systemy emerytalne	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Usługi ubezpieczeniowe i bancassurance	wykład i ćwiczenia	45/27	5
Metody aktuarialne	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Przestępczość bankowa i ubezpieczeniowa	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Razem:		330/198	54

4.9 Specjalność Rachunkowość i audyt finansowy, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Rachunkowość jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Rachunkowość budżetowa	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Przestępstwa i wykroczenia skarbowe	wykład	15/9	3

Ceny transferowe	wykład	15/9	3
Etyka w rachunkowości i rewizji finansowej	wykład	15/9	4
Audyty instytucji publicznych	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Rachunkowość grup kapitałowych i konsolidacja sprawozdań finansowych	wykład i ćwiczenia	45/27	7
Raportowanie zintegrowane	wykład	15/9	2
Rachunkowość projektów unijnych	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Zaawansowana rachunkowość finansowa	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Analiza i rewizja sprawozdań finansowych	wykład i ćwiczenia	60/36	7
Razem:		360/216	54

4.10 Specjalność Ubezpieczenia gospodarcze, studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia

Działalność ubezpieczeniowa i dystrybucja ubezpieczeń	wykład	15/9	2
Prawo umów i umowa ubezpieczenia	wykład	30/18	4
Pośrednictwo ubezpieczeniowe	ćwiczenia	15/9	2
Umowa ubezpieczenia i wzorce umowne w ubezpieczeniach	ćwiczenia	15/9	2
Odpowiedzialność cywilna	wykład	15/9	2
Nowe trendy i technologie w ubezpieczeniach	ćwiczenia	15/9	2
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	ćwiczenia	15/9	2
Ubezpieczenia społeczne w biznesie	wykład i ćwiczenia	30/18	7
Finanse cyfrowe	wykład i ćwiczenia	30/18	4
Matematyka aktuarialna	wykład i ćwiczenia	45/27	4
Zarządzanie ryzykiem	wykład i ćwiczenia	45/27	6
Ubezpieczenia w praktyce	ćwiczenia	15/9	3
Rynek Ubezpieczeniowy	wykład	15/9	3
Rynek bankowy	wykład	15/9	3
Etyka na rynku finansowym	wykład	15/9	3
Produkty i usługi na rynku finansowym	wykład i ćwiczenia	30/18	5
Razem:		360/216	54

4.11. Ścieżka anglojęzyczna 'finance and accounting', studia stacjonarne II stopnia

Grupa zajęć podstawowych			
Monetary and Budgetary Policy	wykład	30	3
Advanced Managerial Accounting	wykład i ćwiczenia	30	4
Finance and Financial Market	wykład i ćwiczenia	30	4
Ethics in Finance	wykład	15	4
Advanced Macroeconomics	wykład i ćwiczenia	30	4
Grupa zajęć kierunkowych			
Master's Diploma Seminar/Master thesis	ćwiczenia	105	20
International Economic Law	wykład i ćwiczenia	30	4
Taxation and Tax Law	wykład	15	3
Financial Econometrics	wykład i ćwiczenia	45	5
Capital Market Law	wykład	15	3
Corporate Finance	wykład i ćwiczenia	30	4
Advanced Financial Accounting	wykład i ćwiczenia	30	4
Advanced Financial Statement Analysis	wykład i ćwiczenia	30	5
World Economy Analysis and Economic Policy	wykład	15	2

Bank Management	wykład	15	3
Modern Management Concepts	wykład	15	2
Razem		480	74

4.12. Specjalność Corporate finance and accounting, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Financial Risk Management	wykład i ćwiczenia	30	4
Accounting for Financial Instruments	wykład i ćwiczenia	30	3
Corporate Financial Statements	wykład i ćwiczenia	30	3
Price Strategies	wykład	15	3
Property Insurance	wykład	15	3
EU Projects	wykład	15	2
Advanced Corporate Accounting	wykład i ćwiczenia	30	5
Innovations in Finance	wykład	15	3
Modern Banking and Payments	wykład i ćwiczenia	30	6
Corporate Financing Strategies	wykład	15	4
Business Plan	wykład i ćwiczenia	30	6
Razem		255	42

4.13. Specjalność Financial markets and institutions, studia stacjonarne II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Insurance Market	wykład i ćwiczenia	30	3
Financial Investments and Risk Management	wykład i ćwiczenia	30	4
Development of Start-ups	wykład	15	3
Financial Crises	wykład	15	3
Digital Transformation in Finance	wykład i ćwiczenia	30	5
Digital Banking and Payment System	wykład i ćwiczenia	30	5
International Financial Markets	wykład	15	3
Pension Systems	wykład i ćwiczenia	30	6
Investor Relations	wykład	15	4
Financial Data Mining	wykład i ćwiczenia	45	6
Razem:		255	42

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

NIE DOTYCZY

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)*
Język angielski w biznesie	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	86(1)
Business English for Finance and Accounting	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	80(0)
Wykłady ogólnouczelniane w języku angielskim (2 ECTS)**	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	37(0)
Business English for Finance	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Monetary and Budgetary Policy	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Advanced Macroeconomics	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Advanced Macroeconomics	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
International Economic Law	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
International Economic Law	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Taxation and Tax Law	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Financial Econometrics	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Financial Econometrics	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Capital Market Law	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Corporate Finance	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Corporate Finance	ĆW	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)
Modern Management Concepts	W	2023/2024z	stacjonarna	angielski	8(6)

*Stan na dzień 1.10.2023.

**Wszyscy studenci studiów II stopnia są zobowiązani do uzyskania 2 pkt ECTS z wykładów ogólnouniwersyteckich w języku angielskim.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Załącznik2.1.Programy

2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Załącznik2.2.Obsada_zajęć

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

Załącznik2.3.Harmonogram_zajęć

4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Załącznik2.4.Charakterystyka_nauczycieli

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Załącznik2.5.Wyposażenie

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Załącznik2.6.Tematy_prac_dyplomowych

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).